

GLAS SLOVENIJE

THE VOICE OF SLOVENIA

novice in zanimivosti iz slovenije, o slovincih v avstraliji in po svetu
news from slovenia, about slovenians in australia and around the world

ZA OBSTOJ SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE - ZA ŽIVLJENJE SLOVENSKE SKUPNOSTI V AVSTRALIJI - ZA VSE SLOVENCE

Leto 9 / št. 168 Maj 2001 Cena: S 5.00

Sydney - Australia

<http://www.glasslovenije.com.au>

8 let

in

5 let

Odlikovanje ALFREDU BREŽNIKU, slovenskemu častnemu generalnemu konzulu v Avstraliji in atašeju naše olimpijske reprezentance

Alfred Brežnik in predsednik RS Milan Kučan

Ljubljana, 22. maj 2001

Alfredu Brežniku, častnemu generalnemu konzulu Republike Slovenije v Avstraliji, je predsednik republike Milan Kučan danes na posebni slovesnosti vročil visoko državno odlikovanje Srebrni častni znak svobode Republike Slovenije. Brežnik je bil odlikovan za zasluge v dobro Sloveniji, posebej še za njegov prispevek v okviru projekta "Slovenija in Sidney 2000" v času Olimpijskih iger. V Avstralijo se je izselil pred dobrimi 40-timi leti in ves ta čas aktivno deloval v slovenski skupnosti, v času osamosvajanja Slovenije in kasneje pa je svoje moči pa tudi finančna sredstva ter bogate zveze namenil njenemu uveljavljanju in promociji. Podelitev odlikovanja Alfredu Brežniku je predlagal Olimpijski komite Slovenije, saj je kot ataše naših olimpijske in paraolimpijske reprezentance s svojo požrtvovalnostjo in inventivnostjo odigral nenadomestljivo vlogo pri izpeljavi projekta "Slovenija in Sydney 2000". "Alfred Brežnik se je med avstralskimi Slovenci uveljavil kot človek, ki jih je sposoben povezati kadar gre za skupno stvar, za stvar, ki je v prid slovenstva in slovenske domovine" je v nagovoru odlikovancu med drugim povedal predsednik Kučan.

URAD PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Op.u.: Povzeto z internetne domače strani predsednika RS. Podelitev priznanja g. Brežniku je predlagal še Drago Gajo, iz Gajo Jazz Kluba - trio Chico, ki je v času Ol gostoval v Avstraliji. Podprla pa Ministrstvo za zunanje zadeve in Komisija predsednika RS za odlikovanja. Fotografija: E-mail BOBO

Alfredu Brežniku čestitke
Slovenske medijske hiše - Glasa Slovenije

Dobrodošli pevci skupine Nonet iz Maribora

Sydney, Melbourne - Skupina mariborskih pevcev Nonet Kulturnega društva Certus Maribor, ki je trenutno med nami, ima za seboj že kar nekaj lepih uspehov: izdane kasete *Zadoni nam zadoni*, *Ave Marija in Slava tebi*, *Slomšek škof* ter številna gostovanja po Sloveniji, Nemčiji, Avstriji, Madžarski, Italiji, Nizozemski, Hrvaški, Jugoslaviji in na Švedskem. V Avstraliji gostuje na povabilo slovenskih frančiškanov v Sydneyju, Melbourneu in Adelaidi. Za seboj imajo že nekaj uspešnih koncertov, posnetki iz Verskega središča Merrylands in Kluba Triglav so bili že prikazani na TV 31.

Nabirka za

Leukaemia Foundation
Andy na 900 m dolg maraton do najvišje zemljepisne točke

Avstralije - Cape York

PORT DOUGLAS /MILENA BRGOČ/- Z možem sva na dopustu v Port Douglasu, kjer sva izvedela tole zanimivost: Marta, hčerka Marije in Tonija Krnel iz Melbournea je poročena z Andyjem Smithom iz Port Douglasa. Andy in Greg Nicholson se nameravata odpraviti na 900 m dolg maraton do najvišje severne točke Avstralije Cape Yorka. Maraton naj bi trajal od 27. maja do 28. junija. Oba junaka sta bila na pripravljalnem treningu osem tednov saj želita izgubiti odvečno telesno težo, predvsem pa zbrati več kot 20.000 dolarjev za Leukaemia Foundation.

Nov, uspešen projekt
Dušana Lajovica -
knjiga v angleščini

*"Idea,
opportunity
and courage"
(Ideja, priložnost
in pogum)*

Vse je začel oče Lajovic ...

Zgodovina treh generacij družine Lajovic v embalažni industriji 1920-2000, vključno s svetovno zgodovino inovacij pri izdelovanju tub. V angleški prilogi uvodna beseda avtorja Dušana Lajovica, podjetnika, inovatorja in lastnika tovarn, posebno priznanje ter beseda Keith Crane-ja, bivšega direktorja Colgate-Palmolive-Company iz New Yorka.

**"Na usodnem
razpotju"
knjiga
pok. Marjana Peršiča
pravkar v tisku**

ATARI Computer AG
Bahnhofstrasse 28

CH-5400 BADEN
SCHWEIZ

Gospa
Nada Meden
Prešernova ul. 18
SI-1000 KRANJ
SLOVENIJA

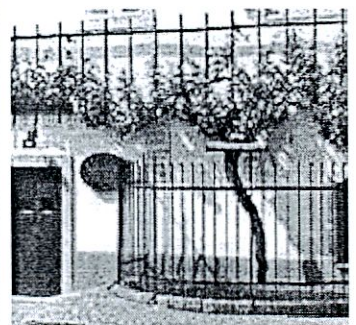
Pravilno napisana
ovojnica - kuverta
SI-1000 LJUBLJANA
SLOVENIA

Osma obletnica
Glasa Slovenije

Letos, 10. maja, je minilo osem let od ustanovitve Glasa Slovenije in nepolnih pet let odkar ga je v Sydneyju prevzel in postal njegov lastnik Florjan Auser. Ob pogledu nazaj naj se spomnimo vseh tistih, ki so pomagali, da je zadeva shodila-ustanoviteljev:

Alfreda Brežnika, Dušana Lajovica in v samem začetku tudi Štefana Merzela. Spomniti in zahvaliti se je vsem sponzorjem, bivšim in sedanjim ter oglaševalcem in predvsem vsem, ki so v teku let dopisovali v Glas Slovenije in seveda zvestim bralcem, še posebej rednim naročnikom. Iskrena hvala!
Florjan Auser
Stanka Gregorič

Najstarejša vinska
trta na svetu bo rasla
tudi v Avstraliji

MELBOURNE /VINKO RIZMAL/ - Cepič več kot 400 let stare vinske trte iz mariborskega Lenta je "preživel" potrebno dvoletno avstralsko karanteno. Inicijatorju in koordinatorju projekta Vinko Rizmalu je namreč v sodelovanju s predstavniki mesta Maribora in občino Shire of Yarra Ranges iz Viktorije uspelo "prenesti" cepič na avstralska tla. Cepič bo uradno predan sedanji županji občine Yarra Ranges Di Moore na proslavi 10. obletnice slovenske države, ki jo pripravlja Slovenski narodni svet Viktorije. Vinko Rizmal, Združenje vinarjev področja Yarra Valley in tamkajšnja občina bodo odločili kam se bo cepič trte posadil. Več na str. 19

**Iz dnevnika
urednice**

Stanke Gregorič

**Osem let je za nami ...
življenje pa gre naprej ...
Četrtek, 10. maj 2001**

Pred osmimi leti, na ta dan, sem z izdatno pomočjo Drage Gelta in Francis Gelta v Melbourne "izoblikovala" in "na dan postavila" prvo številko **Glasa Slovenije**. Seveda tudi s pomočjo prvih sponzorjev – ustanoviteljev. Prvi **Glasi Slovenije** je imel osem strani in ko sem ga med drugim izročila tudi takratnemu patru Tonetu Gorjupju, nisem prav razumela kaj je mislil s svojo pripombo "ja, je v redu, le zrediti se mora!" Ko primerjam takratno izdajo z izdajami nekaj zadnjih let, vidim na kaj je mislil. Tudi pri svojem delu - izbiri vsebine, intervjujih, tipkanju, oblikovanju, urejevanju, itd. vidim razliko. In ker se človek vedno uči, sem se pravzaprav nekaterih pravil naučila tudi in šele zadnje mesece, ko me je nanje opozoril naš sodelavec iz Slovenije, mladi lektor Jure Šink.

Peter Česnik se pogovarja z menoj ob 8. obletnici **Glasa Slovenije** za slovensko televizijo

Moja priznanja so vaša pisma! V tej, jubilejni številki, boste prebrali nekaj mnenj o časopisu. Poslali so jih mag. Rozina Švent iz Narodne univerzitetne knjižnice v Ljubljani, Elica Rizmal z SBS radia Melbourne, dr. prof. Edi Gobec, ravnatelj Slovenskega raziskovalnega centra iz Amerike, Francka Nekrep, urednica slovenskih radijskih oddaj v Geelongu, Just Rugel, predsednik društva dr. France Prešeren iz Moskve, naše bralke Ivanka Kremlj iz Sydneyja, Ivanka Kolačko iz Melbourne, Emilija Kuzma iz Queenslanda, Katarina Knezek iz Viktorije; Jure Šink, naš sodelavec, lektor iz TV SLO v Ljubljani, Draga Gelt, koordinatorka kulturnega odbora v Verskem in kulturnem središču sv. Cirila in Metoda Kew, Melbourne, mag. Bert Pribac, pesnik, ki trenutno živi v Sloveniji ter Milan Smolej, slovenski podjetnik iz Finske – eden izmed naših pokroviteljev in Dragica Bošnjak, novinarka Dela, ki se že dobrih trideset let

Pismo bralke

*Spoštovani Glas Slovenije!
Hvala za Vaše delo,
ki je zmeraj bolj zanimivo.
Lep pozdrav K. Knezek, VIC*

ukvarja z usodami Slovencev po svetu. Vsem sem izredno hvaležna da so se potrudili in nam izkazali tako pohvalne besede. Zahvaljujem se še vsem drugim rojakom, ki so mi poslali čestitke po E-mailu ali so me poklicali kar po telefonu.

Ustavila bi se za trenutek pri besedah Milana Smoleja: " ... O sami vsebini nimam nobenih pripomb, razen da bi morali bralci sami bolj aktivno sodelovati pri ustvarjanju lista – ne samo takrat, ko je treba objaviti osmrtnico ali pa kak oglas o veselici. Vsak od bralcev ima za seboj svojo lastno, zanimivo zgodbo – vsak od nas je živel in še živi v svojem edinstvenem svetu, se srečuje z edinstvenimi ljudmi, spoznava edinstvene stvari ... en Slovenec, sto usod. Te stvari je treba vreči na papir, da se tudi mi, dragi bralci, naučimo kaj novega o življenju." Milan je povedal vse. Jaz pa tudi, ko sem bralce v prejšnji številki povabila naj nam pišejo in povedo tudi svoje mnenje o časopisu. V glavnem je bilo na obletnico, 8. maja v našem uredništvu veselo in polno presenečenj. Tu je bil tudi naš rojak Peter Česnik, ki je z menoj napravil intervju za slovensko televizijo. Hvala Peter!

Medijska nesvoboda v Sloveniji

Torek, 15. maj 2001

V tej številki boste brali o novem medijskem zakonu v Sloveniji. Namesto v smeri medijske svobodne družbe, gre naša Slovenija nazaj v totalitarni sistem!? Novinarji so imeli v Sloveniji več svobode nekaj let pred razpadom Jugoslavije kot jo imajo danes! Se slovenska politika boji pokazati svoje slabosti in napake, zdaj pred vstopom v Evropsko unijo? In kako bo Evropska unija gledala na takšno zakonodajo, ki omogoča dnevni politiki tako veliko kontrolo nad mediji?

**Dopisovanje v slovenska glasila v Avstraliji,
za tem pa priprava in urejevanje Pisma in Glasa
Nedelja, 20. maj 2001**

Marsikdo me je v teku let spraševal kako sem prišla do tega, da sem pričela pripravljati oba glasila. Najprej sem torej pričela s pripravo *Slovenskega Pisma* (izhajal od julija 1990 do avgusta 1992), *Glasa Slovenije* pa od maja 1993 naprej – do lanskega leta je bil štirinajstdnevnik.

Ja, nekaj let pred tem sem dopisovala v nekdanj izhajajoča glasila: *Vestnik* v Melbourne, *Lojzetov konjiček* v Perthu, *Svobodne razgovore* v Sydneyju (izhajali do decembra 2000) in pa tudi za slovensko stran v jugoslovanskem tedniku *Novo doba*, seveda tu in tam tudi časopise iz Slovenije. *Novo doba* je izhajalo še dobro leto za tem, ko sem si "izmislila" *Slovensko Pismo*. Morda je bilo moje zadnje javljanje za ta časopis s člankom *Ob rob Avstralske konference*, ki je govorilo tudi o *Slovenskem Pismu* (27. avgusta 1990), čeravno je slovenski delež v tedniku *Novo doba* preživel še dlje in "živel" vzporedno ob *Slovenskem Pismu*, vsaj še vse leto 1992. O tem bi nam znal več povedati tedanji urednik slovenske strani Lojze Košorok.

Demokratski in neodvisni slovenski časopis! so bile moje sanje že vse od leta 1988 naprej. Kot upokojeni delovni invalid sem imela veliko časa, ki se je sprevrgel v razne stiske. Sanjala sem o imenu časopisa, kako bi izgledal, kaj bi vanj pisala, kako bi bil usmerjen, kdo bi ga financiral in še o čem. Ob ustanovitvi Avstralske slovenske konference, 28. julija 1990 so moje "sanje" podprli člani te organizacije, mi priskrbeli star ogromen pisalni stroj IBM, ki je ropotal kot kak tank. Po tipkah, o joj, je bilo potrebno "tolči", če si hotel dobiti na papir pravo črko. O računalniku takrat še sanjala nisem. Že pri *Slovenskem Pismu* sem imela močno podporo Alfreda Brežnika, ki je postal upravnik tega glasila.

Ob petletnici *Glasa Slovenije* sem razložila, kako sem pred leti iskala možnosti pregnati sivino vsakdanjika in kako biti koristna. "Iskala sem nove mostove do domovine Slovenije in do svojih rojakov v Avstraliji. Osebnostno stisko sem spremenila v delo za slovenstvo." Pa to prav gotovo ni edini razlog za nastanek *Slovenskega Pisma* in *Glasa Slovenije*. Zapisala sem: "Naj se ozrem nazaj v svoja otroška leta – izrezovala sem in lepila, lepila in izrezovala ... iz revij in časopisov, vedno so bili okoli mene – v knjižnici so me klicali knjižni fižolček ali časopisni molj ..." Danes, v času raziskovanja genov, moram povedati, da je bil Valentin Vodnik star stric moje stare mame iz Šiške v Ljubljani. Morda pa imam nekaj genov po tej plati.

V devetdesetih letih se mi je torej ponudila priložnost da sem *Slovenskemu Pismu* in *Glasi Slovenije* dala idejno zasnovo in ime in jima končno posvetila največji del svojega življenja, *Glasi Slovenije* vse do danes. Pod "urednik/urednica" si ljudje predstavljajo nekoga, ki dobi ves material zbran, natipkan, oblikovan ... in ga pač uredi. Jaz takšna urednica nikoli nisem bila. Deset let pišem tekste, tipkam, oblikujem, urejum ... od A do Ž! Seveda mi zadnjih pet let pomaga Florjan Auser, lastnik *Glasa Slovenije*. Skupaj iščeva ideje, debatirava o vsebini in obliki časopisa, skupaj delava intervjuje, reportaže ... Florjan uredi skeniranje fotografij in seveda je ves nadaljni proces – do pošte, najina, skupna skrb.

Še misel dve o novinarski (ne)svobodi

21. maj 2001

Sprašujem se, kako bomo ob novi slovenski medijski zakonodaji ravnali v tujini tisti slovenski mediji, ki nosimo vzdevek (in breme) "kritični"? in ki največkrat povzemamo informacije iz Slovenije, iz slovenskih časopisov in internetnih strani. Ob takem razmišljanju mi pride na misel kako je svoje čase na te zadeve gledal Ivan Cankar, kot poslanski kandidat, "če vsi lažejo, ne morem jaz edini govoriti resnice in bi bilo tudi neumno ..."

Da je neumno, sem izkusila že večkrat tudi sama! Vaša Stanka
Gregorič

Biti zraven s srcem

GLAS SLOVENIJE : avstralski slovenski neodvisni informativni časnik. 10. maja 2001 bo ta časopis dopolnil osem let rednega izhajanja. Skupaj s svojo urednico, Stanko Gregorič, je v teh letih "prehodil" težko in naporno pot. In če za oba ne bi veljal gornji slogan, bi list že zdavnaj prenehal izhajati. Toda za vsakim urednikom "stojijo" tudi številni dopisniki iz različnih krajev sveta. Največ je seveda tistih, ki živijo na področju, ki ga posamezni časnik pokriva, oz. izmed ljudi, katerim je namenjen. In ko sem zadnjih nekaj dni ponovno listala po tem zajetnem kupu gradiva – skupno je izšlo preko 165 števil (toliko jih namreč hranimo v NUK in ker je zadnja številka izšla februarja 2001, iz tega upravičeno sklepam, da je med tem izšla še kakšna, ki prav sedaj potuje preko oceana), sem ugotovila koliko zanimivih stvaritev je bilo obdelanih.

Če bi časnik "ocenjevala" po svoji strokovni, bibliotekarski strani, bi bila moja ocena – zgledno, urejeno po vseh bibliografskih pravilih. Kaj imam pri tem v mislih? – predvsem to, da ima časnik vse od začetka isti naslov – Glas Slovenije, isti format (velikost lista) – 30 cm, redno izhajanje, isto urednico, ustaljene rubrike in približno enak obseg. Če se pri časniku karkoli spremeni, je to označeno na vidnem mestu – ponavadi že na naslovni strani. Vendar vse to, za bralce ni najpomembnejše. Bralci oz. naročniki, ga prebirajo zaradi njegove vsebine. In ker smo ljudje različni "De gustibus non est disputandum" (o okusih ne razpravljamo), je povsem nemogoče ustreči prav vsem. Ljudje radi slišijo predvsem lepe stvari (o sebi, svojem društvu itd.) in smo nejevoljni, če nas kdo pokritizira, očita kakšno našo napako, nedelo. Vsi po vrsti pa cenimo resnico in se vsak na svoj način trudimo, da bi to postala občečloveška vrednota. Tudi urednica Stanka – s svojo rubriko "Iz dnevnika urednice", ki je na nek način "duša časopisa", teži prav k temu. Toda prav ob branju letih, sem se spomnila na prijateljičin zapis v moji spominski knjigi: "Če kdo ti reče žal besedo, ne vtisni si jo v srce, ker mnogokrat iz ust uide in srce

zanjo nič ne ve." Vsi, ki poznamo našo Stanko vemo, da je v svojih odločitvah hitra, izredno delavna – in ljudje, ki delajo veliko, imajo tudi več možnosti narediti tudi kakšno napako. In tisti poštene in dobromisleči, se znajo tudi opravičiti! In vsé to zmore tudi Stanka. Pri svojem delu (beri urejanju glasila, ki je skoraj v celoti njeno delo, le po tehnični plati ji pomaga prijatelj in lastnik časopisa Florjan Auser), pozorno sledi tako dogajanju v Sloveniji, v Avstraliji in po vseh državah kjer živijo Slovenci. Ob vsem tem, pa zna prisluhniti tudi vsem težavam posameznikov in širše družbe. In v teh osmih letih ni bilo malo takšnih akcij. Preko Glasa Slovenije so zbirali denar za ljudi, ki so jih prizadele naravne katastrofe – potres in poplave. Zbirali so koale – denar od prodaje pa so namenili za gradnjo Pediatrice klinike v Ljubljani. Glas Slovenije je predvsem glasilo, ki je namenjeno celotni slovenski skupnosti v Avstraliji in njegova osnovna želja je "da bi povezal različno misleče rojake v Avstraliji in po svetu". To se nedvomno kaže tudi v številnih polemikah in razčiščevanjih mnenj, ki jih v časniku ni malo. Strani časnika so odprte tudi mlajšim dopisnikom – njim je od leta 2000 dalje namenjena priloga, sprva im. "For You – Our Future" od julija 2000 dalje pa "The Voice of Slovenia" (ta mladinska priloga ima vseskozi svoje lastno štetje). Za to prilogo je značilno tudi to, da je pisana v angleškem jeziku in jo lahko poleg mladih prebirajo tudi tisti, ki slovenščine ne razumejo (tudi Avstralsci).

Ob 5. obletnici (št. 119/1998) je Glas Slovenije začel "izhajati" tudi v elektronski obliki na Internetu – "Stičišče avstralskih Slovencev", in sicer kot prvo avstralsko slovensko glasilo na svetovnem računalniškem trgu. In ker imamo Slovenci ob obletnicah navado, da "slavljenca" čestitamo, naj ta svoj prispevek tudi zaključim v tej maniri: Iskreno čestitam obema urednikoma, Stanki Gregorič in Florjanu Auserju in jima želim, da bi bilo v njunem glasilu tudi v bodoče še veliko zanimivega branja in čim manj opurnih klicev: "Naj neplačniki opornajo svoje obveznosti!"

mag. Rozina Švent, Narodna univerzitetna knjižnica – Ljubljana

Čestitka SBS Radia Stanka in Florjan

Čestitam vama ob tej veliki obletnici časopisa, posebno še zato, ker vem, kako težko in mnogokrat tudi nevhvaležno je vajino delo. Ni lahko dan za dnem in teden za tednom osem let pripravljati časopis, ne glede na zdravje in razpoloženje, ne glede na stroške in težave, ki jih srečujeta. In ker si ti, Stanka, novinarka po vesti, srcu in duši, je Glas Slovenije poleg vsega drugega tudi kronika dogodkov v naši skupnosti. Včasih kakšen tvoj uredniški prispevek dvigne nekaj prahu, pa mislim, da je v teh demokratičnih dneh to tudi potrebno; pa najsi se človek strinja s prispevkom ali ne, saj kaže, da smo svobodomiselnih in strpni tudi do drugačnih mnenj. Zato naj še enkrat čestitam ob 10. obletnici in hvala za sodelovanje s slovensko oddajo SBS Radia.

Elica Rizmal – urednica Slovenske oddaje SBS Radia v Melbournu

Voščilnica iz Melbourn

You pulled it off.
 You stuck it out.
 You made it happen.
 You left your mark.
 You gave the world a glimpse of what you're made of.
 Congratulations!
 You've got so much to be proud of.

Iskrene čestitke ob 10. obletnici Slovenije in glasila "Slovensko Pismo", sedanji "Glas Slovenije". Stanka, vsaka vam čast za dobro in pošteno urejanje časopisa. Hvala vam da niste molčali in na kritiko v desetih letih odgovorjali pravično in pošteno. Še enkrat iskrene čestitke in hvala Ivanka Kolačko, Melbourne Op.u.: Ivanka Kolačko je bivša predsednica Slovenskega društva Planica iz Melbourn in bivša predsednica Sveta slovenskih organizacij Viktorije.

Iz Toronta - Kanada

Slovenski časopis nas spominja na domači kraj ki nam nikoli ne bo izginil iz spomina. Slovenci smo po celem svetu spoštovani kot priden in inteligenten narod. Bil sem v Avstriji in v Nemčiji in moji sošolci so v Franciji in na Švedskem. Povsod smo napredni. Jaz na primer se ukvarjam z Real Estate že osemindvajset let in moram reči, da sem eden od najbolj uspešnih. Vaš Boris Piko, Toronto, Kanada

Veleposlaništvo Republike Slovenije Canberra

Odpravnica poslov
 Helena Drnovšek Zorko
 Drugi sekretar
 Marko Polajžer
 Advance Bank Centre -
 Level 6
 60 Marcus Clarke Street
 Canberra City
 telefon: (02) 6243 4830
 fax: (02) 6243 4827
 Embassy of
 Republic of Slovenia
 P.O.Box 284
 Civic Square
 Canberra ACT 2608
 Domača stran na internetu:
<http://slovenia.webone.com.au>
 E-mail: embassyofslovenia@webone.com.au
 je odprto vse delovne dni
 od 9.00 - 17.00
 uradne ure so od 10.00 - 14.00

Konzulat Avstralije
 Častni konzul
 Viktor Baraga
 Trg Republike 3/XII,
 Ljubljana 1000 Slovenija
 Telefon iz Avstralije:
 0011-1-425 4252
 Fax iz Avstralije:
 0011-1-426 4721

Republika Slovenija
 Ministrstvo za zunanje zadeve
 Urad Republike Slovenije
 za Slovence v zamejstvu
 in po svetu
 Magdalena Tovornik
 državna sekretarka
 Gregorčičeva 25
 1000 Ljubljana Slovenija
 Tel: +386 1 478 22 91
 Fax: +386 1 478 22 96
 E-mail: urad.slovinci@gov.si

Slovenska izseljenska matica (SIM)
 Cankarjeva 1/II, p.p. 1548
 1001 Ljubljana, Slovenija

Slovenian Media House SLOVENIAN MEDIA HOUSE - GLAS SLOVENIJE: časopis Glas Slovenije - Slovenska TV 31 Sydney - Web; Manager: Florjan Auser; Glas Slovenije izdaja Slovenian Media House; glavna in odgovorna urednica: Stanka Gregorič; lektor izbranih člankov: Jure Šink; Glas Slovenije ustanovljen leta 1993. Je nedobičkonosen časopis: mnenja izražena v njem ne predstavljajo vedno mnenja uredništva - avtorji sami odgovarjajo za svoje prispevke (največ do 300 besed ali četri strani); vse pravice pridržane; ponatis ali uporaba celote ali posameznih delov dovoljen kadar je naveden vir (Glas Slovenije); Glas Slovenije nudi informacije o Slovincih v Avstraliji, Sloveniji in po svetu; izhaja enkrat mesečno; letna naročnina \$50.00 + \$ 5.00 GST; polletna - \$ 30.00 + 5.00 GST; letalska letna naročnina v prekmorske države \$ 100.00. Pokrovitelji: od \$ 500.00 nav:gor - Cenik oglasov v upravi Mali oglasi do 20 besed \$ 10.00; vsaka naslednja beseda 50 centov; fotografija dodatnih \$ 10.00
 NASLOV: SLOVENIAN MEDIA HOUSE - GLAS SLOVENIJE P.O. Box 167 Winston Hills NSW 2153 Australia - telefon: (02) 96749599
 Fax: (02) 96749588 E-mail: ovenia@zeta.org.au STIČIŠČE AVSTRALSKIH SLOVENCEV na internetu: <http://www.glasslovenije.com.au>

Draga Stanka in Florjan!

Zame je Glas Slovenije (GS) dragocen zlasti zaradi bogastva in preglednosti poročil in novic. Čeprav sem naročen na mnogo listov, bi brez GS marsikaj zgrešil, kar Vidva, Stanka in Florjan zvesto zabeležita. Ker sem sam dosti manj izurjen na računalniku kot Vidva, me tudi oblika GS navdušuje. Če bi živel v Vajini bližini, bi prosil, da me za kak teden vzameta za vajenca. Naj omenim tudi minuse? Verjetno sta najhujša minusa tako pri Vas kot pri večini takšnih podjetij (tudi pri našem Centru) pomanjkanje časa in denarja. Ta usoda tepe slovenske medije na tujem in tudi tiste v Sloveniji, ki niso zaraščeni v privilegirani partijski kontinuiteti ...

Zdaj pa k predzadnjemu pismu, kjer si mi Stanka sporočila, da je GS že tiskan in torej ne moreš izpustiti svojega komentarja o moji malenkosti, kot sem Te prosil, takoj ko sem zvedel, da ga nameravaš objaviti. Vem, da si želela dobro moji zlati ženki Mileni in meni samemu in za ta dober namen sem Ti hvaležen. Moram pa reči, da ni nevarnosti, da bi nama tisti ali podobni vir za 50-letnico narodne tlake poklanjal kaka priznanja. In kar je važnejše, niti Milena, niti jaz si takega priznanja ne želiva in bi ga odklonila.

Razna odličja "svobode" so lahko tudi enostavne zablode. Kar dve nedavni naslovnici lista Demokracija poročata o vladni nenaklonjenosti do medijske svobode in celo o policijskem nadzoru novinarjev (urednica je bila celo aretirana in vemo kako se ji je godilo). Še prej pa je tudi Ognjišče poročalo o medijskem linču (doživeli so ga najbolj Peterle, Janša, dr. Bajuk in nadsok dr. Rode).

Z moralnega vidika obsoja neuravnovešenost in neobjektivnost poročanja tudi verski tednik Družina. Ljubi Bog, najbolj odgovorni za tako stanje naj pospešujejo resnično, pristno svobodo medijev in možnost pluralnih občil, saj, kot je poudarjal že Jefferson, brez polne medijske svobode, objektivnosti in ravnovesja v obveščanju ne moremo govoriti o pristni demokraciji, niti o resnično demokratičnih volitvah. Odličja svobode bodo imela smisel in vrednost šele takrat, kadar bomo najprej dosegli res pristno življenjsko svobodo, počenši z medijsko svobodo in objektivnim, uravnovešenim poročanjem.

Za naju z Mileno pa je največje priznanje, ko se nama prijazno oglašajo rojaki iz vsega sveta in po svojih močeh z gradivom in

spodbudami pomagajo pri uresničevanju raziskovalnih, vzgojnih in publicističnih ciljev, ki smo se jim posvetili pred skoraj 50 leti, junija 1951, in jim ob polstoletni narodni tlaki in doplačevanju iz svojega žepa ostali zvesti do danes. Upava, da bodo sadovi teh skupnih naporov za vedno (o)božgatali slovensko narodno zakladnico in ta zavest je najbolj dragocena nagrada! Kot je nekoč v Mislih pisal pater Bazilij, sam sem dobival dosti več polen kot priznanj. Nič hudega! Mar ni to bolj ali manj skupna usoda vseh, ki se trudijo za lepšo in boljšo Slovenijo ali celo za boljši svet? Hvala, Stanka, za vso ljubeznivost in odprtost in še posebej za gostoljubje, ki ga uživamo pri GS in tudi pri Mislih. Pristrčen pozdrav Vama in vsem prijateljem in znancom v Avstraliji!

dr. prof. Edi Gobec, ravnatelj, Slovenian Research Center of America, 29227 Eddy Rd., Willoughby Hills, Ohio 44092 USA

Ob obletnici Glasa Slovenije

tebi Stanka in Florjanu, ki sta tako poštivovalno in vztrajno ustvarjala ta priljubljen časopis, iskrene čestitke iz Geelonga! Veselimo se z vama in obenem želimo in upamo, da bo Glas Slovenije v Avstraliji še dolgo obveščal rojake širom sveta ter razkrival dejstva katerih se marsikdo ne upa dotakniti. Še na dolgo, dolga leta želi

iz radia Geelong

Francka Nekrep

Spoštovana glavna urednica!

Nedvomno je novinarstvo eden najbolj zahtevnih poklicev. Tako tudi pri Glasu Slovenije. Spomnim se svežine, ki je dahnila vame ko mi je ta časopis prvič prišel v roke. Raznovrstnost, berljivost, informativnost, zdrav patriotizem, videz, dobrotamernost, dobrohotnost in POPOLNA NE-NADOMESTLJIVOST, so glavne odlike vašega glasila, ki se ga ne bi sramovala tudi medijska hiša s stokrat večjim proračunom. Slovenski mastadont, koncert Delo, ki redno krši Zakon o javnih občilih, ko ne objavlja prispevke, ki so kritični do njegovih novinarjev (lastne izkušnje; niso objavili nobenega od mojih treh ali štirih prispevkov, ki so se nanašali na pisanje njihovega moskovskega dopisnika Branka Sobana), bi se lahko šel učiti osnov novinarske obrti k Stanki Gregorič. Pobožne želje? Da. Vendar, kot pravijo Rusi, vse se ni zvečerilo. Glas Slovenije je živ dokaz, da je prvenstven duh in ne

materija. Kajti samo močan in pogumen duh se je lahko lotil urejevanja izredno kakovostnega časopisa, kot Glas Slovenije nedvomno je. Pred 20.000 bojniki Aleksandra Velikega je pokleknila milijonska armada Perzije. Torej, le naprej spoštovana Stanka, naj vas v nobenem trenutku ne obidejo dvomi, da niste na pravi poti. Ob vašem jubileju vam želim čim več naročnikov, vam osebno in vašim pa čilosti in delovne vneme.

Just Rugel, predsednik društva dr. France Prešeren, Moskva

Spoštovana Stanka in Florjan!

Oglašam se iz Sydneyja. Hvala za redno pošiljanje našega pestrega časopisa. Novice pridejo res iz vseh koncev in tako je za vsakega bralca nekaj zanimivega. Pristrčne pozdrave uredništvu ter vsem bralcem.

Ivanka Krempl, Sydney

Ob osmi obletnici

Delo lektorja je pregledovanje jezikovne in slogovne pravilnosti v različnih vrstah besedil. Najpogosteje lektorji delajo pri časopisih, revijah, založbah, radijih, televizijah ... Sam lektoriram na Televiziji Slovenija - izkušnje sem si pridobil tudi na Radiu Slovenija - in tako sem prišel v stik tudi z Glasom Slovenije.

Osebo sta me jezikovna pravilnost in lepo izražanje zelo presenetila, saj ni v navadi, da bi neko, ki ne živi v domovini in ne govori slovenščine vsak dan, znal tako dobro pisati in se izražati v maternem jeziku. Celov Sloveniji naletimo vsak dan na razne "nenavadne" izraze, ki kažejo na pomanjkanje znanja, tako da je dobro jezikovno znanje nekemu časniku v Avstraliji lahko samo v ponos. Z Glasom Slovenije lahko tudi avstralski Slovenci ohranjajo stik s pravilnim slovenskim knjižnim jezikom - tudi med branjem se v jezikovni spomin namreč vsrkajo pravilni izrazi, slovnica in občutek, da kljub razdalji domovina vendarle ni tako daleč. Gospe urednici Stanki sem tudi sam predlagal nekaj manjših lepotnih popravkov besedila, ki jih že upošteva, in lahko zatrdim, da je Glas Slovenije gotovo jezikovno boljši od marsikaterega časopisa in revije v matični domovini. Vesel sem, da lahko pomagam tako pomembnemu in zanimivemu časniku v oddaljeni Avstraliji, in upam, da bomo v skupno zadovoljstvo sodelovali še naprej.

Jure Šink, lektor, TV SLO Ljubljana

Čestitka Glasu Slovenije ob osmi obletnici

Čestitamo, urednica Stanka Gregorič in lastnik časopisa Florjan Auser, ob osmi obletnici tega edinstvenega glasila - Glas Slovenije!

Za vsebinsko kvaliteten časopis je potreben sposoben urednik. Glas Slovenije ima zavzeto urednico! In zavzetega "publisherja" Florjana! Stanka, kot urednica, ohranjanjate slovenski jezik in obveščate Slovence v Avstraliji, jih seznanjate o življenju v Sloveniji in redno poročate o delovanju avstralskih Slovencev. Imate poseben dar za spremljanje dogajanj v slovenski skupnosti v Avstraliji in povezuje Slovence z vseh kontinentov.

V Glasu Slovenije se vedno čuti želja po neodvisnosti, ideološki neopredeljenosti in pobuda k združevanju rojakov različnih preteklosti, političnih pogledov in ideoloških razlik. Iz časopisa veje vaša osebna pristnost, tudi takrat, ko preberemo kaj ostrega.

Glas Slovenije lepo dopolnjuje Misli, verski in kulturni mesečnik, s pomembnimi in z vsakdanjimi dogodki.

V Glasu Slovenije smo bralci zasledili tudi številne pomembne akcije, ki sta jih izpeljala vidva - Stanka in Florjan - kot: zbiranje koal za novo Pediatrično kliniko v Ljubljani, omogočenje teniški igralci Katarini Srebotnik prvi nastop na Australian Open teniškem turnirju; organizacija maratona od Sydneyja do Melbourne invalida Mirka Lebarja; projekt Slovenci v Snowyju - preden nam uide čas; naročniška akcija za slovensko mladino - brezplačna letalska vozovnica Slovencu druge generacije iz Melbourne. Nagrada je izbranimu omogočila prvi obisk in spoznavanje domovine staršev - Slovenije. In še bi lahko naštevali. Ustanovitev priloge v angleščini z imenom The Voice of Slovenia odpira Slovenijo in dogajanja v slovenski skupnosti pod južnim križem, bralcem druge in tretje generacije, ki jim je angleščina prvi jezik. Ali smo vedeli za toliko slovenskih uspešnikov? Marsikoga smo spoznali prav v rubriki Znani in neznani obrazi.

V času olimpijskih iger v Sydneyju, 2000, je Glas Slovenije skrbel za natančno obveščanje. Priloga o olimpijskih in paraolimpijskih igrah za vedno priča o tem pomembnem dogodku. Stanka in Florjan, vajino delo je prostovoljno in neutrudno: doprinašate k negi slovenskega jezika in ohranjanju slovenske identitete. Hvala vama in če-

stitalo za navdušeno in zbrano urejevanje Glasa Slovenije, kar je možno samo z močno voljo, predvsem pa z vizijo in vero v dobro. Obema želimo še mnogo let uspešnega urejevanja in izhajanja časopisa!

Draga Gelt

Koordinatorica kulturnega odbora,

Versko in kulturno središče

sv. Cirila in Metoda, Kew,

Melbourne

Stankin Glas je še močan

Slovenija se je oglašala v našem srcu in v našem razumu vsak dan, ko smo (bili) zunaj njenih meja kot zdomci, kot begunci, kot delavci na sezonskem delu. Občutek, da pripadaš neki dobri skupnosti v kateri se počutis varnega, sprejetega, celo koristnega, je nenadomestljivo čustvo. In tisti, ki te iz te skupnosti zavračajo, ki ti odrekajo, da ji pripadaš, so preplete duše. Ne vejo, kaj je božjega, da je narod božja kakovost in da vsak človek v njej, mislim v narodni skupnosti, pa čeprav drugače verjame ali misli, je vreden blagoslova in ljubezni. In tako narod obstane kot narod. In tisti, ki so skupnost dvigali in osveščali so baklje slovenske skupnosti. Ena teh svetilk je Stankin in Florjanov Glas Slovenije, ki ima te dni lep jubilej. Poglejmo nekoliko v njegovo ozadje. Kmalu bo tu v Sloveniji, kjer zdaj bivam, izšla knjiga spominov na vojna in takojšnja povojna leta, našega pokojnega rojaka in dolgoletnega urednika Slovenskega Vestnika iz Melbournea, Marjana Peršiča. Naslov knjige, ki je že v tisku bo "Na usodnem razpotju". Marjana Peršiča omenjam, ker Marjan je tudi bil en tak svetilnik v naši avstralski skupnosti. Nobenega ni izključeval, vse je sprejemal in se z vsemi pogovarjal, čeprav, kot mi je včasih pravil, z nekaterimi je težko delati ali se celo pogovarjati. Skoraj dvajset let je delal pri melbournškem Vestniku. Kot mi je večkrat pravil, zato, da se dobro počutimo med seboj in da skrbimo za dobro ime naše rodne domovine. In ko se je Slovenija osamosvajala, a Marjan je že bil upokojenec, ni mogel premagati svoje novinarske žilice in navdušenja nad tistim, kar se je dogajalo, da je na Gold Coast izdajal Tedenske novice, sam - da bi nas osveščal in informiral o tistih čudovitih mesecih in letih, ko je Slovenija končno dobivala in dobila svojo slovensko državo. Potem je utihnil. Zakaj? Zato, ker se je v Melbourneu znašla takrat precej mlajša in navdušena Stanka Gregorič in začela izdajati GLAS SLOVENIJE. Stankin list je postal pravi časopis namenjen vsej slovenski skupnosti

v Avstraliji, ne samo melbournški slovenski, ne samo katoliški slovenski - čeprav vsak list, ki skrbi za informiranost svoje skupnosti, je dobra stvar. Požirali smo novice že iz njenega prejšnjega lista, Slovensko Pismo, posebno tiste o dogodkih ob razpadu Jugoslavije in ustvarjanju slovenske države. Stanka je našla prostor celo za rubriko s šalami. Stanka je pogledala preko ograje svojega vrta in nas vse sprejela, da smo sodelovali v njenem listu: ta bele in ta rdeče, če je sploh kdo rdeč med avstralskimi Slovenci in Slovenkami in če je kdo sploh čisto bel. Mislim, da se naši skupnosti bolj prilèže neka rjavo zelena, oranžno oljčna barva, barva avstralske zemlje, barva, ki gre zdaj na srebrnino dolgih let, ko smo od zunaj. In pisala je o Kučanu in Pučniku, Janši in Ruplu, Kacinu, Bavčarju, Šuštarju, Peterletu in o vseh, ki so bili močno prisotni pri ustvarjanju slovenske države, njenega parlamenta in vlade. In še piše - če le zmore, zelo nepristransko. Njena pisanja so včasih polna žolča, ali pa balzamov za naše potrite duše. In ko je dobila za sodelavca in prijatelja sposobnega Florjana Auserja, je njen/zdaj njen Glas Slovenije, kar zaplaval in šel tudi na svetovni interneti splet. In podala sta se v razne akcije in projekte, dokumentarce, v kulturne prireditve in v redno TV oddajo. To so energije tega čudovitega para, ki jih je treba ceniti, in če včasih naredita kaj čisto po svoje, tudi potrpeti. Imeti pogum izdajati štirinajstidnevni ali mesečni časopis in v njega založiti ves svoj čas, vso energijo in večino skromne penzije, je pogum posebne vrste, vreden blagoslova vse slovenske skupnosti. Zato tudi Jaz in Ljuba, tu iz daljine prelepe, zdaj pomladne domovine želiva, da bi Stanka in Florjan rojakom v Oz deželi stregla z medom novic še dolgo let brez prestanka - kot dve priadni čebeli.

Bert Pribac

Slovenija, torek, 08. maj 2001

Uredništvu Glasa Slovenije

Naš časopis DOM pokriva zamejstvo v Italiji pa tudi Posočje in širšo Slovenijo. Lahko bi predstavili širši javnosti vas in vaše delo v daljni Avstraliji, posebno zamejcem, saj je pri vas tudi nekaj izseljencev iz Benečije. Po naših podatkih ima Zveza izseljencev Benečije nekaj društev tudi v Melbourneu in Sydneyu. Prosim bi vas za en izvod vašega časopisa, mi pa vas bomo vključili v naš seznam naročnikov. Lepo vas pozdravljam v imenu predsednika **Pavla Gorjupa Tanja Hrast - administracija, Udine, Italija**

Brez cenenega politikantstva

Redkokdaj sem kako stvar toliko časa odlagal, preden sem se spravil k pisanju tega kratkega prispevka. Kaj naj napišem o Glasu Slovenije, tem edinstvenem časopisu, ki ga poznam šele dobrega pol leta. Če napišem po pravici in pošteno, si bo vsak bralec mislil, da sem podkupljen, ali pa da sva se s Stanko nekako dogovorila že vnaprej. Če pa ne napišem tistega, kar si o časopisu res mislim, pa bom nepošten ne le do sebe, ampak do vseh bralcev.

Ko sem prejel prvo številko GS, sem bil presenečen. V tako majhnem časopisu toliko zanimivega branja. Šele, ko sem časopis odložil, sem se zavedel, da sem ga prebral od prve do zadnje vrstice, kar se mi sicer zelo, zelo redko dogaja. Hkrati sem z začudenjem ugotovil, da me noben članek ni ne razburil, ne razdražil, kar je po navadi vedno prva reakcija, ko prebiram slovenske časopise.

Le-te berem dokaj redno - sobotno DELO dobivam že desetletja - včasih sem tudi sam kaj napisal. Redno berem Demokracijo, druge umotvore prebiram na Internetu, kadar imam čas. Vendar me pri branju slovenskih časopisov vedno obide slaba volja - kajti predvsem v zadnjih letih so postali slovenski časopisi res enoumni, da ne rečem neumni. Preprosto se nikakor ne morem znebiti vtisa, da se nekdo iz mene dela norca, me ima za popolnega idiota, me podcenjuje in me ves čas futra s prikrito propagando, ali pa celo direktnimi lažmi. Prav zaradi tega sem vedno bolj presenečen, ker te skrite manipulacije v Glasu Slovenije enostavno ni. Glas Slovenije ni politični časopis, za njim ne stoji nobena politična opcija (kot se zadnje čase tako radi pametno izražamo) in zato niti nima namena načenjati političnih diskusij. Uredništvo se zaveda, da se je brezpredmetno spuščati v krvave diskusije o nekem recimo Janezu, ki je bil včeraj plave barve, danes je morda zelen, jutri bo pa rumen. Slovenstvo mora biti na bistveno višjem nivoju kot vsakodnevna politika slovenskega sodobnega časnikarstva, bodisi da so bile to Bleiweissove Novice ali pa danes Delo. Prav zaradi tega edinstvenega, a bistvenega spoznanja, GS lahko neodvisno in z moralno pokončno držo vrši svoje neprecenljivo poslanstvo med Slovenci, tako v Avstraliji, kot tudi drugod po svetu. Rad bi kaj zapisal tudi o finančah in akutnem pomanjkanju denarja, pa nisem dovolj informiran, da

bi si upal v podrobnosti. Jasno je, da se časopis bori s stalnimi finančnimi težavami in da je vse delo, ki ga opravlja peščica zanesenjakov brezplačno. Naj pa izrazim svoje povsem osebno mnenje, da se mi zdi namreč skrajno neodgovorno, z druge strani pa nedopustno, da se med nami samimi ne najde več pokroviteljev. Smo pač v situaciji, da slovenska matica ne zmore ali pa tudi noče vsaj deloma sofinancirati neodvisnih zdomskih časopisov, zato bi se morali pravočasno osvestiti sami. Če bi se na naslovni strani vsake nove številke GS pojavila Janezova slika, sem seveda prepričan, da bi tista organizacija, ki stoji za tem Janezom, brez večjih vprašanj na široko odprla svoje možnjčke. Toda to ni rešitev!

Kar nekaj Slovencev v tujini ima v lasti podjetja, ki letno obračajo desetine, pa tudi stotine milijonov dolarjev, takšnih ali drugačnih. Da ti poslovneži ob tem ne občutijo nobene moralne potrebe finančno podpreti časopisa kot je naš Glas, se mi zdi več kot žalostno. Končno bi se morali tudi ti Slovenci zavedati dejstva, da je recimo ta časopis edina in morda zadnja zveza s Slovenijo za marsikatero ostarelo, bolne in onemogle rojake, ki jih bodo tudi pokopali daleč od domače grude, po kateri na tihem in na skrivaj hrepene celo življenje.

O sami vsebini GS nimam nobenih pripomb, razen da bi morali bralci sami bolj aktivno sodelovati pri ustvarjanju lista - ne samo takrat, ko je treba objaviti osmrtnico ali pa kak oglas o veselici. Vsak od bralcev ima za seboj svojo lastno, zanimivo življenjsko zgodbo - vsak od nas je živel in še živi v svojem edinstvenem svetu, se srečuje z edinstvenimi ljudmi, spoznava edinstvene stvari. Stari Rimljani so govorili "quod capites, tot sententiae", kar pa bi jaz osebno prevedel kot "en Slovenec, sto usod". Te stvari je treba vreči na papir, da se tudi mi drugi bralci naučimo kaj novega o življenju.

Vsem bralcem Glasu Slovenije želim še veliko prijetnih trenutkov pri prebiranju tega edinstvenega časopisa. Upajmo, da bo imela naša Stanka še dolga leta dovolj zdravja in energije, ki ju tako nesebično razdaja v našo vseobčo korist.

Milan Smolej, Finska

Spoštovana gospa Gregorič! Pošiljam naročnino. Prav lepa hvala za lepo branje in novice iz Slovenije. Pozdrav vsem **E. Kuzma, Mackay, QLD.**

Na kratko

Na jubilejni razstavi slovenskih umetnikov bo v Mestni galeriji v Ljubljani od 28. junija do 27. avgusta razstava "Naše umetnine od vsepovsod". Razstavljeni bodo tudi dela avstralskih slovenskih umetnikov: Romane Favier Zorzut, Milana Vojška in Stanislava Rapotca.

Na Jezerskem bo od 29. julija do 5. avgusta potekal Tabor slovenskih otrok po svetu (starih od 12 do 16 let).

Ob 10-letnici obstoja Republike Slovenije pripravljata Zveza zgodovinskih društev znanstveno srečanje "Desetletnica slovenske države – pričevanja in analize". Brežice 21. in 22. junij.

Tržič je bil pred dnevi spet eno izmed svetovnih središč, v katerem je bilo na ogled in naprodaj največ mineralov in fosilov iz vsega sveta, kar 50 razstavljalcev jih je pripeljalo iz desetih držav.

Goriška Mohorjeva družba je izdala knjižno novost: *Umetnost 20. stoletja na Goriškem in v Posočju*.

Mestna občina Maribor prodaja 85 odstotkov poslovnega deleža družbe Aerodrom Maribor v stečajju, kar sicer znaša 93,66 odstotka njenega poslovnega deleža; med podjetji, ki so se do sedaj prijavila na dražbo, je sedem tujih in dve iz Slovenije, tuja podjetja so iz Nemčije, Avstrije, Nizozemske, Velike Britanije in s Portugalske.

Komisija Državnega zbora RS za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu namerava čimprej sprejeti resolucijo, ki bo opredelila odnose Slovenije s Slovenci po svetu.

Po sprejemu le te, letos jeseni, se bo na tej osnovi pripravil ustrezen zakon o manjšinah in in o Slovencih po svetu.

Tečajnica Banke Slovenije

Srednji devizni tečaj
(24. maja 2001)

Država (enota)	tolarjev
EMU (1 EUR)	216,4521
Avstrija (1 ATS)	15,7302
Francija (1 FRF)	32,9979
Italija (100 ITL)	11,1788
Nemčija (1 DEM)	110,6702
Avstralija (1 AUD)	129,2869
Hrvaška (1 HRK)	29,7836
Japonska (1 JPY)	2,1039
Kanada (1 CAD)	162,2701
Švica (1 CHF)	141,8800
V. Britanija (1 GBP)	356,1825
ZDA (1 USD)	251,7470

Bush in Putin v Sloveniji

Odštevanje dnevov do 16. junija, ko naj bi se predvidoma ob 16. uri v Sloveniji sestala ameriški predsednik George W. Bush in ruski predsednik Vladimir Putin, se je začelo z mrzličnimi pripravami. V naslednjih dneh bo znan tudi kraj srečanja. Več v angleški prilogi

Predsednik Milan Kučan prejel častni doktorat v Clevelandu

Nekateri demonstrirali

CLEVELAND /RAZLIČNI VIRI/ – Slovenski predsednik Kučan je prejel častni doktorat za javno upravo Clevelandske državne univerze (CSU) "zaradi uspešnega vodenja Slovenije pri njeni preobrazbi iz jugoslovanske komunistične republike v samostojno demokratično državo". Ameriška televizija je prikazala več napisov slovenskih demonstrantov in poročala: "Medtem ko so ob podelitvi doktorata hvalili Kučana, so nekateri v dvorani zavpili – not true!" Med demonstranti je bil tudi dr. Edi Gobec, ravnatelj tamkajšnjega Slovenskega raziskovalnega centra. Slovenski predsednik je v ameriški zvezni državi Pensilvaniji svečano prerezal trak novega prizidka h glavnemu objektu športno-rekreativnega centra Slovenske narodno podporne jednote (SNPJ) v Boroughu blizu kraja Enon Valley. Kučana je v Boroughu pozdravil nacionalni predsednik SNPJ Joseph Evanish z več kot 200 ameriški Slovenci.

Referendum o umetni oploditvi samskih žensk

LJUBLJANA /VEČER/ – Zakon o umetni oploditvi samskih žensk je sprejet. Zdaj pa bodo slovenski volilci 17. junija na referendumu odločali o tem, ali naj se v slovenski družbi uveljavijo obrazci prepovedi oploditve samskih žensk ali ne. Referendum bo stal 500 milijonov tolarjev.

LJUBLJANA /VEČER/ – Ljubljanski maturanti so 25. maja proslavili konec srednjega šolanja na prav poseben način. Pod vodstvom plesne šole Urška, so v Slovenski ulici zaplesali četvorko. Štiri tisoč srednješolcev se je v kolonah razvrstilo vse od gostilne-Figovec do križišča s Šubičevo cesto in odplesalo štiri slike plesa, ki je del "obveznega" programa na maturantskih plesih. Pred tem so dijaki, oblečeni v črne majice, in dijakinje, oblečene v majice oranžne barve, zapeli maturantsko himno Gaudeamus igitur. S tem dejanjem se bodo kot največ hkrati plešočih vpisali v Guinnessovo knjigo rekordov.

Kipar Lujo Vodopivec v Avstraliji

CANBERRA, 02. MAJA /STA/ – Slovenski kipar Lujo Vodopivec je na povabilo galerije Rona Gomboca iz Perth sodeloval na razstavi Sculpture Survey, ki vsako leto prikaže kiparsko ustvarjanje v zahodni Avstraliji, prireditve pa se redno udeležujejo tudi uveljavljeni avstralski in mednarodni umetniki. Kot so sporočili s slovenskega veleposlaništva v Avstraliji, se je Vodopivec mudil tudi v Adelaidi in Sydneyju. V Adelaidi je na povabilo Južnoavstralske univerze predaval v umetniškem centru Nexus, direktorica centra pa mu je pripravila tudi veliko srečanj z avstralskimi galeristi in umetniki. Prestižni Flinders Museum je izrazil željo, da bi Vodopivec leta 2003 razstavljal v njihovi galeriji. Vrsto srečanj z domačimi kiparji in galeristi v Sydneyju, pa mu je pripravil direktor Slovensko-avstralskega inštituta v Sydneyju, Nick Vivckers. Lujo Vodopivec se je z direktorjem kiparskega oddelka na National School of Art dogovoril za sodelovanje. Obisk Vodopivca je v sodelovanju z galerijo Equina in slovenskim veleposlaništvom v Canberri pripravil Slovensko-avstralski inštitut, pot pa mu je omogočilo slovensko ministrstvo za kulturo.

Jeseni velik policijski alpinistični podvig

LJUBLJANA /EON. SI/ – V okviru Planinske zveze Slovenije (PZS) bo policija letošnje jesen v času od 5. septembra do 5. novembra pripravila prvo himalajsko odpravo slovenskih policistov na 8201 m visoki Co Oju v Tibetu. Gre za nedvomno letošnji največji športni dogodek v slovenski policiji, saj je to prva alpinistična odprava v zgodovini slovenskega alpinizma

Dan slovenske vojske

LJUBLJANA /STA/ – Nastanek sodobne slovenske vojske povezuje s preoblikovanjem *Teritorialne obrambe* (TO) in oblikovanjem *Manevrske strukture narodne zaščite* leta 1990 ter nastankom prvih učnih centrov na Igu pri Ljubljani in v Pekrah pri Mariboru. Uradni začetek delovanja obeh učnih centrov je 15. maj 1991, ko se je začelo usposabljanje skupaj 300 vojaških obveznikov. V spomin na začetek usposabljanja prvih slovenskih nabornikov v enotah TO je bil 15. maj izbran za dan *Slovenske vojske* (SV), ki tako letos praznuje svojo desetletnico.

Štiri tisoč maturantov je plesalo sredi Ljubljane

Novi generalni direktor RTV SLO

LJUBLJANA, 24. MAJA /STA/ – DZ je brez razprave s 64 glasovi proti nobenemu (77 navzočih) dal soglasje k imenovanju Aleksa Štakula za novega generalnega direktorja RTV Slovenija. Novi generalni direktor RTVS Štakul, ki je univerzitetni diplomirani ekonomist, je rojen leta 1944 v Gorici v Italiji. Na RTVS je 31 let. V tem času je bil novinar-dopisnik, urednik notranjepolitičnega in gospodarskega uredništva, odgovorni urednik informativnega programa, pa tudi pomočnik generalnega direktorja RTV Ljubljana za ekonomska vprašanja. Zadnjih deset let se je ukvarjal z urednikovanjem in vodenjem gospodarskih oddaj.

Odlikovanja za slovenske policiste

LJUBLJANA /DELOFAX/ – Petnajst slovenskih policistov, ki že od novembra lani sodelujejo v mednarodni misiji UNMIK na Kosovu, je za uspešno opravljeno delo 22. maja prejelo odlikovanje Združenih narodov (ZN), ki jim ga je podelil Christopher Albiston, komisar UNMIK policije.

Brez vizumov v ...

LJUBLJANA /STA/ – Vizumov za Slovenijo za največ 90 dni ne potrebujejo več državljani Bolivije, Bruneja, Bolgarije, Kostarike, Ekvadorja, El Salvadorja, Gvatemale, Hondurasa, Nikaragve, Paname, Paragvaja in Venezuele ter imetniki potnih listov specialnih administrativnih kitajskih regij Hong Kong in Macao. Slovenija pa ne za ZDA in Kanado.

Predsednik RS Milan Kučan je odlikoval Jožeta Prešerna, dolgoletnega urednika Rodne grude s častnim znakom svobode RS za dogoletno požrtvovalno kulturno delo v korist slovenskega izseljenstva in njihovo ohranjanje stikov stikov z matično domovino.

Stoletnica umetniškega kovaštva v Kropi

KROPA /DELOFAX/ – Letos mineva sto let od rojstva mednarodno priznanega mojstra umetniškega kovaštva Joža Bertoncija. V Kropi bodo med 4. in 7. julijem pripravili *Kovaški šmaren*, študijsko delavnico likovnikov, kovačev ter uredili kovaška mesta v trškem jedru. Predstavili bodo stare kovaške običaje in navade. Izdali bodo tudi brošuro.

Francoska nagrada slovenski pisateljici romanov

LJUBLJANA /DELOFAX/ – Brina Sviti je 2. maja za svoj roman *Smrt slovenske primadone*, ki je izšel letos februarja, prejela francosko literarno nagrado *peleas*. Ta nagrada je prestižna tudi zaradi sestave žirije, saj so v njej zelo znana imena glasbene in literarne scene.

Gozdov v Triglavskem narodnem parku ne morejo vrniti v naravi

RADEVLJICA /DNEVNIK/ – Ljubljanska nadškofija se bo na odločitev radovljiške upravne enote pritožila, ker je izdala odločbo, da Cerkev ni upravičena do vrnitve osem tisoč hektarjev gozdov na območju Triglavskega narodnega parka.

Novi prostori društva in sindikata novinarjev

LJUBLJANA /STA/ – V središču Ljubljane na Wolfovi ulici osem je Društvo novinarjev Slovenije namenu predalo nove prostore, v katerih imajo sedež še Sindikat novinarjev Slovenije, Društvo športnih novinarjev ter Mednarodni medijski inštitut. Prostori bodo namenjeni predvsem druženju, v njih bodo prirejali tematske večere ter razstave, opremljeni pa bodo tudi z računalniki s povezavami v svetovni splet ter čitalnica s periodičnim tiskom. Ob odprtju je bil navzoč tudi Branko Maksimovič, ki je pred kratkim odstopil kot predsednik Društva novinarjev RS.

Z vlakom do Madžarske

LJUBLJANA /STA/ – Premiera Slovenije in Madžarske Janez Drnovšek in Viktor Orban sta uradno odprla novo železniško povezavo med državama, prvo novo železniško progo v Sloveniji po več kot treh desetletjih, ki bo med sabo povezala edini sosednji evropski državi, ki sta bili še brez neposredne železniške povezave. Prvi vlaki so po novi progi zapeljali takoj po njeni otvoritvi – že 17. maja.

Konjski aids v Brkinih

RITOMEČE /SOBOTA, PRIMORSKE NOVICE/ – Infekciозна anemija kopitarjev (IAK), nalezljiva virusna bolezen konj, ki ji nekateri (tudi veterinarji) pravijo kar konjski aids in ki se v Sloveniji pojavlja občasno, je v zadnjem času dvignila veliko prahu. Vsega pa je kriv konj iz brkinskih Ritomeč, v čigar krvi so našli protitelesa proti tej bolezni. Čeprav so mnenja med strokovnjaki različna, se rejci konj v Brkinih in na Krasu bojijo, da bi tudi njihove živali napadla ta virusna bolezen. Bolezen je značilna za slabo razvite kraje. Strah je še večji zaradi tega, ker tudi Kobilarna Lipica ni prav daleč od Ritomeč.

Nova knjiga

Začelo se je v Pekrah

MARIBOR /STA/ – Maribor je v minulem stoletju nekajkrat odigral ključno vlogo v borbi za slovenske nacionalne interese. Po prvi svetovni vojni se je general Rudolf Maister uprl avstroogrski hegemoniji in Maribor s Stajersko priključil Sloveniji, leta 1941, tri tedne po nacistični okupaciji in tri dni po Hitlerjevem obisku v mestu, so mariborski mladinci izvedli prvo oboroženo akcijo proti okupatorju v Sloveniji, leta 1991 pa so ob pekrskih dogodkih Mariborčani rekli "ne" Jugoslovanski ljudski armadi, ki se je postavila v službo velikosrbstva, je dejal Marjan Žnidarič na predstavitvi knjige *Začelo se je v Pekrah*, ki jo je ob desetletnici pekrskih dogodkov in vojne za samostojno Slovenijo izdala mestna občina Maribor.

Projekt World Transsiberia

BRNIK /STA/ – Slovencem ne zmanjka idej pri doseganju takšnih ali drugačnih, predvsem pa ekstremnih rekordov. Novi izzivalec usode je Matevž Lenarčič, ki se z majhnim in ultralahkim letalom podaja na pot okrog sveta. Za mejo si je postavil 80 dni francoskega književnika Julesa Verna. Na poti, ki jo bo kot poklicni fotograf izkoristil tudi za snemanje, namerava postaviti tri svetovne rekorde oziroma prvence. Prav ta projekt, World Transsiberia, naj bi ga vpisal v zgodovino, spremljati ga bo moč tudi na internetu. Lenarčič naj bi se na pot podal 10. junija toda z Brnika bo vzletel približno deset dni kasneje. Pot ga bo vodila preko dvanajstih držav in bo dolga 31.000 kilometrov. Dnevno naj bi preletel od 500 do 1000 kilometrov, kar znese približno 35 letalnih dni. Na cilj v Novo Gorico na letališče Rojce naj bi priletel ob koncu avgusta. Tam je namreč leta 1909 svoj prvi polet opravil pionir slovenskega letalstva Edvard Rusjan.

Obnovljena Pretorska palača

KOPER /PRIMORSKE NOVICE/ – V Koprju so svečano odprli obnovljeno Pretorsko palačo, lepotico, ki se je po dolgih letih spanja zbudila iz sanj o ponovnem življenju. Zasluge za to imajo ne le občina, ampak tudi številni strokovnjaki, ki so vsak s svojim znanjem in izkušnjami vrnili palači njen nekdanji sijaj. Ob odprtju Pretorske palače so pripravili tudi posebno razstavo. V osrednjem delu pritličja palače so predstavili zgodovino palače in njeno prenavo, v atriju in pasaži so bile fotografije Kopra in detajli mesta, v tako imenovani Mali Loggi v Čevljarski ulici pa so razstavili fotografije utrinkov s podeželja. Razstava bo na ogled do septembra.

Nov kongresno prireditveni center

MARIBOR /STA/ – Podjetje za zdravstvo, turizem in rekreacijo Terme Maribor stopajo v nov razvojni cikel, je na današnji novinarski konferenci dejala direktorica Term Alenka Iskra. Da bi premostili izpad dohodka ob zaprtju prostocarinskih prodajaln, ki so lani ustvarile 38 odstotkov celotnega prihodka podjetja, so v Termah Maribor ob hotelu Habakuk že začeli graditi nov kongresno prireditveni center, poleg tega pa nameravajo nadgraditi hotel Habakuk, postaviti novo parkirno-poslovno hišo ob hotelu Piramida in prenoviti hotel Bellevue na Pohorju, prenovili pa bodo tudi program restavracije Štajerc v centru mesta in odprli prvo restavracijo Nordsee v Mariboru.

Na gasilski olimpijadi na Finskem bo slovenske barve zastopalo deset ekip

LJUBLJANA, MARIBOR /VEČER/ – Mariborski poklicni gasilci, ki so na olimpijadi pred štirimi leti v danskem Herningu prejeli zlato značko, za letos upajo, da bodo zbrali poltretji milijon tolarjev, da se jim uresniči velika želja – znova tekmovati na olimpijadi Finski Kuopio z 200.000 prebivalci v osrčju dežele tisočeri jezer bo med 22. in 28. julijem prizorišče gasilske olimpijade, ki ima korenine v šestdesetih letih prejšnjega stoletja. Udeleženske olimpijade bodo domala vse evropske države, sodelovale bodo z ekipami po deset članov, pri cemer je vsak gasilec izurjen za prav posebno nalogo. Na letošnji olimpijadi bo Slovenijo, ki ima 130-letno tradicijo gasilstva in med gasilci rekordnih 25.000 članic, zastopalo kar deset ekip iz različnih krajev Slovenije.

Pred izidom ...

Razstava Arhiva RS v počastitev državnega jubileja

LJUBLJANA, 24. MAJA /DELOFAX, STA/ – S slovesnim otvoritvenim nagovorom predsednika državnega zbora Boruta Pahorja ter nagovori ministrice za kulturo Andreje Rihter, ljubljanske županje Viktorije Potočnik in avtorja Franceta Dolinarja so na ljubljanskem gradu odprli razstavo z naslovom *Od sanj do resničnosti* (Razvoj slovenske državnosti). Razstava bo odprta do 25. junija. Razdeljena je na štiri dele: čas od prvega dokumentarnega zapisa o slovenski preteklosti (od ustoličevanje koroških vojvod do razpada AvstroOgrske), obdobje Kraljevine Jugoslavije, obdobje druge Jugoslavije ter proces osamosvajanja Slovenije.

Janez Janša že tretjič predsednik Ivo Hvalica izstopil

CELJE, LJUBLJANA, 19. IN 22. MAJA /DELOFAX/ – Socialdemokrate (SDS) bo že tretji mandat zapored vodil Janez Janša. Tako je na kongresu, ki je potekal 19. maja v prosotrih celjskega sejma, odločila velika večina kandidatov. Janša pa je sicer bil edini kandidat. Po kongresu je iz stranke izstopil nekoč najglasnejši parlamentarec in podpredsednik Janšev SDS Ivo Hvalica, češ, da Janša grobo tepta osnovna demokratična načela, saj se je tudi na kongresu javno in odkrito izjasnil proti Hvalici.

Pobuda za umik sporne novele zakona

LJUBLJANA, 20. MAJA /STA/ – Slovenska konferenca Svetovnega slovenskega kongresa (SSK) je na politike naslovlila pobudo, da umaknejo napovedani referendum (zaradi oplojevanja samskih žensk z biomedicinsko pomočjo) in da denar raje namenijo gradnji nove pediatrične klinike v Ljubljani, ki je zastala. Pozivajo jih tudi naj zakonsko novelo po hitrem postopku umaknejo.

Nasledstveni sporazum parafiran

DUNAJ, 25. MAJA /DELOFAX/ – Po petih letih dosedanjih prizadevanj mednarodnega izvedenca Arthurja Watta se storjen prvi korak k uresničitvi sporazuma o delitvi premoženja in pravic nekdanje SFRJ. Sporazum je sklenjen, vlade bi ga lahko podpisale v treh tednih, nato pa bi se začeli ratifikacijski postopki v parlamentih držav razpadle Jugoslavije. Od skupno 6 milijard dolarjev ob razpadu SFRJ jih je ostala le še milijarda, Slo-venija bo dobila 16 odstotkov tega premoženja in za začetek veleposlaništvo v Washingtonu.

In še ob 8. obletnici Glasa Slovenije

Čestitke fižolčku

Bilo je pred leti v Avstraliji, ko sem ob kratkem obisku želela čez noč hlastno vsaj prelistat nekaj vezanih letnikov časopisa Glas Slovenije. Ampak tega fižolčka, kot ga včasih ljubkovalno imenujeta Stanka in Florjan, in ga do tedaj nisem prav dobro poznala, no, ja, poznala že, ampak vtis je celovitejši, če je že priložnost listati skupaj nekaj letnikov, tega fižolčka se je torej že v kratkem času nabralo za več kot zajeten pehar. Proti jutru sem omagala med zajetnimi snopiči, kjer je bila skoraj v vsakem z rumenimi marknimi lističi zaznamovana opažena tema, ob kateri sem se spraševala, ali je morebiti na zalogi še kakšna stara številka časopisa, oziroma sem želela uredništvo vprašati, če bi se dalo "te stvari" prekopirati. Seveda je bilo vsega odločno preveč. Skoraj v vsaki številki časopisa so se namreč nizali obrazi, ki sem jih bodisi bežno ali bliže poznala, dogodki, za katere sem obžalovala, da nisem mogla biti zraven, ali pa premnoge stvari, ki bi ostale zgubljene v "morju" vsega drugega, vendar vredne pozornosti in objave v časopisu.

Stanka in Florjan, vidva sama najbolj dobro vesta, kako lahko ta časopis, vsem premnogim težavam navzlic, še naprej izhaja. Imam dovolj novinarskih izkušenj in vem, da je priprava takega časopisa s tolikšnim številom kratkih aktualnih informacij iz okolja, kjer izhaja, iz Slovenije, pa tudi od drugod po svetu, kratko in malo garaško delo, nikoli ravno cenjeno, še manj plačano. Tudi v drugačnih okoliščinah z dobro infrastrukturno podporo to ni preprosto pa tudi s še tolikšnim prizadevanjem, da bi bi časopis uravnoteženo in nepristransko posredoval informacije o aktualnih dogodkih ter delček vsakdanjega življenjskoga utripa iz bližnjega in oddaljenih koncih sveta, nikoli ne bo vsem po volji. Ampak tako pač je, ljudje imajo različne lastne izkušnje in pogled na svet, zato je prav da ostanejo kar najbolj na široko odprte mnenjske rubrike, se ve na primerni ravni, spoštljivo do drugih, ki morda mislijo drugače. Meni je simpatična že malce prežvečena krilatca: "Naj cveti tisoč cvetov"...

Tako torej že vsa ta leta tudi sama pozorno spremljam Glas Slovenije. Velikokrat sem ga že zbasala v ročno prtljago, ko sem pričakovala, da se mu bom lahko v miru posvetila, recimo med potovanjem, ker prej ni bilo časa zanj (ko je mnogo bolj priročno kot kakšen klasičen časopis, ki se razprt raztegne čez tri letalske sedeže...). Ker ga torej prebiram tu, doma, seveda ne morem posredovati kakšnega pametnega predloga glede vsebine, obsega, oblike ... Tudi sicer bi bilo to početje "poklicno deformirano", časopis pač berem s "dvojnimi očali", vsebinsko in oblikovno. Kar zadeva prvo, je prav, da povedo svoje mnenje predvsem ljudje, ki jim je v prvi vrsti namenjen, torej Slovenci v Avstraliji. Res pa se nemalokrat zgodi - in to ni šala, da tudi sama v njem najdem zanimive informacije o dogodkih iz Slovenije, ki jih prinaša slovenski časopis iz Avstralije. Četudi sama spremljam kar veliko najraznovrstnejših revij in časopisov - vsako jutro je na moji delovni mizi pravacata skladovnica dnevnikov, tednikov, znanstvenega in drugega tiska in v računalniku dostopne vse mogoče agencijske novice - kratko in malo ni mogoče slediti vsemu. Zato pač kdaj pa kdaj "odkrivam Slovenijo" tudi posredno, na opisani način. Nenazadnje se je potrdilo pričakovanje, da sodobni komunikacijski dosežki kot so internet (le kaj bi danes brez njega?!), lokalne in druge televizije in ostale možnosti, ne bodo iz(pod)rinili "dobrih, starih" časopisov, pa naj bodo to klasični nacionalni dnevniki, specializirane revije ali taki, kot jih pripravljate (še redki) slovenski uredniki v tujini. Ko bi takole rada iskreno čestitala ob ... jubileju, to počnem v prepričanju, da tudi podobno mislijo še številni Slovenci v Avstraliji in po svetu; da jim nekaj pomeni z veliko truda pripravljena, vsebinsko bogata in likovno privlačna vsaka nova številka Glasa Slovenije.

Človek bi seveda tudi pričakoval, da bo tak časopis, ki vselej stane veliko več, kot nakaplja skupaj z naročnino, deležen primerne podpore tako prek pristojnih ministrstev v Sloveniji, kot v okolju, kjer si prizadeva verodostojno posredovati aktualna sporočila in ohranjati slovensko izročilo. Če ga ne bi bilo, bi ga močno pogrešala. Veliko ustvarjalnega navdiha torej in še na mnoga leta. (Z novo, najmodernejšo računalniško opremo še ne znam dovolj dobro rokovati da bi vama, Stanka in Florjan, poslala po elektronski pošti virtualno torto in šampanjec, pa saj si zaslužita kar pravo!) Prijazen majski, se pravi še pomladni pozdrav v zgodnjo jesen, Dragica Bošnjak /novinarica Dela/

Zapisali so še v ...

Nova medijska zakonodaja v Sloveniji meji na škandal Pišeta novinarja mariborskega Večera

Razprav o novem medijskem redu - zakonu v državi Republiki Sloveniji, ki je izšel te dni, točneje 11. maja 2001 v Uradnem listu, je v slovenskih medijih nič koliko. Uroš Slak razmišlja in kritizira stališče Drnovškove Liberalno demokratske stranke v *Sobotni prilogi Dela*, Peter Jančič in Petra Zemljčič v *Večeru*, in tako naprej ... Čeprav je rečeno da naj bi bil zakon uveden "zaradi usklajevanja z novo evropsko zakonodajo", iz Evrope nihče nikoli ni zahteval nove zakonodaje. *Večer* je že pred časom objavil izjavo direktorja mednarodnega medijskega instituta IPI Johanna Fritza, ki je povedal, da je urejanje tiskanih in avdiovizualnih medijev z enim zakonom "popolna neumnost" in da je država že imela dober zakon, novi pa "prinaša še več kontrole, predvsem administrativne, to je negativno ..." in zavrnil idejo, da bi nov medijski zakon zahtevala Evropska unija. Slovenska politika očitno posega v medije. "Za liberalne družbe je nepredstavljivo, da bi o tem, kaj objaviti, lahko odločale vlade ali parlamenti. Za diktature pa je poseganje politike v medije in določanje, kaj je za javnost pomembno, del sladkosti vladanja", pišeta novinarja Večera.

"Do preobrata pri sprejemanju medijskega zakona je prišlo po zadnjih volitvah, ko je oblast prevzela močna vladna koalicija LDS, ZLSD, SLS+SKD in DeSus, ki se je s koalicijsko pogodbo zavezala, da bo novosti naglo uzakonila. Tudi za tiste, ki bi recimo na internetu ustvarili svojo pu-blikacijo ima slovenska vlada "zdravilo" - ker zakon določa številne obveznosti tudi za majhne izdajatelje in predpisuje visoke kazni, je pravila, modro poznati. In mediji igrajo v vsaki državi/družbi veliko vlogo, saj je prav od širine in odprtosti medijskega prostora odvisno kako se bo razvijala država. Ker je z novim zakonom hkrati omejena pravica javnosti do dostopa javnih informacij, nova zakonodaja meji na škandal. Spremenjena ureditev bo povečala samocenzuro in strah v medijih, pod pretvezo popravkov. Zaradi manjših dostopnosti do informacij o delovanju oblasti bo

manj možnosti javnega nadzora nad delovanjem državnih institucij in s tem več zlorabe oblasti in razrast korupcije. Zakon odpravlja del doslej izjemno ostrih lastniških omejitev v medijih. Denimo prepoved, da podjetje ali posameznik ne sme biti več kot tretjinski lastnik nobenega večjega dnevnika ali televizijske postaje. Ublažene so omejitve navzkrižnih lastninskih povezav. Umaknjena je prepoved, da smejo tujci postati lastniki največ tretjine v katerikoli večjem medijskem podjetju.

Zagotovljena bo večja javna preglednost lastninske strukture medijev, predvsem avdiovizualnih, mediji pa bodo morali po zakonu povečevati delež evropske in domače produkcije. Popolna novost medijskega zakona je, da izdajatelje medijev obvezuje, da morajo namen izhajanja in temeljnega vsebinska izhodišča določiti s programsko zasnovo. Če tega ne bodo storili, jih čaka visoka kazen! Časopisi bodo tudi morali objavljati število natisnjenih izvodov.

Vse kaže, da si politiki predstavljajo časopise kot vojsko z generali in vojaki. Po ukazu politike naj bi poročali o uspehih in zmagah oblasti, neuspehe in poraze pa prikrili. Ni skrivnost, da v Sloveniji prevladuje tudi distributerska blokada. Položaj je v vsem slabši kot v času bivše Jugoslavije, menijo poslanci opozicije.

Boris Bergant iz RTV Slovenije pravi, da je nastal skrajno nekoherenten zakon, ki v celoti zanesljivo ne bo vzdržal preizkusa v praksi.

Vladajoča koalicija se je kot izgleda odločila, da se bodo vse državne in z državo povezane institucije v bodoče resno pogovarjale le še z glavnimi uredniki časopisov. Z uredniki, katerih delo načeloma sploh ni zbiranje informacij. Do navadnih novinarjev pa še vljudni ne nameravajo biti.

Vse diši na nekdanje totalitarne sisteme! menita novinarja Večera.

V žarišču

Za Glas Slovenije
Andrej Lenarčič,
vitez Suverenega malteškega
viteškega reda in poslanec
Državnega zbora RS
1992-1996

Ne morem molčati, ko drugi, (še posebej v AV) garajo ...

Prepričan sem, da pričujoči premisleki ne pridejo do Avstralije... Letošnji 1. maj se je v domovini docela utopil v praznovanju 60-letnice ustanovitve OF. In videti je, da zna tudi bližnje desetletje obletnico osvoboditve izpod komunistične in jugoslovanske diktature zaznamovati in preglasiti sklicevanje na neko dogajanje pred več kot pol stoletja. Lepo in prav je, če se spominjamo velikih dogodkov iz preteklosti. Ne samo lepo in prav, tudi prijetno jih je proslavljati in se poveseliti. Še bolj prav in še bolj prijetno se je spominjati in praznovati skupaj, vsi. A navada je med civiliziranimi in vzgojenimi ljudmi, da se praznuje na pospravljenem, pometenem kraju, za čisto, z opranim prtom pogrnjeno mizo, da očesa ne moti pogled na ostanke minule požrtije, da se človek ne spotika na nastlanem. Naša praznična miza in vsi skupaj proslavljali, žal že pol stoletja nista očiščena pretekle nesnage, ostankov krvave gostije izpred pol stoletja. Preveč jih je, ki se zato ne morejo iskreno in od srca veseliti. Človek težko verjame, da je mogoče sredi Evrope na prehodu v tretje tisočletje sredi "raja pod Triglavom" na vsakem koraku stopiti na nepokopane človeške ostanke. Še težje verjame, da so ljudje, ki jim je naložena odgovornost za javne zadeve in so zato plačani, tako brezbržni: na številne pozive in predloge, kako kulturno urediti to breme preteklosti, se niti ne odzovejo in ne ukrenejo ničesar. To breme, ta senca ni tako nepomembna zadeva. Ne le, da kali odnose med ljudmi in da vedno znova odpira stare rane, še mnogo hujše in prav groteskno je, da se ob te nerazčiščene stvari spotikajo tisti sosedje, ki so takrat kot okupatorji bili glavni povzročitelji vsega zla, ki je doletelo Slovenijo in Slovence. Res je škoda, da niti do desete obletnice samostojne Slovenije ni bilo nobenega odziva niti na najvišjem državnem nivoju.

Po desetih letih slovenske države še naslovov na ovojnicah ne znamo pisati pravilno

Zadnja pošta Butale

Pod tem naslovom razmišlja Alenka Puhar v *Delu* o navidezno smešno pritlehni zadevi – pisanju naslovov na ovojnice – kuverte, ki jih pošiljajo doma eden drugemu ali mi iz tujine v Slovenijo. Alenka Puhar: "V pismenost vseh nas Slovencev doma in po svetu sodi znanje, da recimo prestolnica Slovenije ni Ljubljana – Slovenija, tudi ne 1000 Ljubljana, **temveč (in pravilno)**

SI - 1000 Ljubljana - Slovenia

Ti dve črki SI, ki ju je treba kot predpono postaviti pred poštno številko (vseh krajev v Sloveniji in tudi tistim, ki pišejo iz tujine), da poštarji lahko opravijo svojo nalogo, sta del uradne, z mednarodno klasifikacijo dogovorjene kratice države" (ostale države imajo svoje – druge kratice).

Deset let po osamosvojitvi, razmišlja Puharjeva, nihče ni naredil ničesar da bi Slovenci vedeli sploh kje so doma, ostali po svetu pa kam recimo pravilno nasloviti pisma. Tako je bilo tudi ob volitvah, ko so Slovenci po svetu (ali njihova diplomatsko konzularna predstavništva) pošiljala volilne glasove na Republiško volilno komisijo NAPAČNO. "V tistih dneh smo se vsi morali vdati v usodo, da dobivamo pisma, ki prihajajo pozno ali prepozno, ker so morda naredila ovinek preko Slovaške ali Srbije; vrag vedi koliko jih sploh ne pride ..." piše Alenka Puhar in pravi, da je bila po volitvah edina, ki si je šla na volilni generalštab ogledati škatle, celo neodprtih pism, ki so prispela iz tujine in zamudila volilni rok zaradi napačno napisanih naslovov ... "V teh volilnih škatlah je bila bogata zaloga trdih dokazov, da niti na slovenskih ambasadah (veleposlaništvih) ne vedo, kaj je treba napisati na pismo, da na drugih kontinentih ločijo Slovenijo od Slovaške ali Srbije ali Sierre Leone ... Mat kurja, od kod neki slovenski pošti misel, da ji moramo mi olajšati promet, sama pa niti s prstom ne migne, da bi tujim poštarjem olajšala promet od Bariloeh (v Argentini) do Butal? In v kakšnem kurniku se valijo slovenski veleposlaniki in njihove jate, da ne znajo pravilno pisati in oddajati pismem?" Puharjeva na koncu pravi, "da se je zgodilo zaradi ignorance slovenskih državnih služb da so volilni glasovi iz tujine zamudili vse roke in da bi bilo pošteno da bi si takrat kakšna komisija ogledala zamujeno pošto. In potem rekla vsaj bev ali mev – in ugotovila kdo je odgovoren za to in kaj storiti za zboljšanje butalskih razmer."

Op. u.: Zgoraj omenjeni članek iz Dela je posredoval in nas na zadevo opozoril Dušan Lajovic, častni generalni konzul RS za Novo Zelandijo. Mi pa smo preverili še zadevo na internetni strani www.posta.si

Kaj se lomi na Slovenski izseljenski matici - SIM?

Delo, Dragica Bošnjak

Ko sem se odpravljala na sestanek, je bila zadrega, kako se obleči. Bi bilo primerno kot za na pogreb? Zdaj tu ugotavljamo, da je 'mrlič še živ'. Toda agonija traja že predolgo. Potrebno se je odločiti, naj bo to radikalen rez, kar pomeni zastaviti stvari na novo, na zdrave temelje, ali pa naj bo to vsaj dostojno slovo... S to uvodno, zaradi nesklepnosti občnega zbora Slovenske izseljenske matice (SIM) bi lahko rekli neformalno, toda tehtno in nujno potrebno razpravo, je dr. Irene Mislej opozorila na skrajno zaostrene razmere v Združenju SIM.

Kako ironično za organizacijo, ki prav letos praznuje 50 let... Finančne, kadrovske, organizacijske in vsakovrstne druge težave tega civilnega združenja, ki ga je pred leti predstavljal kolektiv 13 zaposlenih v strokovnih službah, uredništvu uveljavljenih publikacij, kakršne so *Slovenski izseljenski koledar*, mesečnik *Rodna gruda*, trimesečnik *Slovenija v angleščini* in razmeroma bogata bera knjig z izseljensko tematiko, so se pričele že pred časom in se z leti le še kopičile...

Kako preseči agonijo izseljenske matice? V hudi zagati tik pred jubilejem! Zdesetkan kolektiv Slovenske izseljenske matice v finančnih zadregah in nesporazumi z vodstvom - Ponoven sklic občnega zbora 18. maja.

Za marsikoga presenetljivo in zlasti za mnoge Slovence po svetu težko razumljivo, je lani po 49 letih neprekinjenega izhajanja, najprej "ugasil" koledar. V letošnjem jubilejnem letu ga bo predvidoma nadomestil poseben tematski zbornik, kjer naj bi avtorji iz izseljenskih vrst, zgodovinarji, literati in drugi poznavalci tega področja, pripravili pregledne prispevke o slovenskem izseljenstvu. Kako bo s kontinuiranim spremljanjem izseljenskega utripa v obliki takih publikacij kot je bil skoraj pet desetletij tradicionalni koledar, ta čas seveda ni jasno. Kot poglavito težavo pri tem in drugih zadregah na SIM so že dlje časa navajali pomanjkanje denarja in ni razlogov, da tega ne bi verjeli. Nenazadnje so verjetno še v spominu tovrstne polemike, ko so s SIM pred dvema in tremi leti prejšnji državni sekretarki na Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu (Mihael Logar) celo zagrozili s tožbo zaradi nespoštovanja pogodbenih obveznosti. V sicer že dlje časa zaostrenih finančnih razmerah se je v nekaj letih število zaposlenih praktično prepolovilo. Danes to združenje predstavlja pet zaposlenih, kar pri njih opredeljujejo kot strokovne službe, (pred kratkim je pričel delati novi glavni tajnik Željko Popovič kot vršilec dolžnosti), v uredništvu je redno zaposlen Ivo Cimerman kot urednik-novinar (omenjajo, da je tik pred upokojitvijo) dva urednika sta pogodbeni sodelavca in sicer Vida Gorjup-Posinkovič, ki je odgovorna urednica *Rodne grude* ter Branko Maksimovič, kot odgovorni urednik revije *Slovenija v angleščini*; predsednik prof. dr. Anton Bebler in podpredsednik SIM Peter Kovačič Peršin svoji funkciji opravljata nepoklicno. Pomanjkanje denarja je torej ena poglavitnih, toda nikakor ne edina težava. Kot je pokazal razvoj dogodkov v minulih dneh, so številni nesporazumi med vodstvom SIM, se pravi predsednikom prof. dr. Antonom Beblerjem, prejšnjim v.d. tajnika Janezom Rogljem, pa tudi nekaterimi člani izvršnega in nadzornega odbora izbruhnili na plano z vso silovitostjo na sestankih omenjenih organov in znotraj kolektiva. V nasprotju z veljavno prakso so bili trije zaporedni sestanki izvršnega odbora SIM (ki se sicer redko sestaja) zaprti za javnost, toda zvedelo se je, da so na srečanjih burno razčiščevali (ne)aktivnost in napake posameznikov in posameznih delovnih teles oziroma njihovih članov. Že dolgo je očiten spor med predsednikom Beblerjem in donedavnim v.d. tajnika Janezom Rogljem (temu je že drugič poteklo 'vedejevstvo'), močno napetost pa je čutili tudi med zaposlenimi v strokovnih službah, ki se počutijo "ustrahovani, in navzlic nenehno povečanemu obsegu dela podcenjeni ter, glede na osnutek novega statuta, ki ga je kolektivu predstavil predsednik Bebler, v vse večji negotovosti"... Spor med Rogljem, ki je po novem odgovoren za stike z javnostmi, sodelovanje pri pripravi letošnjega jubilejnega srečanja in drugo, in predsednikom Beblerjem, sodeč po polemičnih nastopih, še ni pojasnjen in s tem bodo imeli člani pristojnih delovnih teles (verjetno izvršni, nadzorni odbor in naslednji občni zbor, ki je sklican torej za 18. maj), še veliko dela. Seznan Beblerjevih obtožb, ki se nanašajo predvsem na vodenje /nadaljevanje na str. 10/

/nadaljevanje z 9. strani/

oziroma organizacijo dela znotraj strovnih služb je dolg, enak je odgovor oziroma so pojasnila. Na zadnjem sklicanem sestanku občnega zbora je bila izražena pobuda za nezaupnico sedanjemu predsedniku SIM, toda, ker niso bili sklepčni, to nima teže, pomeni "kot da se ni zgodilo" ... Toda to je le navidez zgolj "njuna zadeva"; spor se je zastril "po naravi stvari" med ključnimi funkcijama, kjer bi v urejenih razmerah morale biti jasno razmejene pristojnosti, delitev dela navznoter, nastopanje navzven, pretok informacij, ki bi verjetno pomagal k homogenosti kolektiva, in vse ostalo. Ena od presenetljivih stvari v delovanju SIM je v dejstvu, da zaposleni v strokovnih službah, kamor verjetno sodi vse od arhiva, tekočega posredovanja gradiva društvom po svetu in vsa operativa, povezana z obiski, gostovanji in ostalo, niso bili nikoli na noben način povabljeni k dejavnejšemu sodelovanju denimo na seji izvršnega odbora, kjer se kreirajo celoletni programi. Večkrat je bilo že slišati, da so "v marsičem ti že zastareli", da so na SIM morda v minulih desetletjih, ko je vse teklo nekako samoumevno, spregledali kako se je današnja izseljenska scena spremenila. Seveda je drugače tudi doma, kjer se poleg SIM s tem področjem ukvarjata še SSK in društvo Slovenija v svetu; da med njimi praktično ne le ni sodelovanja, temveč so si dolgo v lastno škodo (zlasti z gostovanji) konkurirali, je druga zgodba. Za SIM je več kot očitno, da se morajo v vseh pogledih temeljito reorganizirati, vprašanje je le, ali bodo vsi skupaj zmogli toliko modrosti in energije, da bodo to res izpeljali. Poleg drugega se je namreč tudi zvedelo, da so nekateri člani izvršnega in nadzornega odbora protestno odstopili. Nenazadnje pa se za več kot dvestočlanski občni zbor, pravtako utemeljeno, zastavlja vprašanje, ali so sploh pripravljene resno delati, če se jih (ne glede na to, da gradiva niso dobili pravočasno), izvoli sestati enkrat, morda dvakrat na leto, kot denimo tokrat, le 37...

***

Ponovni občni zbor Slovenske izseljenske matice, 18. maja 2001

Dragica Bošnjak

Po več kot štirih urah polemičnih razprav tudi zadnji občni zbor Združenja Slovenska izseljenska matica ni bil uspešen. V začetku prisotnih 42 članov (od 205, kolikor jih je formalno na seznamu tega društva, drugo je seveda vprašanje, koliko je res aktivnih, kar se med drugim kaže tudi s plačevanjem članarine in sodelovanjem na sejah) se je pozneje zmanjšalo na 37. To pa je bilo že premalo za glasovanje tako o poročilih in načrtih tega društva kot o nekajkrat ponovljenih predlogih za (ne)zaupnico vodstvu SIM. Na že drugič nedokončanem občnem zboru SIM so torej znova z vso silovitostjo izbruhnile na dan mnoge stare in nove zamere, očitki in nestrinjanja, predvsem med predsednikom SIM dr. Antonom Beblerjem, nekaterimi člani izvršnega odbora SIM, ki so protestno odstopili, nadzornim odborom, ki prav tako kritično ocenjuje delo vodstva in strokovno službo, ki jo ta čas predstavljajo štirje zaposleni ter v.d. glavnega tajnika. Predsednik Bebler na SIM ni zaposlen.

In še to: Predvidoma bo ponovni sklic - zdaj v tretje tega istega občnega zbora SIM, (ker dvakrat zaradi nesklepnosti ni bil končan, ampak samo prekinjen oziroma preložen), 15. junija ... To bi bila lahko informacija za tiste izseljence, ki bi bili v tistem času v Sloveniji in bi se lahko KOT GOSTJE udeležili tega sestanka ... morda kaj predlagali...
SREČANJE v moji deželi bo 1. julija v KRŽANKAH v LJUBLJANI

Slovesno praznovanje 10. obletnice Dneva državnosti Republike Slovenije V Melbournu

Slovenska skupnost v Melbournu bo tudi letos, kakor vsako leto, praznovala obletnico samostojne Republike Slovenije. Letošnje praznovanje bo še posebej slovesno, saj praznujemo že 10. obletnico od tistega kritičnega časa, ko se je odločala usoda naše domovine, ko smo tudi Slovenci v Avstraliji zaskrbljeni in zadržani dihi bili skupaj z našo domovino v njenih "porodnih bolečinah". Na naš doprinos k temu dogodku smo upravičeno ponosni, zato obletnico rojstva samostojne Republike Slovenije praznuje Slovenski narodni svet Viktorije (SNS VIC) vsako leto.

SNS VIC - ASK organizira letošnje slovesno praznovanje v soboto 30. junija 2001 v Melbournu, v Prahran Town Hallu, (crn. Chapel & Gravelle Str.), z začetkom ob 7. uri zvečer. V nedeljo po 10-maši bo slovesno dviganje slovenske zastave in srečanje v dvorani Verskega centra Kew s kulturnim programom. Posebnost dvorane v Prahran Town Hallu, kjer bomo praznovali, je poleg ugodnega centralnega dostopa za vse rojake, tudi v tem, da so se slovenski rojaki v Melbournu pred več kot 40 leti ravno tukaj prvič srečali in se

Prejeli smo za objavo

Uredništvu Glasa Slovenije

Pred nedavnim sva z ženo obiskala glavno mesto Avstralije Canberro. Srečala sva se z mojim starim znancom Cvetkom Faležem in njegovo prijateljico soprogo Ado. Prav nič nisem bil presenečen, ko se mi je Cvetko ponudil za vodiča in svojo ponudbo tudi izpolnil, ko je naju je naslednji dan vozil po ulicah in raztresenih predmestjih te, tako spretno načrtovane metropole. Zvečer smo ob kozarčku belega in sveže pečenim kostanjem (iz njegovega lastnega vrta) pokramljali o marsičem, med drugim tudi obujali spomine na čase perd desetimi leti, ko smo s skupnimi močmi v okviru Avstralske slovenske konference in Slovenskih narodnih svetov po vsej Avstraliji, mrzlično protestirali proti agresiji in krutemu vojaškemu napadu na našo domovino Slovenijo ter si prizadevali, da bi Avstralija čim prej priznala novo slovensko državo.

V petdesetih letih življenja v tem prijetnem kraju je Cvetko že nešteto krat ponosno in spretno razkazal svoje mesto marsikateremu slovenskemu rojaku. Osebo sem več kot enkrat potreboval njegovo uslugo, bodisi za skupine iz domovine, bodisi zaradi česar drugega. Njegov odgovor je bil vedno isti "it is a pleasure". Cvetko je še vedno aktiven in delaven med slovensko skupnostjo, tako kot je bil odkar ga poznam. Razen predsedništva Avstralske slovenske konference še urejuje, pripravlja in oddaja kar dvakrat po dve uri radijskega programa tedensko na Community Radio za Slovence v Canberri in okolici. Pripravljanje radijskega programa je zelo naporno in zahtevno delo. Cvetko opravlja vse prostovoljno in brezplačno, da osebnih stroškov sploh ne omenjamo. Prepričan sem, da jih je Cvetko že večkrat "dobil po puku", čeravno se sam prav nič ne pritožuje. Vem, da smo Slovenci prav spretni pri biranju tistega, ki naredi kaj za dobro naše skupnosti. Bolj pohvalno bi bilo, da bi rekli, hvala Bogu za takšne dobre duše, ki se še pri dobrih sedemdesetih letih potrudijo in žrtvujejo čas za sorojaka. Ne dvomim, da so Slovenci v Canberri ponosni na svojega Faleža, čeprav mu tega verjetno v obraz še nihče ni povedal. Lepe pozdrave in prijetno proslavljanje desete obletnice slovenske državnosti.

Mary in Stanko Prosenak, Melbourne

P.S. Za dodatek pa še to:

V razlago na (res ali ne) pod rubriko Morda niste vedeli da ... aprilska izdaja. Kaj pomeni beseda POME. V novem narodnem muzeju v Canberri najdemo med drugimi razlagami avstralskih izdelkov, sledečo obrazložitev za besedo POMMY.

Ta beseda za priseljence iz Anglije naj bi nastala takole: okoli leta 1912 se je za te priseljence pojavila fraza POMMYGRANT. Sama beseda izhaja iz imena za rdeči sadež, ki se imenuje POMEGRANATE. To bi naj predstavljalo mlečno blede kožo (Complexion) novodošlih priseljencev iz Anglije. Kasneje se je ta beseda skrajšala na POMMY ali POM.

Če to ne drži, nisem kriv jaz ampak tisti, ki je to zapisal. S.P.

organizirali za gradnjo slovenskih objektov. Slovesnosti se bodo poleg viktorskih rojakov udeležili tudi predstavniki slovenskih organizacij, slovenskega in tujih ve-leposlaništev ter posamezniki, ki so nam v tistem kritičnem zgodovinskem času pred 10. leti nudili veliko moralno podporo. Svetovni slovenski kongres bo zastopal mag. Anton Levstek iz Dunaja iz Slovenske hiše KOROTAN, ki je tudi predsednik Avstrijske slovenske konference SSK. Mag. Levstek se posebno želi srečati s slovenskimi slikarji v Avstraliji. Slovenska hiša Korotan na Dunaju razstavlja umetniške slike slovenskih slikarjev po svetu, zato naprošamo naše umetnike po vsej Avstraliji, da se javijo Jožici Gerden na 03-5023 7325, Cvetku Faležu 02-6291 8426 ali Ivu Leberju 03-9589 6094, da lahko predhodno organiziramo srečanje slikarjev z mag. Levstekom. Bogat kulturni program in zabava je zagotovljena. Kulturni program bo popestril OKTET DESETI BRAT iz Slovenije. Za odlično plesno glasbo pa bo poskrbela naša mladina - ALPINE COCTAIL, skupaj s kvartetom VESELJAKI iz Slovenije.

Vstopnina s prigrizkom je \$ 20.-. Za rezervacije pokličite: **Valentin Lenko 9795-9510, Ana Maria Cek 9850-8615, Betti Belec 9467-2738 ali Anica Markič 9870-5983.** Vse naše rojake vljudno vabimo, da se praznovanja 10. obletnice RS udeležijo. Bogat kulturni večer in veselo praznovanje je zagotovljeno!

UO SNS VIC

PREFACE

Dusan Lajovic's association with Colgate-Palmolive in Australia goes back about 40 years to one of those unbelievable happenings in life. Dusan and the then Colgate Australia Managing Director, unknown to each other, were not only seated together in an aircraft talking pleasantries and sharing a brief capsulation of their respective business interests, but in so doing they recognised the possibility of perhaps being able to help one another satisfy an important business problem - different for each of them but mutually beneficial.

As a result, Dusan had the courage and the support to found the Impact International Group which provided Colgate with the opportunity to purchase quality dental cream tubes from an alternate supplier to the then only and therefore monopolistic supplier. This relationship grew during the 1960's to see the establishment of Impact International joint ventures in Malaysia and the Philippines where similar monopolistic and sub-standard quality supplier situations existed.

Dusan is living proof that the day of the entrepreneur, and indeed, the inventor, had not vanished in the 1950's nor had it in the 1980's when Colgate took the worldwide decision to change from aluminum tubes to laminate. Dusan instantly recognised the dangers to his business. He met the challenge with a forthright move into the then somewhat unknown area of laminates. His instincts and foresight also saw him invest in a laminator in Smithfield which allowed him to control quality and costs to a far greater extent.

Always a most creative individual, Dusan established the first continuous cast aluminum line in Australia and then the latterday laminator. He has always been willing to take risks to assist in market development for Colgate and other suppliers and has seized every opportunity to help Colgate, even if it meant travelling to other countries in which he did not then have a presence. Whilst the tube industry worldwide, at about 20 billion tubes, is a somewhat smallish part of the total packaging market - tubes have always been the preferred means for dispensing paste-type products..

He has built a good team behind him. He has encouraged Dimitri and others to search for innovation and to stimulate constant improvement. He has taught them to recognize the need to keep abreast of vital changes in the Global consumer products business environment, as the Impact International Group are an important link in today's world-wide supply chain.

These introductory words are a Preface to Dusan's book in which he also hopes to capture some of the history surrounding the invention of the tube, its innovative production methods and its continual diversification in materials utilisation.

His is a great example of a true partnership between supplier and manufacturer and of course, to each others benefit - he has indeed been an outstanding, devoted and tenacious partner for Colgate around the world - a pleasure to work with, balancing a keen sense of humour, with a drive for business excellence.

Keith Crane
 Retired Chairman and Chief Executive Officer
 Colgate-Palmolive-Company
 New York USA

25 October 2000

The Australian Tour of prominent Slovenian writers and poets

Sydney, Brisbane, Adelaide,
Melbourne, Canberra
July 22 – August 15

TOMAŽ ŠALAMUN – author of over 40 collections of poetry, widely translated, winner of many awards, visiting professor of poetry at a number of American universities, one of the leading European poets

EVALD FLISAR – bestselling author of novels and short stories, internationally performed playwright, editor-in-chief of Slovenia's main literary magazine *Sodobnost* (*The Contemporary Review*), current president of *The Slovene Writers' Association* (and as a matter of interest a member of *The Australian Society of Authors* in 1973-74, when he lived in Sydney and wrote plays for ABC Radio)

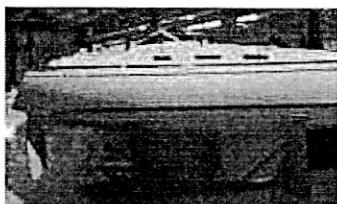
ANDREJ BLATNIK – novelist and short story writer with quite a few awards and translations to his name, regarded by most as the leading writer of his generation, fiction editor at Cankarjeva založba, the third largest publisher in Slovenia, editor-in-chief of the monthly magazine *Literatura*

MAJA VIDMAR, born 1964, regarded by many as the finest author of erotic poetry writing in the Slovenian language today, winner of a prestigious German award, translated into several languages

Australia is of a special interest to them, not only because of its migrant Slovenian population, but also and perhaps especially because of its vibrant contemporary literature, which should (and could) be far better known in Central Europe than it is at the moment. In the same way they feel that Slovenian literature should be better known in Australia. The typical tour will consist of public readings at universities, writers' centres, literary festivals, book fairs, cultural centres and other places where there is sufficient audience for poetry and prose. They may be able to solicit the help of the Australian Slovenes to.

Welcome to Event's world!

Our mission is to design, develop and build, safe, custom-tailored, boats and yachts of the excellent performance, highest quality and distinctive in their beauty for the people with vision all around the world. Event-Yachting company started by a group of sailing enthusiasts and experts in yacht building that wanted to design and build a perfect racing yacht. Naval architect Andrej Justin made the designs and the whole team started to create the moulds for 40 feet long racer named Light Wave 40. Just a year later the first LW 40 won her first regatta.

(Event-Yachting is a modern shipyard founded in Slovenia which is known for its long traditions in the art of boat building and quality craftsmanship)

We are fulfilling our mission by using the most recent technology in combination with dedicated and experienced team of people that have been constructing, building and living with or on the boats all their lives. All boats are built according to specifications from Germanischer Lloyd and CE regulations for the highest possible safety category.

Letter to the SLOVENIAN MEDIA HOUSE Glas Slovenije

Dear Sir/Madam!

Almost a year had passed since when we decide to come into very interesting Australian market. We collected a lot of information and those given by you also appears to be very useful. Therefore we wish to thank you again and want to inform you that you are very welcome to see our first two models (motorboat E 750 and sailing boat E 34) coming in Australia. The great premiere will be held by our authorized dealer for Queensland - Leisure Marine on the Sanctuary Cove International Boat Show between 24. and 27. of May. We also already strat negotiations with potential dealers for Victoria and New South Wales, but we want to find others to cover the rest of Pacific region with our network, too.

For detail informations please visit our web side:

www.event-yachting.com or send us

E-mail: Zoran@event-yachting.com

We are fully at your disposal for any other information.

Best regards,

Zoran Grom

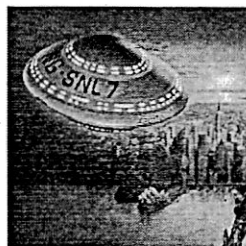
Event Yachting d.o.o.

LAUDA IN 2001

Lauda has just begun its 5th weekly service from Australia to Vienna. We now offer direct one-stop services to Europe on all our flights, with seamless connections to over 100 destinations in Europe

Prices to Slovenia start from
AUD \$1,455

Why Fly Lauda?

5 times a week direct to Europe
Connections to over 100 European cities
Our state-of-the-art Boeing 777 aircraft
Our "Supernatural Service" reputation
Membership of the Star Alliance
Your "Restaurant in the Sky"

Lauda.....Supernatural

The voice- Of Slovenia

Year 2 / No 12 - May 2001

New book by Dušan Lajovic

IDEA OPPORTUNITY AND COURAGE

Dušan S. Lajovic
Sydney - 2000

IDEA,
OPPORTUNITY
AND
COURAGE
HISTORY OF THREE GENERATIONS OF THE
LAJOVIC FAMILY
IN THE PACKAGING INDUSTRY 1920 -2000
INCLUDING
WORLD HISTORY OF TUBE MAKING
INNOVATION TECHNIQUES EMPLOYED
AND ITS PARTICIPANTS

INTRODUCTION By Dušan Lajovic

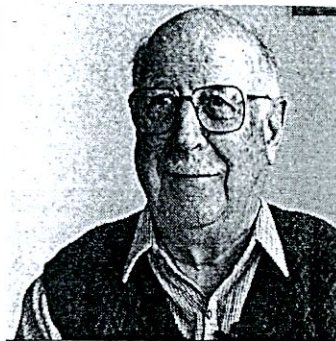
Originally, the idea to write a book about Impact International was inspired by my grandchildren. I only had in mind to write something simple in relation to Impact's history in Australia. The difficult task was finding a balance between the different readers' interests.

The fact remains that our forty one year history is seen not only by myself but also by my contemporaries as being based on mutual trust and respect of each player. Indeed, there was always an overall desire to achieve success by playing the game fairly.

Impact International (starting as Impact Containers in 1959) developed from a single aluminium tube line to more sophisticated areas, which formed the base for further expansion outside Australia. This book will help show our families, children and grandchildren what has been achieved by Impact. On behalf of my family and myself, I would certainly like to record Impact's deepest appreciation of the loyalty, support and dedication that we have experienced between client and supplier and between employer and employees. This is one of the fundamentals of building successful, long term business relationships.

Everyone employed in the past or still employed by Impact International has taken a part in this and we should all be proud. In expanding my thoughts about this publication, I realised that it would be incorrect to record only the chronological details of Impact's growth. I felt that I should also elaborate on the progress we achieved by implementing our own production techniques and develop I therefore decided to include technical descriptions of the processes we use compared to those used elsewhere.

After considerable reflection I came to the conclusion that I should also present a macro view of the industry and include a section on the history of metal tubes, starting in North America where the invention was

Dušan Lajovic, well known
businessman,

made, switching to Europe where the invention was put into practice and rounding out the story by including details of further developments in Japan and Australasia. Such an overview shows the rise of the metal tubes and then their replacement by laminated tubes. I felt it would be proper to start with the main events and happenings in the industry.

It was my father and his business activities in Slovenia that taught me the industry and the maxim that I should never have only one product line. He also taught me, after we lost all our possessions, not to have an interest in only one country. These have been my guiding principles in the re-establishment of the Lajovic industrial tradition.

A chance meeting in 1957 with Joe Langley, then Managing Director of Colgate Palmolive, gave me the opportunity to re-start the family tube business although I must concede that we did have a head start as I carried the knowledge and had the necessary connections in Europe to establish a tube manufacturing plant in Sydney.

Good fortune smiled on me again when my lawyer, friend and ultimately, my partner, Mr. David Graham Thomson saw the opportunities ahead. David had the confidence to invest with me in my new venture. He was even kind enough to let my father have 20% of the company as I wished to repay him for giving me, an 18-year-old, a 20% share in the Lajovic family company in Ljubljana in 1947. After Mr. Thomson's death, the Lajovic family became the sole owners of Impact International after the share transfer from his family. One could not wish for a better partner and trustworthy friend. Even though he was not engaged in the day to day running of the business he believed in Impact International and its people.

Another milestone was passed in 1980, when Colgate Palmolive Company decided to switch from aluminium to laminate tubes.

Maybe you didn't know that Sloven TV 31 - Sydney is broadcasting the program in Slovenian and English every Monday at 6.00 PM

The then Chairman and C.E.O. Mr. Keith Crane, made sure that his executives did not exclude Impact International as a supplier of this new product. The change in technology from aluminium to laminated tubes opened up new horizons for Impact.

I met Keith Crane for the first time in 1968 and, over all the years, I have had immense respect for him. He is a visionary and a good counselor. When I complained that we would have to change most of our aluminium tubes to laminated tubes and that we would have to invest heavily in new technology, his response was "Dusan, do not forget that with every change there are new horizons and new gains to be made". He was indeed right, so we invested in new technology. First we bought unprinted laminate from other manufacturers, then turned it into printed laminated tubes. We also moulded our own caps, shoulders etc. Later, we started to produce our own laminate and, at that stage, there were only a few companies in the world with the technology to do so.

I am quite sure that a number of people were skeptical about our ability to develop the required technology and to produce such a sophisticated laminate but we did it and with exceptional success. I must state that this was due mostly to my son Dimitri's interest and dedication to the project.

With all these efforts, we were able to produce a full range of tube products under one banner. This was unique in the world and, early in 1962, when we started exporting, we put Impact's name and Australia's name on the world map for this activity.

Later chapters of this publication tell how we started by producing aluminium tubes only for Colgate in Australia, Philippines, Malaysia and New Zealand, although we also serviced other companies outside Australia, such as Unilever, to a small degree.

Impact Group has now over 600 customers worldwide for its finished and semi-finished products. To finish our exports of semi-finished Australian products we built the necessary plants in different countries around the world.

Business philosophy has now changed due to the new buzz word "globalisation" and initially Impact's sales dropped because of this fundamental change. However, with our resilience, flexibility and innovative approach to business, we have now largely regained our original position and will expand.

Impact International is built on the understanding and enthusiasm of a young group of people with different backgrounds - either born in Australia or migrants. When we first started in Sydney, our relationship was one of comradeship rather than boss/employee and with this relationship and immense goodwill, we worked hard to succeed and contribute to a new, friendly and free country - our home. This was done with a spirit of adventure and great satisfaction. As in any community or working location where a number of people are employed, there are always happy moments and tragedies. All of us have known both but we have survived and overcome these with reason and dignity. Fortunately, in all 41 years of Impact manufacturing, we have never had a really serious on the job injury or death. Without the support, loyalty and commitment of my 'mates' at Impact Sydney, the Impact group would not be possible. I still look forward to, going to the factory on Monday morning and greeting everyone on my rounds.

I would like to mention at this point that during the 41 years history of Impact, there has been absolutely no disruption - not even for a minute - of our business through industrial disputes. We have communicated change clearly and ahead of time and settled issues through negotiation.

Also, we have personnel of 14 different nationalities and not a single dispute, which shows that people from different ethnic backgrounds can work happily together in a free and just country.

We have assembled a set of photographs which are reproduced throughout this book. They are mostly from the first decade of our business. Unfortunately, some of our photos were destroyed in the fire in 1978, however, Hans, Rudi, Charlie and Matthew kindly searched their own drawers and albums and came up with their old photographs ensuring a good variety.

I apologise for not mentioning everyone by name in this book.

There have been so many people involved in our success it would be impossible to list everyone. This book is dedicated to my father from whom I inherited a passion for the tube business. It also provides me with an opportunity to formally express my gratitude to my employees, past and present, to our clients - especially Colgate, and all our suppliers. With over forty years of successful operation, our interest in developing new products and the dedication of our team I am certain we have a very bright future ahead of us.

These have been very successful and happy years for me personally. It gave my father great pleasure to see the family back in the tube business and I know that everyone associated with us, one way or another, also has fond memories.

How better to express myself than with one sincere "THANK YOU!"

DUSAN S. LAJOVIC

THE CANMAKER

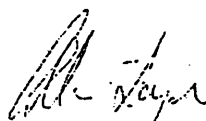
2001 Cans of the Year Awards

Aerosols

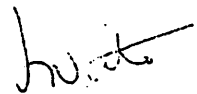

Gold

Impact Manufacturing Ltd, New Zealand
The "Innovation" can

ALLAN SAYERS
Publisher - The Canmaker

JOHN NUTTING
Editor - The Canmaker

Objava

Društva dr. France Prešeren – Moskva

V tisku:

SLOVENSKA ZGODBA

avtorja Andreja Lenarčiča
Zgodovinski esej na 80-tih straneh
Primerno darilo!

Če želite biti na seznamu podpornikov projekta, ki bo objavljen v obeh knjigah, je dovolj vsaka vsota, ki se vam ne zdi prevelika.

Vsem sponzorjem pripada po en izvod knjige.

Knjiga v slovenščini in angleščini bo izšla septembra.

V počastitev

10. obletnice neodvisnosti Republike Slovenije,

30. letnice Ruske slovenistike in

100. obletnice prve knjižne izdaje poezij

dr. Franceta Prešerna v ruščini,

bo v Moskvi 25. junija 2001

svečano predstavljen

SLOVENSKO-RUSKI ALMANAH

Na 288. straneh, formata A 5, v nakladi 3000 izvodov je okoli 60 prispevkov in, preko 100 ilustracij. Almanah je sestavljen iz publicistično-jezikoslovno-zgodovinskega bloka in bloka slovenske leposlovne literature, zaokroža pa ga splošna informacija o Sloveniji.

Na naslovni strani bo barvni odtis umetniške slike "Hipotetično srečanje Prešerna in Puškina".

Kam se lahko obrnete?

E-mail: drpreseren@bigfoot.com.

tel.: 7 (095) 202-27-24, fax.: 7 (095) 200-12-37,

Naslov: Društvo dr. F. Prešeren

p.p. 17, 103104 Moskva, Rusija

What is new in Adelaide – South Australia

Victoria Zabukovec has written a book titled *In Their Own Words*. The text is about the history of the South Australian Country Women's Association (SACWA) from 1979 to 1999. The book was published in 2000 at Kent Town.

The book *From Many Places: The History and Cultural Traditions of South Australian People* covers the mix of cultural communities that comprises South Australia. The Slovenian entry is from page 433-439. The book is published by the Migration Museum.

Ashley Hribar has performed at the Recitals Australia program on April 29. The recital was held at Maugham Church. Ashley has a First Class Honours Music Degree from the *Elder Conservatorium of Music* and he has won numerous prizes and awards for his piano playing. Ashley was recently awarded the *Dame Ruby Litchfield Scholarship*, enabling him to continue further studies in Europe.

Slovenian Club Library has a rich and varied collection of books catering for everyone's tastes. Tourist information makes a visit to the bookshelves a must for anyone planning a trip back to the motherland. The library is administered by Mrs Cilka Petrena.

The Festival of the Coast is a new community festival (Ed.: in the beginning of the year) initiated by the City of Charles Sturt to provide a voice for music, song, poetry, story-telling and visual arts. From Aboriginal heritage to reconciliation and continuing efforts to protect the coastline the Festival is a snapshot of the past, present and future. The Slovenian Choir Adelaide participated in the Festival too.

A New Style of Parade, *Carnival of Adelaide*, in conjunction with the Come Out Festival, was held in March. The Slovenian Choir Adelaide was invited to take part and they enjoyed at the parade as always.

/Slovenia-South Australia Newsletter/

NEWS

STA
Slovenia Weekly

Ljubljana – Leader of the largest opposition party, the Social Democrats (SDS), Janez Janša congratulated Prime Minister Janez Drnovšek and the Slovene diplomacy on Slovenia's exceptional promotion opportunity at the upcoming June meeting between the U.S. and Russian Presidents George Bush and Vladimir Putin which will be also in Slovenia.

Earlier Janša held a news conference at which he stressed the opportunity for Slovenia's promotion at the event. Jansa said that this is an opportunity the Slovene government should take, particularly now that Slovenia is in the final stage of EU and NATO accession. Jansa said that those who contributed to the meeting taking place in Slovenia deserve to be paid a compliment.

New York – Slovenia became one of 11 new members of the executive committee of the UN Children's Fund (UNICEF). This is after elections for 18 UN organisations and agencies were held at the UN Economic and Social Council (ECOSOC). Slovenia's bid for membership in UNICEF's executive committee was endorsed unanimously.

Slovene Ambassador to the UN Ernest Petric stressed that the election of Slovenia is a result of a good bid, as well as the good work of the Slovene UNICEF. Petric added that the three year term in UNICEF's executive council (2002 - 2005) means that Slovenia will have its say on the activities of this important international organisation.

Portorož/Slovenia Weekly/ – The sixth international boat show, Internautica 2001, was held from 8 to 13 May in the Portorož Marina. A total of 134 exhibitors from 26 countries presented vessels, nautical equipment and services over a surface area of 22,000 m².

Nova Gorica – HiT Gorica became the Slovene football Cup winners with a 4:2 (1:0) win over Ljubljana's Olimpija in Thursday's second leg of the final. Gorica thus triumphed 4:3 on aggregate.

Ljubljana – An international meeting of writers was held from 23 to 27 May at the Slovene Alpine resort of Bled, with participants coming from 30 countries. The 34th gathering was organized by the Slovene Writers' Association (PEN) in co-operation with the association Writers for Peace, with this year's topic being the role of literature in the third millennium.

Ljubljana - Ljubljana is expected to host its 49th Summer Festival between 14 June and 13 September featuring more than 70 acts performed by 3,500 artists from a total of 25 countries. The Festival, which became a member of the European Festival Association last autumn, is one of the oldest annual festivals of its kind in Europe.

This year's festival will be divided into four sections: June will witness a theatre programme at Ljubljana Castle, July will be marked by Opera performances, with special emphasis on Guiseppe

Verdi, August will run to the tune of chamber music at the Castle, while a special promenade, the path between the district of Trnovo and the Krizanke Open Air Theatre, with a total of five music events is to be seen in September. The instrumental-vocal project by Rok Golob "Funk & Latin Jazz Are in Town", performed by the Radio Slovenia Big Band with guests, is expected to mark the gala opening of the 49th Ljubljana Summer Festival on 14 June. The Festival will close on 13 September with a concert "From Klezmer to Astor Piazzolla" performed by the Radio Slovenia Symphonic Orchestra, conducted by Lior Shambadal and featuring soloist Giora Fiedman on the clarinet.

Eight theatre productions were chosen by Boris Kobal to be performed in June, including a premiere of a single-actor play, "Homeland, Look, an Artist in the Castle Prisons". The leitmotif of July's shows will be five Verdi's operas (Nabucco, Traviata, Ri-goletto, Aida, Macbeth), marking 100 years since his death. Requiem will be conducted by Krzysztof Penderecki. A concert of John McLaughlin featuring Shakti will take place on 3 July.

Eight Slovene and foreign painters have been invited to attend the fourth international gathering of painters from 3 to 6 August. Further information and the box office for the festival can be found at the Internet site www.festival-lj.si/

Rome - Pope John Paul II received all the Slovene bishops who were paying a week-long visit to the Vatican. During his address to the bishops, which he recited in Slovene, the Pope said that from the reports on the conditions in the Slovene diocese and the Catholic Church he could see the great apostolic zeal which is the inspiration behind the Slovene bishops and clergymen. In his speech the Pope also touched upon the development of society in Slovenia: "Efforts for the whole advancement of men and women of your country is a part of the Church's mission," the Pope said and added that "during the fulfillment of its own mission the Church comes across the state; this opens new potentials for beneficial bilateral co-operation, with the full respect of the legal autonomy of both sides."

Rome - Slovene rowers won three golden medals at an international regatta in Italy's Piedelucio. Slovene Olympic gold-medalist Luka Spik was first in the skiff competition, Jani Klemencic, Milan Jansa, Grega Sracnjek and Miha Piriš came in first in the coxless four part of the regatta, while Matija Pavsic and Andrej Hrabar won gold among coxless pairs. The Slovene team had already won two gold medals on Saturday. Again Spik was the fastest skiff and Klemencic and Jansa were the first coxless pair. Sracnjek and Piriš were third in coxless pair competition. Slovenes Ziga Galicic and Bostjan Božic were also third among double scullers and so were Tomaz Piriš, Anze Poljanec, Andrej Hrabar and Matija Pavsic among coxless fours.

Ljubljana - Southeast Europe Children's Rights Action Network (SEECRAN), a Slovenia-based international organisation, was founded. Numerous non-governmental organisations from Southeast Europe, which have analysed the status of children in their countries, have co-operated on the project over two years and prepared plans for further co-operation and lobbying on local, national and international levels. SEECRAN is being founded by six regional non-governmental organisations, while all non-governmental organisations in the region are invited to join the network. The interest for SEECRAN has been growing recently, with recognition by UNICEF and support coming from abroad.

Ljubljana - A poll published in the daily Dnevnik reveals that 55.1 percent of Slovenes support the changes to the act on in-vitro fertilization, which allow single women to have test-tube babies. 34.1 percent reject the changes, while 10.7 percent of the polled persons were undecided on the issue. Only 29.4 percent thought that a referendum on this issue is needed, while the large majority (60.4 percent) saw it as unnecessary. Over half of the polled persons indicated they would participate in the referendum, while 27.6 percent expressed that they will not. A total of 700 people participated in Dnevnik's poll. The referendum is scheduled for 17 June.

Novo Mesto /Slovenia Weekly/ - The 2001 Plecnik Award for outstanding achievement in architecture was conferred on the architects Aleš Vodopivec and Nena Gabrovce and the landscape architects Dušan Ogrin and Davorin Gazvoda for their work on the Srebmicne Cemetery near the Novo mesto.

Dolenjske Toplice - The European League for School Quality (ELSQ) was established in Dolenjske toplice, Southern Slovenia. The founding meeting of the league, a initiative of the headmaster of the St. Gregorius College from the Netherlands Bob van de Ven, was partaken by representatives from around 15 European schools. More than 20 schools have already applied for membership in the ELSQ. The league aims to educate teachers and students for a joint and tolerant life in a united Europe, irrespective of political, economic and opinions. Member schools will co-operate in joint project and exchanges of teachers and students. The meeting was organised by St. Stanislav college, a Slovene Catholic High School.

New York/Houston - The Slovene video-artist Ema Kugler received the award for best short-film screenplay at an international independent festival of film and video in New York. She also received the **Platinum Remi award** for best experimental short film for *Homo Erectus* at the 34th Worldfest, an international film festival carried out from 20 to 29 April in Houston, Texas. The 46-year-old Ema Kugler is the author of numerous video films, performances and art installations. She received a Bronze Bear for her video film *The Visitor* at the Austrian Festival of Nations (Festival der Nationen) in 1996. She has also received the Sphinx award for her entire video opus at VideoMedeja, an international festival in Novi Sad, Yugoslavia.

Ljubljana - Tourism-generated foreign currency inflow totalled US\$ 956.8 million in 2000, up 13 percent in real terms from 1999 and a rise of 1.8 percent in real terms over 1998, figures released by the Bank of Slovenia show. On the other hand, Slovene citizens spent US\$ 517.2 million on travelling abroad, an increase of four percent in real terms from 1999 and of 14.5 percent from 1998. Thus, the foreign currency surplus from tourism amounted to US\$ 439.6 million in 2000, up 22.4 percent in real terms from 1999, but down 7.3 percent from 1998, according to the latest edition of Macroeconomic Mirror, a publication issued by the Government Institute of Macroeconomic Analysis and Development (IMAD). A total of 1,957,116 tourists spent their holidays in Slovenia last year, of which 1,089,549 were foreigners. The total number of tourists increased by 11.9 percent from 1999, with the number of foreign guests rising by as much as 23.2 percent.

Ljubljana - Slovene mobile telecommunications customers prefer telephones made by Ericsson, Nokia and Siemens, according to a survey taken by some 7000 visitors that visited the Eon Mobile web page in March. The three telephone makers received 64 percent of all votes. The survey also shows that Slovenes like to purchase new mobile telephones; two-thirds of the respondents are planning to purchase a new phone in the next year.

Ljubljana - Dejan Srhoj, a 23-year-old member of the Ljubljana Opera and Ballet House's ballet company, is this year's winner of the *Lidija Wisiak Ballet Award* for his extraordinary artistic interpretation of the role of King Kashchei in Igor Stravinsky's "Fire-Bird" in the 1999 and 2000 seasons. Srhoj will receive the award, conferred by the Slovene Society of Ballet Artists and named after the Slovene ballerina and pedagogue Lidija Wisiak (1906-1993), before the evening ballet performance on stage the Ljubljana Opera and Ballet House on 26 April, which was World Dance Day.

The president of the ballet society Dr. Henrik Neubauer read the official address at World Dance Day, written by director of the Frankfurt Theater am Turm, William Forsythe. According to the commission conferring the award, Dejan Srhoj surprised over and over again with his natural dance "charm", receiving well-deserved applause from the audience in addition to most favourable critical reviews. In his role of *Kashchei*, he has demonstrated that he has developed into an extremely suggestive dancer with an extraordinary technique, a dancer acquiring dance culture, someone the ballet art can count on.

Ljubljana - France Rotar, a sculptor and an associate professor of the Ljubljana-based Academy of Fine Arts, died in Ljubljana aged 68. After graduating in Ljubljana he continued studies in Verona as well as Paris. Rotar, who had received several prestigious awards for his work at home, was a master of bronze sculpture, and was a strong influence on the Slovene arts scene in the 60s.

Krško - A project to establish a University of Southeastern Slovenia is being carried out under the Valvasor Research Centre from Krško, with mayors of three municipalities already signing an agreement on the co-operation of the Posavje region in the project's execution. The project anticipates that at least two faculty curricula could be set up by the academic year 2002/2003. Chairman of the Valvasor Research Centre, Martin Bratanic, is convinced that a university centre would serve to increase overall knowledge and speed up the region's development. Bratanic believes that the project could attract established experts from Slovenia and abroad, and that the university would help keep young experts in the region. The seat of the future university is to be the town of Kostanjevica na Krki, which offers enough opportunities for quiet research work, post-graduate studies, conferences and social activities. Kostanjevica could also be the seat of the proposed faculty for global communication, while the facilities of the technical vocational school in Krško could be the seat of the university college of technology and the faculty of logistics systems. Other faculties and colleges are to be set up in the towns of Sevnica and Novo mesto, in the Kozjansko region, as well as in the region of Bela Krajina. Officials in the Posavje region are well aware that a project like this requires years of hard work, this is why they have already started collecting data on experts from the region who would be willing to participate in the project. They also aim at attracting retired professors and experts from abroad, especially Croatia and Bosnia. This is to be a fourth university centre in Slovenia, along with the existing Universities of Ljubljana and Maribor and the Koper Higher-Education Centre, where several faculties are to be set up in the following couple of years.

Ljubljana /Slovenia Weekly/ - Slovenia's economic risk outlook is very firm, in fact it is the lowest in the region, according to the May issue of the Dun & Bradstreet International Risk & Payment Review. Dun & Bradstreet (D&B) has for some time been predicting that a slowdown in the EU, which is only expected to record growth of 2.7 percent, will result in Slovenian exports falling and companies shifting from foreign to domestic demand. However, Slovenian exports to the EU are currently still on the increase. D&B expects Slovenia's economy will expand by four percent, rather than by 4.5 percent as predicted by the Slovenian Government. The reason for such an outlook, according to D&B, is that Slovenia's small and relatively open economy will be unable to insulate itself fully from the envisaged downturn in EU demand.

NEWS

STA
Slovenia Weekly

Ljubljana/Washington, 18 May (STA/AP) - U.S. Secretary of State Colin Powell announced in Washington that U.S. President George W. Bush and his Russian counterpart Vladimir Putin are scheduled to meet in Slovenia on either 16 or 17 June. The news was also confirmed by the Slovene Foreign Ministry.

The Slovene Embassy in Washington received a communication from the White House in which it was written that President Bush will visit Slovenia at the end of his tour of Europe in mid-June, where he will also hold his first meeting with President Putin. Bush is also expected to meet the Slovene leadership during his stay in Slovenia.

Slovene Prime Minister Janez Drnovsek expressed satisfaction over the fact that presidents Bush and Putin have chosen Slovenia as the place where they will hold their first ever meeting, it was written in a press release from Drnovsek's office. The selection of Slovenia for the meeting is the expression of excellent relations that Slovenia holds with both the U.S. and Russia. The host Drnovsek has met twice with Putin this year: in St. Anton in February and Moscow in March. He also met with Bush in 1999, when the latter was still the Governor of Texas.

Slovenia is placing considerable importance to this summit, since it hopes that the meeting will assist to greater stability and the consolidation of peace in the world. The visit of the U.S. and Russian presidents will also be an opportunity for further strengthening in Slovene relations with both of the world's superpowers, the Prime Minister's office added.

Foreign Minister Dimitrij Rupel told Slovene national radio that Slovenia found out about the meeting several days ago, when the Prime Minister was addressed a question, asking him whether the country is willing to host the summit. Drnovsek answered that Slovenia would be only too happy to host such a summit. "This is an important event, which will be spectacular, as it will place Slovenia at the centre of the world for at least several hours," thought Rupel.

According to Rupel, President Bush is scheduled to meet with Slovene Prime Minister Drnovsek and President Milan Kučan. The talks will focus on bilateral relations and Slovene interests for membership in Euro-Atlantic organisations. Slovenia has the capacity to hold such a meeting, while preparations for it will begin in the upcoming days, added Rupel.

Maribor, 18 May - Events in Pekre, on the outskirts of Maribor, ten years ago were the first armed tests of the decisiveness of Slovenia to defend and implement its decision on independence. They were also a sign of things to come at that time, during which Slovenia succeeded: it now stands as a mature and credible country, awaiting membership in the EU and NATO, said Slovene President Milan Kučan in Pekre while addressing a celebration to mark the Slovene Armed Forces day and the tenth anniversary of the independence war.

Armed Forces' Chief-of-Staff Ladislav Lipic and Maribor Mayor Boris Sovic also addressed the crowd numbering in their thousands and consisting of soldiers participating in the 1991 struggle to protect Slovenia from Yugoslav aggression and famous Slovenes from all walks of life. Among the attendants were also Defence Minister Anton Grizold and Speaker of Parliament Borut Pahor. A book "*It All Started in Pekre*" (*Začelo se je v Pekrah*), marking the occasion, was presented to the public. At the presentation, an official of the Maribor municipality, which had released the book, said that in 1991 citizens of Maribor said "no" to the Yugoslav People's Army, who worked in the favour of a great Serbia.

In the book, the most respected politicians from Maribor and officers from the territorial defence of that time, tell their stories of the events that occurred in Pekre ten years ago, when the Yugoslav People's Army (JLA) sought to prevent Slovenia's attempt to become independent with a show of force. The citizens of Maribor spontaneously and unitedly opposed the attempts of the stronger JLA. By gathering in numbers in Pekre and before the barracks of the JLA, they prevented the JLA soldiers from leaving and showed that the will of the Slovene people, which was expressed at the independence referendum, cannot be suppressed through military aggression.

Tbilisi, 18 May - Slovenia was unanimously elected to the **European Committee of Interpol** for a four-year term, on the final day of the European regional conference of Interpol, an international organisation of criminal police. The conference was held in the Georgian capital of Tbilisi from 16 May. Slovenia applied for membership last February, the Slovene Police reported. The regional conference, attended by 45 Interpol members, focussed on combating organised crime in Europe, on police co-operation in fighting drug-trafficking, car thefts, smuggling of people, terrorism and illegal migrations. Interpol associates 178 member states, with Slovenia being its member since 4 November 1992.

Koper, 18 May - The disunity of the Italian centre-left as well as the majority voting system have opened the door to Silvio Berlusconi's ascent to power. The centre-right coalition now has the opportunity to radically reform the country on the basis of Berlusconi's "social agreement" as outlined during the election campaign: less taxes, extensive public works, and more security, a Slovene paper comments Friday on the election victory of Italian right-wing parties.

On the other hand, the election has exposed that the centre-left's platform had no substance, with the Left Democrats as the core of the Olive hitting their lowest point in history, Primorske novice, a Koper-based paper, observes.

Berlusconi's foreign policy is something that is of particular interest to Slovenia. Some possible shifts have been hinted at by a candidate for a new economics minister, Giulio Tremonti, when he announced that Italy would adopt a more prudent policy on the EU enlargement towards the East. His statement has partly denied Slovene Prime Minister Janez Drnovsek's optimism about the "European orientation" of the Berlusconi coalition.

Slovene and Italian police forces launched a tighter co-operation in supervising the state border under the centre-left government. However, some are now wondering whether Umberto Bossi's threat to erect a 325-kilometre wire mesh along the border to fight illegal immigration would come true. Those Italian citizens who left the former Yugoslavia after WWII have voiced their opinion too, stating that Slovenia's integration into the EU should be made conditional upon the restitution of the property they were deprived of in Istria. Furthermore, Milos Budin, a new Senator and a member of the Slovene minority, is concerned that the implementation of a law to safeguard the minority could be delayed. It is more than obvious that nothing will be like it used to be in the shade of the Olive, even if some in Slovenia would like it to be, Primorske novice conclude.

Ljubljana - Slovene Dnevnik: Italian voters were seduced by Berlusconi's promises of lower taxes, higher pensions, new jobs, new motorways. Important reforms and Italy's full integration in Europe, something that the former government coalition focused on, did not seem important enough for the voters to get afraid of Berlusconi's wild liberal capitalism. Berlusconi's victory and a disastrous defeat of the Italian left do not mean that the voters were naive. All internal conflicts and the lack of a credible leader ruined the left. One wonders what kind of government in Rome would be better for Slovenia: an unstable one that would not last long and would

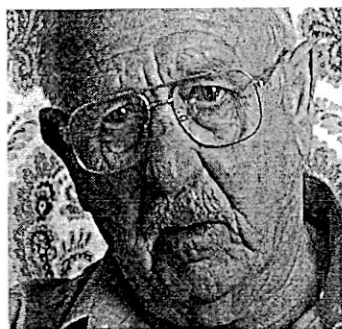
need the support of the extreme right. Bossi's Northern League, or a stable one without Bossi that might carry out most of the tasks. Although Slovenia's experience with Berlusconi seven years ago was quite bad, one must admit that Berlusconi said nothing against Slovenia during the election campaign.

Ljubljana - President Milan Kučan addressed a letter to Pope John Paul II congratulating him on his 81st birthday. "I take this opportunity to express my respectful recognition of your bravery, wisdom and commitment to the understanding of all people, nations and countries, regardless of their religious, cultural and spiritual differences, which you demonstrated during your recent visit to Greece, Syria and Malta," the Kučan wrote, according to the President's Office.

Velenje - Slovene home appliance manufacturer, the Velenje-based **Gorenje Group**, consolidated sales revenues at SIT 123.4 billion (571.5 million euros) in 2000, which is up 18.4 percent over 1999. The group's net profit amounted to SIT 2.7 billion (12.5 million euros) in 2000, up nine percent over 1999.

Koper - A Koper-based regional TV station, **RTV Koper - Capodistria**, is celebrating its 30th anniversary of broadcasting this month, an occasion to be marked by a jubilee ceremony to be held in Portoroz and broadcast live on the Slovene national television on Thursday. 30 years of broadcasting has also been marked by the opening of a new studio, financed by Slovenia's public television, RTV Slovenia, and the Italian government. The ceremony is also to be attended by Slovenia's President Milan Kučan.

Ljubljana - Slovene Foreign Minister Dimitrij Rupel spoke on Slovenia's current foreign affairs for Saturday's issue of the Maribor-based daily *Večer*. Rupel revealed his expectations about EU enlargement and Slovenia's accession to NATO, the country's relations with Croatia, the FRY, as well as those with Italy and Austria. As regards long-term relations with Yugoslavia, Rupel believes that they will be better than those with any other country in the region. Rupel rated Slovenia's relations with the U.S. as very good, while the country also has very friendly ties with France and Great Britain. Germany also pays a lot of attention to Slovenia, said Rupel, pointing to the upcoming visit of German Chancellor Gerhard Schroeder at Slovenia's tenth anniversary of independence. In Rupel's opinion Slovenia could become a full EU member in 2004. Waiting for Poland would prolong the matter even further to 2005, which is a likely scenario.

JANKO GRIVIC
(1922-2001)

Janko Grivic was born in Celje Slovenia on the 19th of August 1922. He was very well known within the Slovenian community of Wollongong where he lived since coming to Australia in 1956. He passed away peacefully on the 20th of May 2001 amongst family and friends. Janko's friendly character and the words of encouragement, he always shared amongst those closest around him, will be sadly missed. Janko is the grandfather of Peter Grivic who is well known as a master of the diatonic and piano accordions and member of the group Domači Fantje. He was the major inspiration behind Peter's love and passion for his music. We send our deepest sympathy to the whole Grivic family and to all his many friends who loved and respected this special and grate man!

Dragi Janko, naj vam bo lahka avstralska zemlja!
Lenti Lenko and friends

GLAS SLOVENIJE

Še ne tako dolgo nazaj smo srečali našega naročnika, Janka Grivica v Wollongongu in na njegovem domu posneli z njim intervju. Takrat je tudi izrazil svojo veliko ljubezen do vnuka Petra, ki ga je naučil igrati na harmoniko. Bil je poln energije in ponosa da je Peter postal "Kralj avstralske polke". Petru in vsem njegovim naše najgloblje sožalje. Vemo kako zelo je ljubil svojega starega očeta, ki mu je nadomestoval tudi očeta. Janko, počivajte v miru!
Uredništvo

5-th Anniversary of GLAS SLOVENIJE

Dear Stanka and Florjan!

I remember at one of our SNS (Slovenski narodni svet Viktorije) meetings at Kew in 1993 that Stanka Gregoric bought a 'rough copy' of the 1st issue of Glas Slovenije for everyone present to see and comment. Before this time, the Australian Slovenian Community was sadly lacking a weekly or bi-weekly newspaper which many other fellow nationalities had organised years before. It was time that someone in our community took the initiative and began producing something which the community needed. Stanka was a person with many years experience in producing other kinds of periodicals such as 'Slovensko Pismo' as well as working on ethnic radio for a number of years so it made sense that such an individual would be behind such an idea- that of producing a paper which was aimed at the whole Slovenian community dealing with issues concerning Slovenians in Slovenia and around the world.

8 years seems a long time and yet time has passed so quickly!!!! Over this time Glas Slovenije has reported on a number of very important events which have happened in our community as well as witnessing the massive changes occurring in our Free and Independent Slovenia over this time. Much has happened - to much in fact to mention in a short article!!!!

From time to time, I have had the pleasure of writing articles in English for this newspaper- indeed so many 'hard core' Slovenians believe that it is not appropriate that English pages be included in such a newspaper such as Glas Slovenije! Indeed we could not disagree more with this statement! The English pages of Glas Slovenije have allowed the 2nd and 3rd generation youth who may not be able to read and understand Slovenian to show an interest in and appreciate what is happening in Slovenia and in Slovenian communities living around the world.

Glas Slovenije has done much over the last 8 years to promote Slovenia and the Slovenian community in Australia in a positive light, not only in the written word but also in supporting various projects being undertaken by Slovenians here in Australia and in Slovenia.

Congratulations to Stanka Gregoric and Florjan Auser for reaching this milestone - 8 years of Glas Slovenije - a newspaper very well known not only throughout the Australian Slovenian community but also in Slovenia and throughout the world. We hope that Glas Slovenije prospers for many long years as it's our Slovenian community and Slovenia itself that are benefitting for the hard work put in by these two individuals.

Iskrene čestitke za Vašo in seveda tudi našo obletnico!
Lenti Lenko
Melbourne, 21. 5. 2001

Slovenian World Congress is organising:
"Science as a Path Towards
Unity of Slovenians"
Second World Congress of Slovenian
Scientists and Researchers
University of Maribor
September 20-22, 2001

Pred izidom ...

Op.u.: Po zaključku redakcije Glasa Slovenije, je prispelo nekaj pisem in sporočil za objavo. Zaradi tega so objavljeni slovenski teksti v angleški prilogi.

Veleposlaništvo
Republike Slovenije
Canberra

OBVEŠČA

Spoštovani,

Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu nas je obvestil o možnostih glasovanja na zakonodajnem referendumu o zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravljenju neplodnosti in postopkih oploditve z biomedicinsko pomočjo, ki bo izveden 17. junija 2001. Na referendumu imajo pravico glasovati vsi državljani Republike Slovenije, ki bodo najpozneje 17.06.2001 dopolnili 18. let starosti in imajo volilno pravico.

Glede na določbe Zakona o referendumu in ljudski iniciativi bodo volišča organizirana samo na območju Republike Slovenije. Izseljenci oz. drugi državljani R Slovenije, ki se nahajajo v tujini, bodo lahko glasovali samo, če se bodo na dan glasovanja 17. junija 2001 (oz. na dneve predčasne glasovanja 12., 13. in 14.06.2001) nahajali na območju Republike Slovenije. Izseljenci (torej osebe, ki nimajo prijavljene stalne prebivališča na območju R Slovenije) bodo lahko glasovali na podlagi potrdila, ki ga bo na dan glasovanja volilcu izdala upravna enota, zato tudi ni potrebno, da bi se posebej prijavljali za glasovanje oz. vpis v volilni imenik. Za dodatne informacije se lahko obrnete na naše veleposlaništvo.

***

Komisija Državnega zbora Republike Slovenije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu pripravlja ob podpori predsednika državnega zbora g. Boruta Pahorja srečanje Slovencev vsega sveta, tako slovenskih narodnih manjšin v sosednjih državah kot tudi drugih Slovencev, ki živijo v evropskih in neevropskih državah. Srečanje bo sovpadalo s praznovanjem 10. obletnice samostojnosti Republike Slovenije, kar mu bo dalo še poseben pomen. Srečanje bo v torek, 3. julija 2001, v prostorih Državnega zbora R Slovenije, od 10.00 do predvidoma 17.00 ure. Pripadniki slovenske skupnosti, ki bodo v tem času v domovini, so vabljeni, da se srečanja udeležijo. Veleposlaništvo programa srečanja še ni prejelo, vendar ga pričakujemo v kratkem. Zainteresirane prosimo, da da se za dodatne informacije obrnejo na veleposlaništvo.

S spoštovanjem,
Helena Drnovšek Zorko
Odpravnica poslov

/Op.u.: Več o referendumu v tej številki Glasa Slovenije na strani 6/

Slovensko
Pismo

Leto 1991

SLOVENSKO PISMO
 Glasilo Avstralske slovenske konference
 1990-1992 – izšlo 12 števil
 strani: 48, 56, 60, 40, 56, 104, 88, 68, 104
 Uredila Stanka Gregorič

Uredništvo Glasa Slovenije se je odločilo, da bo ob 10. obletnici Republike Slovenije, deset let slovenske državnosti bomo proslavili 25. junija, v nadaljevanjih objavljalo avstralsko slovensko zgodovino, zapisano v takratnem glasilu ASK SLOVENSKO PISMO. Septembra 1991 je urednica glasila Stanka Gregorič zapisala v uvodni besedi:

ZDAJ JE ČAS DEJANJ! ...

- Dogajanja v Sloveniji so razgibala in vznemirila tudi nas, avstralske Slovence ...
- Boj za narod mora biti enoten ...
- Ni več dovolj posedati po slovenskih društvih, se zibati ob zvokih polk in valčkov ...
- Slovenci, naš čas je omejen, vsakega zapravljenega trenutka je škoda ...
- Biti danes Slovenec, je iskanje resnic! Je solza in trpljenje! Je delo in žrtvovanje! Je klic srca po končni slovenski zmagi! Po svobodi slovenskega naroda!

GALA VEČER V POMOČ SLOVENIJI

V Sydneyu so pripravili v soboto, 24. avgusta poseben **GALA VEČER V POMOČ SLOVENIJI**.

Večer je sydneyjska slovenska skupnost organizirala v prostorih Kluba Triglav in čeprav so bile vstopnice po 100 dolarjev po osebi je ta večer prišlo kar 230 gostov, med katerimi so bili tudi avstralski. Program je vodil mladi Mark Brežnik. Po slovenski himni, za časa katere so razvili dve slovenski zastavi, je nastopilo nekaj govornikov. Med njimi avstralski član parlamenta Ted Grace, velik prijatelj Slovencev, ki je izjavil optimistično prognozo, da bo svet takoj za Baltskimi državami proglasil kot neodvisno tudi Slovenijo. Govoril je tudi predsednik ASK Marjan Kovač, pa predsednik SNS NSW, Dušan Lajovic, kakor tudi predsednik Kluba Triglav Emil Kovec.

Dušan Lajovic je izročil dr. Borisu Cizlju plaketo na kateri je pisalo: Dobremu Slovencu v dar. Dve de klici v narodnih nošah pa sta mu izročili velik šopek rož za soprogo. Dr. Cizelj se poslavlja od Avstralije, ker mu poteka službeni mandat. V Sloveniji bo vodja urada SVETOVNEGA ZDRUŽENJA RAZVOJNIH PARTNERJEV SLOVENIJE.

Na slavnostnem večeru so še zapeli nekaj pesmi pevci pevskega zbora Triglav. V fond za Slovenijo se je tako samo na ta večer steklo kar 26.000 dolarjev in tako je doslej zbral Sydney okrog 90.000 dolarjev za Slovenijo. Bravo!

PREMIŠLJEVANJE

PATER BAZILIJ

Tudi tokrat bodo moja premišljevanja versko-narodnega značaja, saj ob dogodkih v domovini drugače skoraj ni mogoče, četudi mi nekateri očitajo politiko, ker ima Slovenski narodni svet Viktorije in tudi Avstralska slovenska konferenca sedež v našem Verskem in kulturnem središču Kew v Melbourneu.

Ta čudna in nepričakovana ozkost me boli in sram me je, da smo v Melbourneu tako drugačni od Sydneya, kjer se tamkajšnji Narodni svet sestaja izmenoma pri verskem središču in pri obeh slovenskih društvih.

Večkrat sem že poudaril sledeče: če dobro voljo zamenjuje neke vrste trmasta vztrajnost, razlaga enostavno ni sprejeta. Na Primorskem so Italijani očitali slovenskim dugovnikom politiko, ker so vzdrževali po župniščih in cerkvah ne le vero, ampak tudi slovenstvo. To mi isto očitajo rojaki-verniki in še primorski. Biti vernik in celo duhovnik, nikakor ne izključuje narodne zavesti in dela za narod. V izseljenstvu se toliko manj in ravno nasprotno: dober vernik, zvest Bogu, po po svoji vesti zvest tudi svojemu narodu in bo storil zanj vse. Videl pa sem, zlasti v izseljenstvu, da hitro pade trdnost zavesti narodne pripadnosti, če nikomur ni prav nič za vero. Eno in drugo je povezano, saj je kot vera tudi narodnost dar Božji.

Nismo si sami izbrali kateremu narodu bomo v življenju pripadali, žal dostikrat tega daru ne znamo ceniti.

Doma je prav ta zadnja preizkušnja vojaškega posega v miroljubno in po svobodi težečo Slovenijo kar takorekoč čez noč združila vse. In v tej enotnosti je bil uspeh in ga je spoznal ves svet. Zato je tehtnica svetovnega mnenja, hvala Bogu, na naši strani. Samo upam in želim, da bi ta enotnost ostala kljub različnim osebnim mnenjem in političnim strujam, saj se Slovenija uči vedno bolj živeti demokratično, kar je bilo pol stoletja nemogoče.

In mi? Kaj v zavesti, da smo sinovi in hčere istega naroda in otroci istega nebeskega očeta res ne najdemo skupnega jezika? Kaj se more tako važna in velika stvar kot je narodova težnja po svobodi in samostojnosti, združena z njegovo revščino po povojnem pustošenju in prošnja po pomoči rojakom v svetu, kaj se more vse to podrediti osebnim in nezdravim, dostikrat zelo krivičnim odklonom?

Usodno je včasih trmasto vztrajati pri svojem mnenju, ker je zgrajeno na napačni postavki. Vse lepše, človeško in krščansko je prislukniti drugače mislečemu, razmisliti o mnenju drugih in pretehtati zadevo z obeh strani, potem pa šele izreči svojo sodbo, če je še sploh potrebna.

Naj omenim, da še v vsem svojem življenju nisem srečal duhovnika, ki bi ne bil tudi narodno zaveden. Posebni časi napeljejo, da se to posebej pokaže.

Ze sv. Cirilu in Metodu so Germani pred 1.000 leti očitali politiko in ju tožili v Rimu, ker so videli nevarnost v verski skupnosti Slovanov.

V grob Antona Martina Slomška je v prejšnjem stoletju, po pogrebu mariborski nemčur pljunil na krsto, ker je škof poudarjal slovenski jezik in rešil Stajersko ponemčenja.

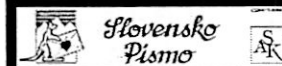
Duhovnik Anton Korošec je bil naš narodni voditelj, ki je ob Majniški deklaraciji, po Svetovni vojni zaklical: "Dvignite glave Slovenci, vaše odrešenje se je približalo. In prvi, ki je da bi vzpodbudil narod, tvegal svoj podpis na Majniško deklaracijo-slovensko zahtevo po samostojnosti in odcepitvi od avstroogrške monarhije-je bil škof Jeglič.

Tudi duhovniku Janezu Evangelistu Kreku, ki je prvi organiziral slovensko delavstvo v stari Avstriji so očitali politiko.

"Že v gimnaziji sem dobil prvo klofuto zaradi slovenskega prepričanja in naj bi zdaj bil z Nemci?" je izjavil škof dr. Rožman, na zelo krivične očitke sodelovanja z okupatorjem.

Danes taki, ki za narod niso še nič ali kaj malo storili očitajo klerikalizem nadškofu Šuštarju, ki s svojimi širokimi poznanstvi po svetu dela noč in dan za priznanje Slovenije.

Ob vsem tem se mi zde očitki, ki so mi namenjeni, kot muha enodnevnica. Kljub vsemu pa bi želel in pričakoval vsaj od najbližjih, ki me poznajo, več razumevanja. Poklic dobrega vernika vključuje tudi skrb za razumevanje drugih-za resnicoljubje in za iskrenost.

Leto 1991

Mr. R. Hawke
Prime minister of Australia
Parliament house, Canberra

J. Slapar / V. Koman

URGENT MESSAGE

8.7.91.

Dear Mr. Hawke,
we are writing to you with a desperate plea to ask your government to IMMEDIATELY recognise Slovenia's independence to prevent inevitable killings of innocent Slovenians by the Yugoslav federal army.

As the whole world is made to believe that today's agreement at Brioni will bring the beginnings of peace to the nation, we have reasons to believe otherwise. Our Slovenian Conference representatives in Melbourne received a facsimile containing a plea for help from elected Slovenian minister dr. Dular, in which he asks for our help to let the Australia know of the REAL army intentions.

General Adzic instructed his officers prior to their departure for Slovenia today, that a second part of the operation to bring Slovenia under their control is to be implemented within next few days, using full force of the army. That was all done after Brioni agreement on cease fire (which was very one-sided and totally exposes Slovenian nation to attack, but very few and minor restrictions on the army). There are plans to overthrow the Slovenian government, to destroy all military and civilian installations and to start reprisals against the people.

Only you have the power to stop them by giving us the recognition of independence. History shows that army can not be trusted!

Please, don't be one of the politicians that will be very sorry for not acting on time.

Yours sincerely
Jelka Slapar, Vasja Koman and daughters Tina and Tania
and also on behalf of our family in Slovenia

TO ALL MEMBERS OF AUSTRALIAN MEDIA

I object to media labelling Slovenia and its Territorial Defence Forces as REBELS.

Slovenia is a democratic country with democratically elected government. In December last year a plebiscite proved that 93 % of its people wanted an independent state and a democratic SLOVENIA.

Slovenian leaders observed all the rules and criteria necessary to enable them to separate from so called Yugoslavia. This was to be done by the dialog in a peaceful manner.

Independence was announced on 25th June 1991 to the joy of Slovenians at home and abroad. This joy was short lived. Yugoslav army, on it's own initiative without the command of supreme commander of armed forces, moved in, denying Slovenians and their DEMOCRATIC RIGHTS. USA and other western countries are contributing nothing in support of DEMOCRACY.

Innocent people are dying. This peaceful, beautiful country is being bombarded not by Yugoslav government, not by Serbs, but by bolshevik communist hardliners, clinging to their last hope of survival with no concern or value for a human life.

UNLESS THE WESTERN COUNTRIES, USA AND AUSTRALIA, RECOGNISE SLOVENIA AS AN INDEPENDENT COUNTRY WITH DEMOCRATICALLY ELECTED GOVERNMENT, WANTING NOTHING MORE THAN TO BE LEFT TO LIVE IN PEACE AND TRANQUILITY IN A DEMOCRATIC COUNTRY, THERE WILL BE MANY MORE INNOCENT LIVES LOST.

I appeal to you in media to influence our Australian government and that of Australian people to support DEMOCRACY, democracy for all nations great or small.

Anica Markič
Member of executive committee-Slovenian National Council
Melbourne, 3.7.91.

THE HON. PRIME MINISTER
Mr. R. HAWK

Canberra ACT 2600

Dear Prime Minister!

We, the Australian citizens of Slovenian origine, are the delegates at the first World Slovenian Congress, which coincided with declaration of independence and the formation of the new Slovenian State. There are some 30,000 members of the Slovenian Community in Australia and as delegates we represent the Australian Slovenian Conference which is the body embracing Slovenian National Councils Australia wide.

We are deeply disturbed to hear the announcement that the Australian Government will not recognise the independent Slovenia, particularly as you expressed your strong support and understanding of the Slovenian situation to the Slovenian delegation on May 8th 91. and your opposition to any military aggression.

Our group is now eyewitness to the brutal army occupation, which is causing immense material damage and loss of human lives and is concerned for its own safety.

We trust that the recent events provide sufficient evidence to the Australian Government, which traditionally acts globally as a protector of the democratic principles, to take appropriate actions to secure peaceful existence of democratic and independent Slovenia.

Yours sincerely
Marjan Kovač
President of Australian Slovenian Conference
In Ljubljana, 27. June 1991.

DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE
Canberra ACT-Australia

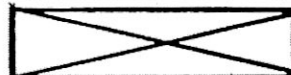
To Stanka Gregoric

Dear Mrs Gregoric

Thank you for your faxed letter dated 10 July 1991 addressed to the Prime Minister concerning events in Slovenia and Croatia. Your letter was referred to the Minister for Foreign Affairs and Trade who has asked me to reply on his behalf. Senator Evans is following events in Yugoslavia very closely. He remains concerned about the difficult security situation and the continuing loss of life.

Attached are copies of Senator Evans's two most recent press releases dated 27 and 28 June 1991 and a transcript of an extract of the press interview with the Prime Minister on 4 July which states the Government's position regarding the Croatian and Slovenian declarations of independence.

Yours sincerely
Roland Rich
Acting Assistant Secretary
Central Europe and USSR Branch
Canberra, 24 July 91.

AVSTRALSKA SLOVENSKA KONFERENCA IN SLOVENSKI NARODNI SVETI V NSW, VIC, SA ACT in QLD SO NAPISALI ŠE DOSTI VEČ PISEM IN PROTESTOV AVSTRALSKIM MEDIJEM TER POLITIKOM. VSE NI MOČ OBJAVITI.

SPREJELI SO TUDI ODGOVORE IZ AVSTRALSI GA ZUNANJEGA MINISTRSTVA, OD VODJE OP ZICIJE TER OD ŠTEVILNIH DRUGIH ZVEZNIH I LOKALNIH MINISTROV.

Slovensko
Pismo

Leto 1991

POROČA CILKA ŽAGAR
 iz LIGHTNING RIDGE-a

Ker zdaj vas, kakor nas,
 jo srčno branit kliče čas!
 /Po Prešernu/

Slovenska tragedija je zadnjih dni junija je povzročila veliko vznemirjenje doma in med nami po svetu. Stane Heric, delegat Avstralske slovenske konference za Svetovni slovenski kongres in Aleksander Zorn, ki nas je pred kratkim obiskal, sta oba po telefonu iz Ljubljane prosila, da v Avstraliji organiziramo proteste in da pritiskamo na svetovno javnost, da prizna slovensko neodvisnost.

Takoj v petek, 28.6. smo se sestali v Canberri s člani Slovenskega kluba. Vsi so bili navdušeno pripravljene podpreti Slovenijo v borbi za neodvisnost. Miha Hovar, Erik Fras, Franc Čulek, Marjan Koren, Florjan Falež-mlajši in Bert Pribac, so bili v akciji vse dni. Slavica Brumec je s svojo operirano nogo prispela na vse sestanke in demonstracije.

Ivan Urbas je dejal: za Slovenijo sem pripravljen narediti kar je treba. Dolge večere je pisal plakate za naše demonstracije. Večina njih so pustili službe, da so lahko pomagali.

V soboto nas je 162 Slovencev demonstriralo pred avstralskim parlamentom. V nedeljo smo se srečali v klubu ob enajstih in smo tu izmenjali nekaj misli o naših bodočih načrtih. Sestavili smo peticijo za prvega ministra Avstralije g.Boba Hawka. Ob dveh smo zopet demonstrirali, tokrat skupaj s Hrvati. Predala sem podpisano peticijo Canberra Timesu, ki je poročal o tem v ponedeljek.

V torek smo se srečali s svetovalcem g.Hawka, g.Hue White-om.

V sredo zjutraj smo se zbrali v klubu in ponovno poklicali Canberro Times. Vsi prisotni so povedali svoja mnenja, kar je bilo objavljeno v sredo. Franc Čulek, Miha Hovar in Erik Fras so osebno nosili pisma ambasadam. V pismih smo jih prosili, da javno napadejo ravnanje jugo-armije in da posredujejo pri svojih vladah.

V sredo popoldne smo imeli dve TV ekipi, Associated Press in SBS radio-prisostvovali so našem sestanku.

V četrtek zjutraj smo odnesli pred ameriško ambasado torto in prosili Amerikance naj nam pomagajo praznovati neodvisnost Slovenije skupaj s svojo proslavitvijo njihove neodvisnosti. Videli so nas vsi poslanci sveta, ker so ravno takrat prihajali na ameriško slavno. Govorili smo z reporterji in z ameriškim predstavnikom, ki se nam je prijazno pridružil z obljubami, da bo posredoval naše želje ambasadorju.

Zame osebno je bilo najbolj razveseljivo to, da so naši mladi pokazali svojo pripadnost domovini svojih staršev in se jim v vseh protestih priključili. Morda se do sedaj niso niti zavedali tiste ljubezni, ki je za Slovenijo tlela v njihovih srcih. Mnogi izmed njih niso bili nikoli aktivno vključeni v delo društva, toda v teh, odločilnih trenutkih, so priskočili na pomoč. Naj navedem nekaj primerov:

John Bozic je vse dni pomagal pisati pisma, organizirati medije (radio, časopise, televizijske postaje), demonstriral je in bil cenjeni svetovalec v celotni akciji.

Greg Macek je v ponedeljek bral našo peticijo v časopisu in je hitro organiziral srečanje Slovencev z g. Hue White-om, Hawkovim svetovalcem.

Igor Urbas je napisal pismo, v katerem je nazorno nakazal naš položaj. To pismo je bilo predano vsej elektronski in časopisni mediji ter avstralski vladi.

Marko Žagar je uredil, tiskal, razmnoževal in dostavljal pisma, ki smo jih Slovenci pošiljali v javnost.

John Falež in Jože Žužek sta pisala pisma uredništvu Canberre Timesa, ki smo jih brali drugi dan v časopisu.

Marika Falež je v zgodnjih jutranjih urah pekla torto ki so jo njeni otroci Veronika in Floyd v narodnih nošah delili pred ameriško ambasado.

Nelka Javšnik, Frank Hribar, Barbara Falež in še veliko drugih mladih je bilo z nami. Večine njih imen ne vem, vendar, ko nas je Slovenija poklicala, smo bili skupaj. TO SO SLOVENCİ, KI SO ZRASLI V AVSTRALIJI! Postali so še bolj ponosni na Slovenijo, na svoje starše in na našo vojsko doma, ki tako pogumno brani svojo domovino.

Slovenske žrtve v tej borbi niso padle zaman. Ves svet zdaj ve kje je ta SLOVENIJA in, da so Slovenci sposoben pošten narod, pripravljen dati tudi življenje za svojo neodvisnost.

Vsem se za sodelovanje iskreno zahvaljujem. V demokraciji pomaga in šteje vsak glas, ne samo glas elite.

Samostojna
 SLOVENIJA 1991
 vse najboljše!

Nadaljevanje s strani

Ko vidim, da je bilo bombardiranje blizu mojega rojstnega doma v Trebnjem, mi srce krvavi. Ponosna sem na svojega rojaka Lojzeta Peterleta, ki se ga spomnim še iz šolskih let in je bil prijatelj moje ga brata. Razočarana pa sem nad drugim rojakom Stanetom Brovetom (najine sestre so bile tudi nekoč dobre prijateljice in njegovo družino dobro poznam) ki je bil v svetovnem tisku prikazan kot eden odgovornejših za ta barbarski vojaški poseg. Zanj in za njegovo družino je to velika sramota.....

Vaša hrabrost in dobra organizacija nas je vse navdihnili z upanjem in željo, da ne odstopite od neizmerno težkega položaja in vztrajate do konca.
 JOŽICA GERDEN
 Mildura, 3.7.91.

Prvi diplomatski predstavniki Republike Slovenije

/WEB - MZZ - SLO/ – 29. avgusta 2000 je minilo deset let, odkar je prva demokratično izvoljena slovenska vlada pooblastila prvega predstavnika Slovenije v tujini. Minilo je deset let, odkar je prvi predsednik te vlade Lojze Peterle skupaj s takratnim Izvršnim svetom Republike Slovenije in republiškimi sekretariatom za mednarodno sodelovanje končno pričel s konkretnimi dejanji izvajati slovensko zunanjo politiko. Kaj je vodilo takratnega predsednika vlade Lojzeta Peterleta, da se je v tem negotovem obdobju odločil imenovati predstavnike izvršnega sveta oz. vlade Republike Slovenije v tujini?

Prav gotovo je bil prvi razlog ozaveščanje mednarodne javnosti o aktivnostih Slovenije in zviševanju ugleda Slovenije v svetu. Drugi razlog za imenovanje pooblaščenec je bil tudi pripravljajanje na poznejšo ustanovitev popolnoma samostojnih slovenskih veleposlaništev. V nekaterih državah pa je bila pooblastitev slovenskega predstavnika povezana tudi z gospodarskim sodelovanjem, pooblaščenec pa je bil zato tudi predstavnik slovenskega podjetja v tej državi. Imenovanje pooblaščenec in ustanovitev prvih predstavništev Republike Slovenije ni bila lahka naloga in je zahtevala veliko iznajdljivosti in kreativnosti, saj ta predstavništva niso imela diplomatskega statusa in so se morala prilagajati zakonodaji domače države.

Kdo so torej bili prvi predstavniki Slovenije v svetu še pred razglasitvijo osamosvojitve Slovenije? Prvi predstavnik, ki je bil imenovan 29. avgusta 1990, je bil **dr. Lojze Sočan**, doktor ekonomije in vodja predstavništva Ljubljanske banke v Bruslju. Verjetno ni bil slučaj, da se je prvo slovensko predstavništvo odprlo ravno v Bruslju, saj si je Slovenija že takrat vzela za prioriteto navezavo stikov z Evropsko skupnostjo. Drugi je sledil **Ivan Gole**, ki je bil prav tako kot dr. Sočan imenovan za vodjo skupnega predstavništva vlade RS in slovenskih gospodarskih predstavništev v tujini. Izvršni svet je Goleta kot vodjo Slovenijalesa v Moskvi pooblastil 13. septembra 1990, kasneje ga je na njegovem mestu konec leta 1991 zamenjal **Roman Kokalj**.

11. oktobra 1990 je predstavništvo Slovenije v takratni Češki in Slovaški federaciji prevzel direktor predstavništva Ljubljanske banke v Pragi Štefan Lončnar, poleg tega pa je za predstavljanje Slovenije na Češkem in Slovaškem v letu 1991 in pozneje skrbel tudi predstavnik podjetja Kovintrade na Slovaškem **Borut Meržak**. Prvi pravi pooblaščenec, torej tisti, ki je bil v celoti zadolžen za predstavljanje Slovenije, je bil 24. oktobra 1990 pooblaščen **dr. Peter Millionig**, podjetnik in intelektualec. Dr. Millionig, drugače koroški Slovenec, je s svojim vplivom skrbel za predstavljanje Slovenije v Washingtonu, ZDA. Le pet dni za tem je Vlada 29. oktobra pooblastila **dr. Karla Smolleta**, koroškega Slovenca in vplivnega predstavnika Slovencev v Avstriji za vodjo biroja Republike Slovenije na Dunaju. Temu je sledilo imenovanje **Franca Zlatka Dreua** 8. decembra 1990 za vodjo reprezentativnega informacijskega biroja v Luksemburgu. 1. februarja 1991 je Vlada RS pooblastila vodjo Ljubljanske banke v Abidjanu **dr. Jožeta Kuniča** za predstavnika Slovenije v Zahodni Afriki, 8. maja 1991 pa je **Keith Charles Miles**, sicer Anglež poročen s Slovenko, postal častni generalni sekretar Slovenskega informacijskega urada v Londonu. Tu velja omeniti še 31. januarja 1991 pooblaščenega predstavnika Vlade RS v Vatikanu in Italiji **dr. Stefana Faleža**, spoštovanega poslovneža in častnega predstavnika Malteškega reda v Vatikanu, saj je bil dr. Falež eden izmed najbolj zaslužnih za veliko naklonjenost Vatikana poznejšemu priznanju Slovenije. Za pooblastitev teh predstavnikov še pred osamosvojitvijo Slovenije je bil v veliki meri zaslužen prav predsednik prve slovenske vlade Peterle, mnogi od njih pa so se še posebej izkazali za večanje ugleda Slovenije še preden je ta sploh uradno postala samostojna država.

Prve demokratične volitve maja 1990 in imenovanje prvega zunanjega ministra (oziroma, kot se je takrat imenoval, sekretarja za mednarodne zadeve) **Dimitrija Rupla** so bile seveda prvi potrebni predpogoj, a nikakor že zadostni, da je takrat še socialistična republika Slovenija v okviru SFRJ začela hoditi prve korake proti svoji samostojnosti tudi na mednarodnem področju. Treba je bilo začeti z dejanji in eno od teh dejanj je bilo prav imenovanje prvih pooblaščenih predstavnikov Republike Slovenije. Imenovanje prvih oseb, ki so bile pooblašcene da v polni meri predstavljajo Slovenijo in njene vodstvene organe, je bilo prav gotovo tvegano dejanje. V tistem času je imela jugoslovanska diplomacija še precej razvito svojo mrežo vpliva in moči po vsem svetu.

Po drugi strani pa je bilo po raznih jugoslovanskih veleposlaništvih veliko slovenskih predstavnikov, kot npr. **Boris Frlec** v Nemčiji, **Ernest Petrič** v Indiji, **Ignac Golob** v OZN, (op.u.: Veleposlanik SFRJ v avstralski Canberri **dr. Boris Cizelj**), veleposlanik **Marko Kosin** in drugi veleposlaniki ter sodelavci, ki so bili še kako koristni za Slovenijo, a so kljub temu bili še vedno odgovorni jugoslovanskim oblastem. Slovenija jih ni hotela zgubiti, nobeden pa tudi ni vedel, ali bo načrtovana osamosvojitve naše države sploh mednarodno priznana ali pa bomo na koncu pristali v neke vrste konfederaciji.

Z leve: **Lojze Peterle**, **Milan Smolej** in **Dimitrij Rupel**

30. junija 1990 je Vlada pooblastila še **dr. Danila Turka** za vzpostavljanje stikov s predstavniki mednarodnih organizacij v Zenevi, Švica. Po osamosvojitvi je imela Slovenija že sprejet Zakon o zunanjih zadevah (sprejet 24. aprila 1991), ki je omogočil bolj načrtovano in karierno imenovanje pooblaščenih predstavnikov. Tako je bil **Bojan Brezigar** 30.6.1991 imenovan za posebnega pooblaščenca Vlade v Furlaniji-Juljski krajini v Italiji in v drugi polovici leta **Iztok Simoniti** za pooblaščenca v Rimu. **Branko Zupanc** je bil 6. septembra 1991 imenovan za pooblaščenca za odprtje biroja republike Slovenije v Nemčiji, že v jeseni pa je vodja biroja postal dotedanji veleposlanik Jugoslavije v Nemčiji **dr. Boris Frlec**. Sledili so še **Andrej Novak** v Strassbourgu, **Matjaž Sinkovec** v Londonu, **Vinko Vindiš** na Tajskem, **Jure Gašparič** v Švici, **Ernest Petrič** v ZDA itd.

Ne smemo pozabiti tudi na prve pooblašcene predstavnike ministra za zunanje zadeve. Tako sta bila 12. februarja 1991 in 28. maja 1991 pooblaščenca **Joško Štrukelj** in **Marjan Fratnik** v Italiji; 14.5.1991 **Herman Rigelnik** na Bavarskem, Nemčija; 8.5.1991 **Peter Ilgo** v Singapurju; 25.6.1991 **Zlatko Aurelius Verbič** v Kanadi; 1.7.1991 **Božidar Fink** in 13.7.1991 **dr. Marko Kremžar** v Argentini; 6.7.1991 **Milan Smolej** na Finskem; 9.7.1991 **Anton Kovič** na Švedskem; 9.7.1991 **Beno Lukman** v Parizu, Francija itd.

Tako je imela Slovenija konec leta 1991 že osem predstavništev Republike Slovenije, štiri skupna predstavništva vlade in podjetij, enega pooblaščenca vlade in več kot deset posebnih svetovalcev ministra za zunanje zadeve. Kljub začetnim težavam, ki jih je naša zunanja politika imela na začetku, si vsa prizadevanja za slovensko mednarodno priznano samostojnost po desetih letih še kako zaslužijo vso pozornost in globoko spoštovanje.

Sponsor Glas Slovenije, Milan Smolej iz Finske, je bil med prvimi pooblaščenimi predstavniki ministra za zunanje zadeve RS; na fotografiji sprejem v Helsinkiju ob

prvem letu slovenske neodvisnosti: Milan Smolej prvi z leve, Robert Krmelj, prvi sekretar v Kopenhagnu, Mirko Cigler, polkovnik, bivši predstavnik RS pri NATO in Zoran Thaler ter novinarji Finske

Veleposlaništvo Republike Slovenije iz Canberre obvešča

Tudi v letošnjem juliju bo Filozofska fakulteta v Ljubljani organizirala **Poletno šolo slovenskega jezika**, ki bo potekala od 1. do 28. julija v Ljubljani. Udeleženci, ki morajo biti stari najmanj 17 let, lahko izbirajo med dvo-ali štiritredskimi tečajem. Pouk traja 4 ali 6 ur dnevno, na njem poučujejo izkušeni lektorji z Univerze v Ljubljani. Kot spodbuda za učenje slovenskega jezika je Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu pripravljen dodatno, poleg Ministrstva za šolstvo in šport, zagotoviti 5 štipendij za dvotedensko udeležbo na Poletni šoli slovenskega jezika za slovenske udeležence v Avstraliji. Štipendija vključuje šolnino in stroške bivanja ter je namenjena predvsem tistim, ki se ukvarjajo s poučevanjem slovenščine v Avstraliji. Prosimo zainteresirane, da pošljejo svoje prijave, ki jih dobijo na Veleposlaništvo, na Veleposlaništvo R Slovenije v Canberri najkasneje do 10. junija.

Slišali smo na SBS-u Govorila je Magdalena Tovornik

*Iz intervjuja Marize Ličan,
na Radiu SBS-Sydney*
**Magdalena Tovornik, državna
sekretarka za Slovence v za-
mejsstvu in po svetu:**

Delo Urada za Slovence v za-
mejsstvu in po svetu poteka in-
tenzivno. Verjetno bo zlasti tiste,
ki so se javili na naš prvi razpis
zanimalo kaj se je zgodilo z
vašimi prošnjami.

M. Ličan: Kateri razpis, gospa?

M. Tovornik: To je bil prvi razpis
za projekte, ki naj bi jih po novem
financirali iz našega Urada. Razpis
je bil zaključen meseca
februarja. Potem se je oblikovala
posebna strokovna komisija, ki je
sestavljena tudi iz sodelavcev iz
Ministrstva za šolstvo in
Ministrstva za kulturo. Pregledali
so številne projekte, ki so prispeli,
ne samo iz Avstralije, ampak tudi
iz drugih kontinentov, kjer živijo
Slovenci. To je bila posebna
komisija za Slovence po vsetu.
Drugo komisijo pa smo imenovali
za narodne manjšine Slovenije, ki
živijo v Italiji, Avstriji, na Mad-
žarskem in delno tudi na Hr-
vaškem. Torej ta komisija je
pregledala veliko število pro-
jektov in rezultati bodo sporočeni
v kratkem. Seveda nismo mogli
finančno zadovoljiti vse potrebe,
kar je po eni strani slabo, po drugi
strani pa je dobro, saj pomeni da
je še vedno več idej, več kul-
turnega, jezikovnega in predvsem
medijskih vezi s Slovenijo, kar
mene izredno veseli in že za leto
2002 bomo poskusili pridobiti več
sredstev.

Če govoriva o Avstraliji moram
reči, da gre večina sredstev že do
sedaj in da bo tako tudi v tekočem
letu 2001, namenjenih medijem in
naj povem da imam dober
občutek, ker se mi zdi, da je
medijska dejavnost v Avstraliji
izredno pomembna in tudi zelo
kvalitetna. Te dni sem ponovno
dobila v roke *Glas Slovenije* –
The Voice of Slovenia in pre-
señečena sem bila kako zelo vam
uspe aktualizirati novice iz do-
movine. Ta pregled vsega kar se
dogaja pri nas se mi zdi zelo dobro
predstavljen in zato čestitam
uredništvu in vsem, ki sodelujejo.
Seveda so radijske oddaje ravno
tako pomembne, morda še bolj,
ker ustvarijo direkten kontakt.
Drugo kar bi rada povedala je, da
se je prav iz Avstralije prijavilo
veliko, veliko število novinarjev,
ki se želijo udeležiti seminarja, ki
ga naš Urad organizira septembra
letos za novinarje iz različnih

kontinentov. Seveda tukaj gre za
časopisne, radijske in televizijske
novinarje. Žal ne bomo mogli niti
povabiti vseh, iz Avstralije se je
namreč javilo kar 17 novinarjev.
To samo dokazuje kako kvalitetno
in bogato je to delovanje in tega
sem zares zelo vesela.

M. Ličan: Gospa Tovornikova,
veliko smo tudi v zadnjem času
slišali o Slovenski izseljenski matici,
kako pa tam potekajo stvari?

M. Tovornik: To je res, veliko se
govori. Bojim se, da bolj v za-
skrbnjujočem tonu, kot pa je bilo
to slišati v zadnjih petdesetih
letih. Matica bo letos praznovala
pol stoletja svojega obstoja in
prepričana sem, da delite z menoj
mnenje, da je v tem času opravila
izredno veliko nalog v dobro
rojakov in rojakinj po svetu. No,
zdaj pa se zdi je nekoliko za-
škripalo, to je pokazal tudi zadnji
občni zbor od katerega si je
Matica obetala rešitev nekaterih
svojih problemov, ta je bil ne-
sklepčen in se je težava prelozila
na sredino maja. To je torej
samostojno društvo, zato jaz kot
vodja Urada težko posegam v
njihove probleme. Društvo ima
svoje zakonitosti delovanja, svoje
organe in mi želimo da bi se vsi
problemi rešili tako da bi lahko
Matica opravljala svoje poslan-
stvo tudi naprej. To njeno po-
slanstvo pa je seveda v interesu
Urada, kajti Matica tudi s sred-
stvi, ki jih daje naš Urad realizira
projekte, ki služijo rojakom in
rojakinjam po svetu. Torej od tod
seveda naš interes in seveda podpora
in pomoč pri uspostavitvi ponovnega
normalnega delovanja.

M. Ličan: Česar si tudi mi zelo
želimo, kajti ko pridemo domov
moramo imeti neko Matico, neko
središče kamor se lahko obrnemo,
kajti naši Avstralci, avstralski
Slovenci, mi postajamo starejši in
marsikdo že nima sorodnikov,
nobenega, tudi prijateljev ne in se
čuti v lastni domovini izgubljen.

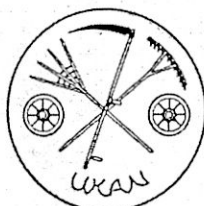
M. Tovornik: Jaz sem že verjetno
ob prvem javljanju povedala da je
na našem Uradu dobrodošel
vsakdo. Verjetno pa imava obe v
mislih to da ko rečete Matica
mislite nekoga kjer se lahko
porazgovori, dobi veliko infor-
macij in tako naprej. Naš Urad
seveda tega ne more v celoti
nadomestiti in to tudi ni njegova
funkcija. Povabila pa bi vse, ki to
želite da se oglašite pri nas.

Sem pa prepričana da bo Matica
vendarle preživela. Naj mi bo
dovoljeno tja daleč v Avstralijo
poslati eno svojo idejo o kateri
razmišljam in seveda bom v
prihodnje poskušala dobiti
sogovornike oziroma "vreči"
dejavnost, kot se temu reče. Kot
veste imamo v Sloveniji zaenkrat
tri društva, poleg Matice tudi
Svetovni slovenski kongres in
društvo Slovenija v svetu. Torej
vsa tri društva imajo v bistvu isti
cilj, seveda pa se njihova de-
javnost razlikuje. Moje razmi-
šljanje sega v to ali ne bi bil mogoče
deset let po osamosvojitvi,

deset let po tem ko mislim da ne
more biti politična opredelitev
posameznega društva to, kar jih
razlikuje med seboj. Če že, potem
se mi zdi da bi bilo bolje da je to
vsebinska. Ideja je v tem ali ne bi
kazalo najti skupen jezik med temi
društvi, ustanoviti eno društvo ali
en zavod in znotraj tega poskrbeti
za to da bi bili projekti, ki služijo
našim rojakom in rojakinjam po
svetu kvalitetno realizirani.

*Letos septembra pripravlja
Urad za Slovence v zamej-
stvu in po svetu seminar za
slovenske novinarje in
urednike v tujini.*

šobe-cameze-zimmer-zooms-apaclma

**Kmečki tužizem
ŽEROVC**

4260 bled mlinska 15

slovenija
telef. 00386-64-741-704

Med nami

V Melbournu so pred kratkim
predstavili novo knjigo pesnika
**Ivana Lapuha "Potok treh
izvirov"**, v kateri je naš mel-
bournški rojak objavil svoje
pesmi, črtice in aforizme.

Avgusta in septembra letos bodo
naši slovenski frančiškani v
Avstraliji praznovali svojo 50-letnico.

27. Slovenski mladinski koncert,
ki ga pripravljajo slovenska
verska središča v Avstraliji bo
letos 6. oktobra v Verskem in
kulturnem središču Merrylands
v Sydneyju.

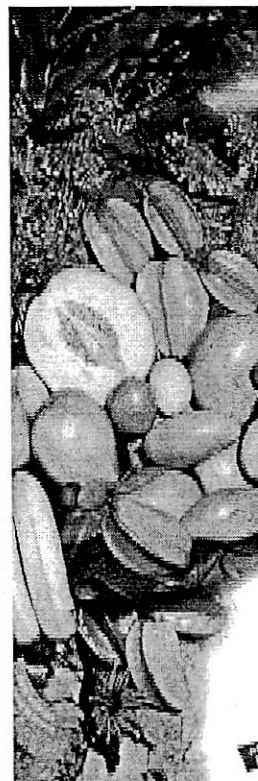
SLOVENSKA TURISTIČNA KMETIJA V AVSTRALSKEM QUEENSLANDU ARRIGA PARK

Samo uro stran od Cairnsa,
v prelepem okolju tropske Mareebe

*Medtem ko se iz Cairnsa lahko podate
na ogled svetovno znanih koralnih
grebenov, se nastanite pri slovenskih
gostiteljih Mileni in Haroldu, kjer se
boste ob prijetni domačnosti sprostiti.
Ogledali si boste lahko plantažo
slatkornega trsa in drugih zanimivosti.
Ne samo domača hrana, pritegnile vas
bodo tudi vse vrste tropskega sadja,
gojenega organsko. V idiličnem tropskem
vrtu je zakuzi (spabath), kjer se boste
lahko znebili utrujenosti in vseh skrbi.
Imeli boste priložnost odkriti lepote
Atherton Tableland-a.*

*V ceno so vključene tudi krajše ture.
Nudimo popust za Slovence!*

Telefon/Fax : (07) 4093 2114
Email: arrigapark@cvberwizards.com.au

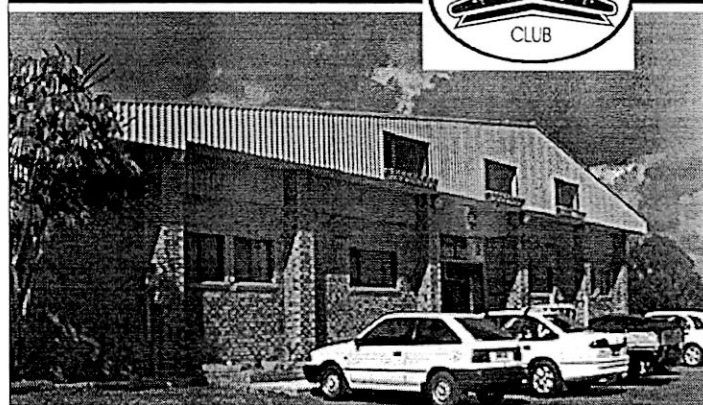
AEA
V O D U S E K
M E A T S

CANBERRA
Phone: 02 - 6 295 1222

COBRAM
Phone: 03 - 58722115

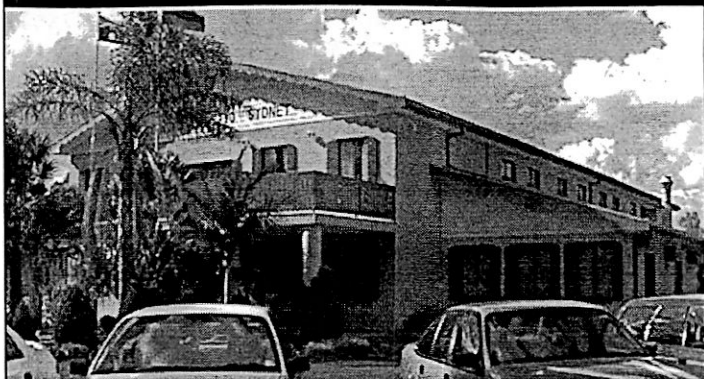
**St. John's Park
COMMUNITY CLUB**

Spoštovani!
v Klub Triglav
ste
vedno vljudno vabljeni!

80 - 84 Brisbane Road - St. John's Park
Telefon: (02) 9610 1627 Fax: (02) 9823 2522
E-mail: club@triglav.com.au

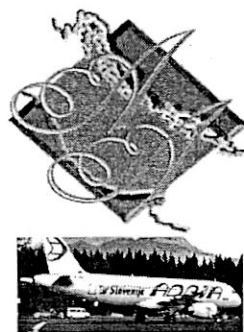
Slovensko društvo Sydney

Nedelja, 17. junij, ob 14.00 uri
**Otvoritev razstave ob 10. obletnici
slovenske samostojnosti**
Organizira slovenska skupnost Sydney

Sobota, 23. junij, ob 19.00 uri
**Proslava ob 10-letnici
Republike Slovenije**
Po proslavi igrajo Veseli Gorenjci

2-10 Elizabeth Street
Wetherill Park NSW 2164
Telefon (02) 9756 1658 Fax (02) 9756 1447
E-mail: slodsyd@zeta.org.au

ADRIATIC ADVENTURE

*Naicenejše in najhitrejšo potovanje do
Slovenije z Lauda Air*
*Organiziramo skupinska potovanja in
naicenejši Rent-a-Car z Alpetourom*

ALPETOUR
potovanja sponzorirano d.o.o.

Sodelujemo z:

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

Malaysia Airline

Qantas

Lauda Air

Lufthansa

in drugimi letalskimi prevozniki

Telefon: (02) 9823 0011 Fax (02) 9823 0022
Shop 12, Edensor Park Plaza
Edensor Park NSW 2176
Email: adriatictours@bigpond.com.au

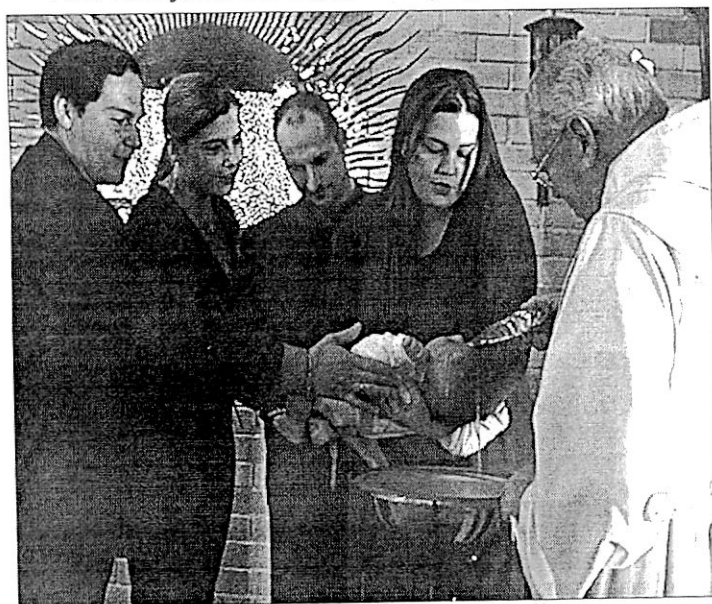

Florjan Auser

**Iz dokumentarnih zapisov o p. Valerijanu
"Halo, tukaj sv. Rafa-el"**

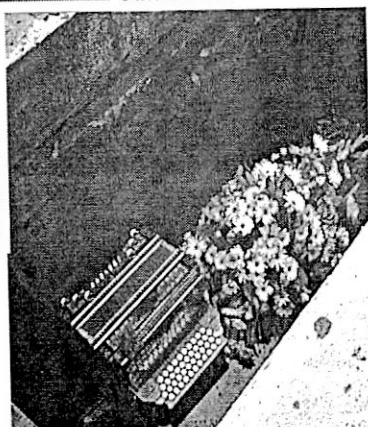
Pater Valerijan in Ida Jež, za vsakogar prijazna beseda ...

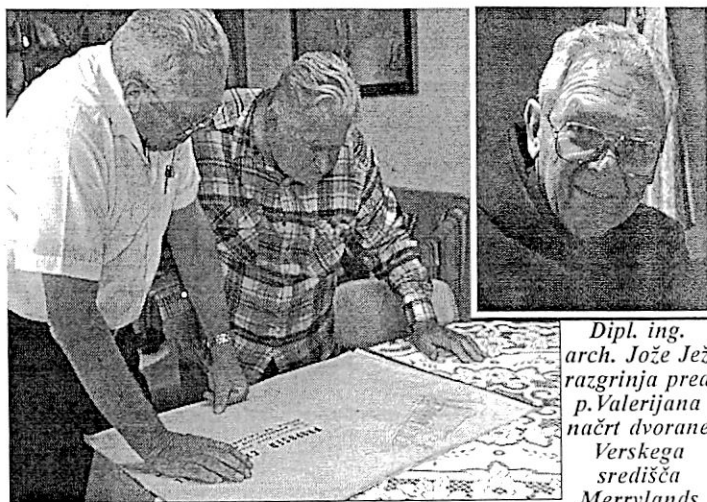
Novo življenje, novi dan za p. Valerijana

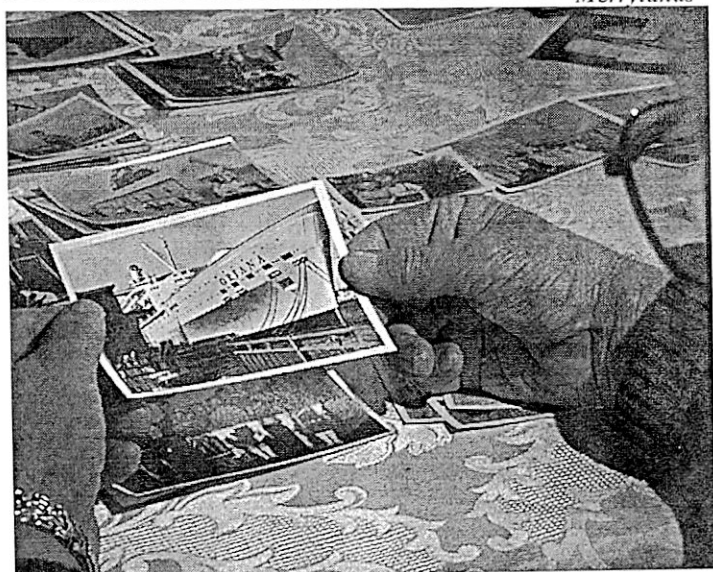
Wollongong, 23. maja 2001, na pogrebu Janka Grivica; harmoniki - vnuk Peter Grivic in Frank Petelin iz Melbourn. Pok. Janku se je uresničila želja, da postane njegov vnuk dober harmonikar - postal je Kralj avstralske polke; druga Jankova želja - da bi Peter nekoč zaigral tudi v Sloveniji

Diatonična harmonika, ki jo je kupil pok. Janko Grivic svojemu vnuku, ko je bil še majhen deček, je šla v grob z Jankom ...

Dipl. ing. arch. Jože Jež razgrinja pred p. Valerijana načrt dvorane Verskega središča Merrylands

Ladja Oriana s katero je pater Valerijan pripotoval v Avstralijo leta 1963

Na sydneyskem letališču - prisrčen sprejem pevcev NONET - Certus iz Maribora

ing. Ivan Žigon, nekoč avstralski Slovenec, zdaj živi v Ljubljani, projektant slovenske cerkve Merrylands; z njim se je pogovarjala Dragica Bošnjak

Tudi to je Avstralija

Bo družina Auser iz Slovenije med zadnjimi turisti, ki so se lahko povzpeli na Ayers Rock ?

ULURU /GLAS SLOVENIJE, EXOTIC TOURS/ – Med obiskom Avstralije so Janez Auser starejši, Janez mlajši in mama Vesna obiskali tudi Uluru. Le nekaj dni za tem so Uluru zaprli za turiste za mesec dni zaradi smrti aboridžinskega starešine. Toliko namreč traja žalovanje aboridžinskega plemena. Aboridžini iz plemena Anangu (Uluru traditional owners) so si vedno prizadevali, da bi ostal ta največji monolit na svetu (Uluru je 3,6 kilometrov dolga in 2,5 kilometra široka strma in gladka rdeča skala, ki se dviga 348 metrov nad puščavsko ravnino)

Janeza plezata na Uluru, Vesna Auser pa raje "pozira" pred skalo

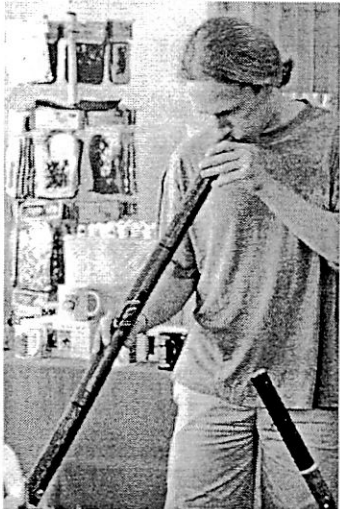

Pred slovensko zastavo v drevoredu zastav v Coomi

njihovo sveto mesto. Skala ima namreč za njih neprecenljiv verski pomen, zato je na določene predele vstop sploh prepovedan. Nepristano organizirajo akcije, kjer obiskovalce prisijo, naj njihov sveti kraj spoštujejo in naj na goro ne plezajo. Ker vsako leto obišče ta kraj okoli 400.000 turistov, bi stalna prepoved vzpona na skalo precej negativno vplivala na turizem. Nekateri Evropejci bodo že zdaj razočarani in zahtevali bodo povračilo denarja. Poleg tega je vzpon neverjetno naporen in tudi nevaren, saj je v zadnjih tridesetih letih kar 28 ljudi med plezanjem umrlo. Skala je popolnoma gladka in pogosto vlažna, pa tudi temperature se kmalu po sončnem vzhodu nevarno dvignejo. Pot, za katero je treba biti primerno opremljen, je dolga 1,6 kilometra, za pot na vrh in nazaj pa je treba računati dve uri. Zanimiva je tudi hoja okoli monolita, kjer vodniki pripovedujejo zgodbe o načinu življenja Aboridžinov v puščavi, o zdravilnih rastlinah, o živalih in seveda starih legendah.

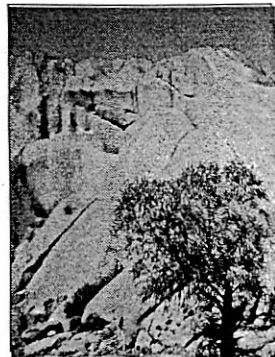
Janez Auser ima v Tržiču gradbeno podjetje Nigram – podjetje je postalo naš novi sponzor; fotografija: Janez na dopustu med kenguruji in koalami

Janez ml. odlično igra na didgeridoo

KATA TJUTA

Olgas ali Kata Tjuta je skupina kupolastih rdečih skal 50 kilometrov zahodno od Uluruja. V prevodu njihovo ime pomeni veliko glav. Nekoč je bil verjetno tu ogromen monolit, ki ga je do danes zob časa razrezal na 36 kupol, med katere se zajedajo hladne soteske. Največja skala, Mt. Olga, je za 200 metrov višja od skale Uluru. Kupole so zgrajene iz konglomerata granita in balzatnega proda, delci so zlepljeni s peskom in blatom. Zahodni del Kata Tjute je dostopen samo Aboriginom, turisti pa se lahko sprehodijo po dveh poteh. Prva, Olga George Walk, je dolga le en kilometer in pelje po senčni soteski do vznožja Mt. Olge. Če ima turist več časa, se lahko odloči za krožno pot Valley of The Winds Walk, za katero bo potreboval dve uri (7 km).

HRANA IN PRENOČIŠČA

Kako je s hrano in prenočišči v tako odmaknjemem kotičku sveta? Območje je doživelo turistični razvoj v petdesetih letih. Takrat so zgradili ceste, letališče in celo nekaj hotelov ob vznožju Uluruja, ki pa jih danes ni več. Leta 1983 so odprli nov turistični kraj, imenovan Yulara, ki je 20 kilometrov od Uluruja in 53 kilometrov od Kata Tjute. Arhitektura kraja je nizka in v peščenih barvah, da bi bila čim manj moteča za okolje. V Yulari so štiri hoteli (v krogu 450 kilometrov so to edini hoteli, zato so cene zelo visoke), center za obiskovalce, hostel, 2 kampa, banka, pošta, bencinska črpalka, nekaj restavracij, bolnišnica, supermarket, galerija, pub in policija.

Vsak hotel ima vsaj eno restavracijo, za nekatere je potrebna predhodna rezervacija. Poleg hotelskih restavracij in trgovine, je tu še samopostrežna žar restavracija, ki jo je najti blizu hotela Outback Pioneer. Za malo denarja se tu turist dobro najde. Pri blagajni lahko kupi surovo meso (govedina, piščanec, krokodil, kamela, kenguru, emu) in zelenjavo (solate, koruza, krompir, čebula) ter si večerjo sam speče na velikem žaru na prostem. Po navadi imajo tudi živo glasbo, obrok pa mora spremljati tudi vrček avstralskega piva.

KDAJ NA POT

Narodni park Uluru-Kata Tjuta je poln obiskovalcev preko celega leta, najbolj ugodne podnebne razmere pa so od julija do oktobra. Januarja, to je sredi poletja, je povprečna temperatura okoli 30° C, ponekod pa sežejo viški tudi čez 50° C; to je tudi doba peščenih viharjev. Julija ima temperatura bolj sprejemljivo povprečje, namreč okoli 12° C. Dežuje zelo poredko. Padavin je januarja do 27 milimetrov in julija do 14 milimetrov.

MALA TJUKURPA

Kengurujčki Mala so potovali na Uluru, da bi tam častili prednike. Moški so plezali na skalo, ženske pa so med tem kuhale v Tjaputji, majhni skali na SV strani, kjer so še vedno vidni njihovi sledovi. Med obredom so k moškimi prišli predstavniki plemena Wintalka, ki so živeli na zahodu, in jih povabili na svoj obred. Mala so povabilo odklonili, zato so Wintalka nad njih poslali grozen, dingu podoben stvor Kurpany, ki je prestrašil ženske. V zmedbi, ki je nastala, je Kurpany pojedel enega Malo.

KUNIYA & LIRU TJUKURPA

Kuniya (pitonka) je prišla z vzhoda, da bi na Uluru skotila mladiča. Pri delu skale, imenovanem Taputja, so jo napadli Liru, strupene kače, sledovi boja so še vedno vidni na skali Mutitjulu.

LUNGKATA TJUKURPA

Brata bela ptiča sta lovila emuja, ki je bežal v smeri Uluruja. Tu je emu naletel na Mita in Lungkarto, kuščarja z dolgim modrim jezikom, ki sta ga ubila in oskubila meso do kosti. Koščki mesa so danes vidni v obliki skal ob vznožju Uluruja. Ko sta bela ptiča prispela, sta jima kuščarja ponudila samo kosti. Za maščevanje sta kuščarjem požgala zavetišče, v strahu pred ognjem pa sta se kuščarja poskušala povzpeti na Uluru. Nesrečnika sta padla v ogrenj in umrla, sledovi dima pa so vidni v sivkastih odtlenkih skale.

TJATI POSKUŠA IZVLEČI KOPJE

Ob začetku sveta je Uluru obiskal Tatji, mali rdeči kuščar. Med igro je svoje kopje vrgel v skalo, potem pa ga ni mogel več izvleči. Njegovi poizkusi se vidijo v številnih vdrtinah na skali. Tatji je umrl v votlini ob robu Uluru, njegovi ostanki so danes vidni kot številne skale in kamenje v votlini

Avstralske zanimivosti

Kaj pomeni Kata Tjuta, aboriginsko ime za skale Olgas?
Veliko glav. Ime izhaja iz kupolastih oblik skal.

Kako je dobila skala Uluru ime Ayers Rock?
Ime so skali nadeli beli raziskovalci, poimenovali so jo po nekdanjem guvernerju Avstralije, Sir Ayersu.

Koliko držav sestavlja zvezno državo Avstralijo?
Avstralska zveza (Commonwelth of Australia) je zvezna država, sestavljena iz petih držav (New South Wales, Victoria, Queensland, South Australia, Western Australia), dveh celinskih teritorijev (Northern Territory, Central Territory - Canberra) in zunanjih teritorijev (Christmas Islands, Norfolk). Glavno mesto zvezne države je Canberra.

V kateri državi Avstralije se nahaja narodni park Uluru-Kata Tjuta?
V Severnem teritoriju.

Kaj pomeni izpeljanka Aborigin?
Ab origine pomeni od začetka, v prenesenem pomenu to pomeni ljudstvo, ki poseljuje deželo od nekdanj. Aborigini so najdaljša kontinuirana civilizacija na svetu in so poselili Avstralijo pred 50 do 70.000 leti.

Koliko vrst evkaliptusov uspeva v Avstraliji?
Eukaliptus ali gumijevo drevo je eden izmed avstralskih simbolov. V Avstraliji uspeva kar 560 vrst tega drevesa, samo v aridnih predelih jih najdemo 60.

V katero družino spada kenguru?
Kenguru spada med vrečarje, imenujejo ga tudi vrečar skakalec. Kengurujev je veliko vrst, najmanjši so veliki kot miška, zrastejo pa tudi do velikosti človeka. Razen v Avstraliji živijo tudi na Tasmaniji, na otokih v Bassovem prelivu in na Novi Gvineji.

Katerega leta je James Cook odkril Avstralijo?
Leta 1770.

Koliko časovnih pasov je v Avstraliji?
Trije: zahodni v Zahodni Avstraliji, centralni v Severnem Teritoriju in Južni Avstraliji in vzhodni v Queenslandu, New South Walesu in Victoriji.

Kaj je digeridoo?
Tradicionalno aboriginsko glasbilo, podobno rogu. Izdelajo ga iz evkaliptove veje, ki so jo izdoblili termiti, ustnik pa je narejen iz voska. Digeridoo ima globok, resonančni zvok, igranje pa je zelo zahtevno.

/Exotic Tours

Z brokolijem v boj proti raku

CANBERRA – Avstralski strokovnjaki so izdelali tableto s sestavino, ki jo najdemo v brokoliju in brstičnem ohrovtu, in ki ščiti pred rakom debelega črevesa. Raziskave na univerzi v New Castlu so pokazale, da sulforafan in indol-3-karbinol, ki se nahajata v zeleni zelenjavi, pospešujeta delo encimov v ljudskem organizmu, ki vzpodbuja detoksikacijo in pomaga v boju proti rasti malignih celic v prebavnem traktu. Omenjena tableta vsebuje količino blagotvornih sestavin, enaki trem obrokom zelene zelenjave. Prostovoljci bodo novo tableto jemali tri mesece. Strokovnjaki pa bodo skušali ugotoviti, v kolikšni meri tableta vpliva na raven encima v krvi. Če bodo ugotovili, da tablete pomembno povečujejo raven encima v krvi, bodo lahko tablete jemali posamezniki, ki spadajo v rizično skupino za pojav raka debelega črevesa.

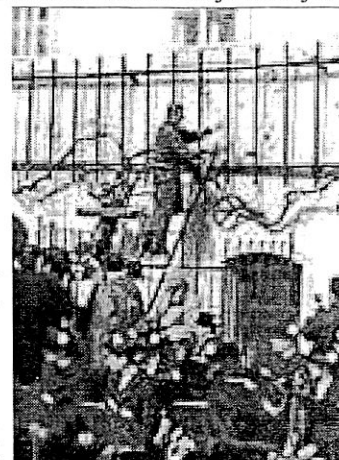
Center za uživalce heroina

SYDNEY – V Sydneyju so te dni odprli center, v katerem si bodo zasvojenci lahko vbrizgavali heroin, ne da bi jih zaradi tega preganjala policija. Zasvojenci bodo morali s seboj prinesiti svoj heroin, medtem ko jim bodo injekcijski pribor nudili zastoj. Mamilo si bodo vbrizgali pod zdravniškim nadzorom. Odprtje centra je v Avstraliji že naletelo na ostro nasprotovanje, med drugim mu zelo nasprotujejo lokalni poslovneži in avstralski premier John Howard, kritike pa so izrekli tudi Združeni narodi in papež Janez Pavel II.

Najstarejša vinska trta na svetu bo rasla tudi v Avstraliji

/WEB, MARIBOR/ – Maribor, mesto sredi vinogradov, se ponaša s svojo naravno znamenitostjo, z več kot 400 let staro vinsko trto, ki domuje v osrednjem delu mesta na Lentu ob reki Dravi. Zaradi svoje častitljive starosti je dobila vzdevek stara trta.

Spada med najstarejše zlahtne vinske sorte na Slovenskem, imenovana modra kavčina ali žametna črnina. Njeno visoko starost dokazuje slika upodobitvi Maribora iz leta 1657 in 1681, ki sta shranjeni v Štajerskem deželni arhivu v Gradcu in v Pokrajinskem muzeju v Mariboru. Obe upodobitvi prikazujeta staro trto na brajdi pročelja hiše v Vojašniški ulici števil. 8 na Lentu, ki je bila po arhivskih podatkih sezidana že v 16. stoletju in od tega časa do danes vsaj na južni strani ni doživela bistvenih arhitekturnih sprememb. Na upodobitvah Maribora je desno od mestnih vrat jasno razvidna brajda s trto, ki se že pred 340 leti bohoto čez vse južno pročelje hiše v Vojašniški ulici, in ki rase in rodi še danes. Častitljivo starost stare trte dokazujejo tudi strokovne meritve. Z metodo sondaze in s pomočjo mikroskopa so po letnicah ugotovili, da je bila stara trta 1972. leta stara najmanj 350 let. Sklepamo, da je mariborska stara trta na Lentu verjetno najstarejša zlahtna vinska trta na svetu, zaradi česar je dobila tudi certifikat Guinnessove knjige rekordov. Trta je bila s posebnim odlokom mestne občine Maribor zavarovana 1981. leta, ko jo je skupina strokovnjakov pričela reševati propadanja. Po revitalizaciji vsako leto v mestu Maribor potekajo v zvezi s staro trto pomembni dogodki: vsakoletna rez stare trte zgodaj spomladi, ko mesto podari cepiče drugemu mestu ali občini v znak prijateljstva in sodelovanja. V zadnjih desetih letih so bili cepiči stare trte poklonjeni naslednjim občinam, mestom in državam: Ljubljana, Ptuj, Koper, Novo Mesto, Metlika, Radgona, Šentjur, Ljutomer, Brežice, Moravske toplice, Lendava, Dobrovnik, Lipnica (A), Tours (F), Japonska in Avstralija. Cepič je bil med drugim poklonjen tudi predsedniku Republike Slovenije Milanu Kučanu ter najstarejšemu olimpijcu Leonu Štuklju. S cepičem se prejemu da tudi Listina o izvornosti te mariborske naravne znamenitosti. Poleg omenjenih dobijo vsako pomlad ob rezi cepiče tudi številni ljubitelji te vinske trte. Najpomembnejši dogodek je trgatve, ki je postala pravi mestni praznik. Na ta dan se v mestu zberejo številni ugledni predstavniki mesta in države. Stara trta v zadnjem desetletju obrodi povprečno 35 do 55 kg grozdja. Zanj že dvajset let skozi vse leto skrbi in jo neguje mestni viničar, mag. Tone Zafošnik. Vsako leto se z vinom stare trte napolni približno 100 2,5 dcl stekleničk, ki jih je umetniško oblikoval Oskar Kogoj. Stekleničke so na voljo mariborskemu županu za protokolarne namene. K vsaki steklenički dobi prejemnik tudi listino z njeno zaporedno številko in letnikom pridelave. Izvirnost zagotavljata mariborski pečat in mestni viničar. Med drugim sta prejemnika takšnih stekleničk tudi papež Janez Pavel II in bivši ameriški predsednik Bill Clinton.

Na internetnih straneh

Srečanje v moji deželi in 50. obletnica delovanja SIM Križanke, 1. julij 2001.
www.zdruzenje-sim.si/GlasMaticce/st9aktualno1.html

***
Štajerski SSKJ
www.klub-kms.si/sskj.html
Štajerski slovar slovenskega knjižnega jezika je vsekakor zabavno in poučno čtivo za vse ljubitelje narečij
***

Italijanski iskalnik
www.cavarzano.com
Cavarzano se ne ponaša s hitrostjo, njegova prednost so kvalitetni naslovi. Prav zato je v Italiji izredno priljubljen
***

Za starostnike
www.slozenior.net
Zanimiv koticček za starejše

Na zdravje!

/nadaljevanje/

Kako preživeti in uspeti v 21. stoletju

MARIJA SENČAR – Knjiga, vredna branja v zvezi z Alzheimerjevo boleznijo, je **Beating Alzheimer's** (Avery Publishing Group, New York, 1991), kjer avtor **Tom Warren** opisuje, kako je premagal to bolezen. Pri tem mu je pomagala tudi avtorica knjige: **All your health questions answered naturally**, **M. K. Salaman**. Citiram: "Tom Warren je hodil od specialista do specialista, iz ene knjižnice v drugo. Prebiral in zbiral je vse, kar je bilo znanega o tej bolezni in ugotovil – počasno pa sigurno zastupljanje z živim srebrom, aluminijem in drugimi težkimi kovinami, ki jih danes najdemo v vseh mogočih izdelkih od hrane do zdravil, pitne vode ... Spremenil je prehrano. Začel je jesti več rib, perutnine, meso brez maščobe, sveže sadje, zelenjavo, posebno špinado, temnozeleno liste solat, razne oreščke (med njimi ne kikirikija ali laških lešnikov – peanuts), lečo (soybeans) in še druge vrste fižola, vsemogoče žitarice ... Od svežega sadja jabolka, češnje ... celo kozarec vina se priporoča, če se seveda sklada z zdravili, ki jih jemljemo istočasno še za kaj drugega. Vino lahko nadomestimo z grozdnim sokom ...

M. K. Salaman tudi trdi, da nismo tisto, kar pojemo, temveč to, kar od zaužite hrane vsrkamo, prebavimo in damo našim celicam. Pri tem je zelo pomembno, kako naš želodec in črevesje uničita aluminij in druge težke kovine še preden preidejo v krvni obtok in kaj jim pri tem pomaga. Torej, poleg že vsega naštetega, je še posebej pomembna tista hrana, ki vsebuje žveplo in nekatere aminokisljine – to so ribe, čebula, česen, hren, drobnjak (chives), rdeča huda paprika, jajčni rumenjaki, beluši (asparagus), vse stročnice (fižol ...), razna semena, kot so sezam, bučnice, sončnice ... Dodatek antioksidantov – različnih lahkih kovin ter vitaminov kot so vitamin B-kompleks, coencim Q10 – za katerega vemo, da pomaga pri srčnih obolenjih, saj ohranja in obnavlja tkiva, skrbi za pretakanje krvi – pa tudi ginkgo biloba ...

Premalo želodčne kisline in nezdravo črevesje, spremembe v stolici ... vse to kaže na premajhno vpijanje vitaminov B-kompleksa – rezultati so duševne motnje, izguba spomina do demence, posebna vrsta shizofrenije, Alzheimerjeva bolezen, še prej pa možni srčni napad ... Na žalost so vse te bolezni največkrat med sabo povezane. Prvi znaki bolezni so bledica, utrujenost, driska, nepravilni srčni utrip, odrevenelost prstov in nogah, zbežanost, senilnost, vnetje v ustih, otrpelost, kratka ostra bolečina, vroč in mrzel občutek, depresija ...

/nadaljevanje sledi/

Morda niste vedeli da ...

– uporablja viagro že pet odstotkov Slovencev, s tem pa se je Slovenija uvrstila na drugo mesto v Evropi

– naredi samomor v Avstraliji vsak teden 10 mladih

– da bo 3000 Avstralk prejelo odškodnino, vsaka po AUD 50.000 zaradi neuspešnih lepotnih operacij – vstavitve silikonskih prsi

Objave

Sožalje

Franku in Romani Favier (Zorzut) naše iskreno sožalje ob izgubi komaj 39-letne hčerke **Noelle Favier-Trickiy**, ki je umrla 17. maja 2001 v Melbourneu. Prav tako naše sožalje ostalim članom družine in vsem prijateljem ter znancem. Noelle je dotrpela po težki bolezni, naj počiva v miru! *Uredništvo*

Pogrešani

Zaradi urejanja zapuščinske zadeve v Sloveniji odvetnica **Katarina Kelsin** išče gospo

Adrijano Brinšek,

rojeno v Nirski Bistrici, redovnico, prej živečo v Rimu, Italija. Pred dvema letoma naj bi se preselila k sestri v Avstralijo. Obvestite Veleposlaništvo Canberra.

Vse najboljše

Dragice Brunčič, ki je praznovala svoj rojstni dan 8. maja želi še veliko sreče in zdravja njena prijateljica **Ivanka Krempf**.

Ivanka Krempf,

praznuje svoj življenjski jubilej 2. junija; vsi njeni znanci in prijatelji ji želimo da bi bila še naprej tako družabna, vesela in zdrava!

Ivo Leber,

še enkrat vse najboljše za 80. rojstni dan, ki si ga proslavil 27. maja. Poživi nam še dolgo!

Dragi Josefi Porok,

ki je pred kratkim praznovala svoj 90. rojstni dan želimo še veliko zdravja in lepih dni-prijatelji

Smeh 7D

– Ne ljubi se mi v šolo. Vrziva kovanec: če bo pismo, greva v kino, če bo glava, pa na kopaljšče.
– In če bo ostal kovanec v zraku?
– Potem greva v šolo.
***

– Ati, kje je Afrika?
– Ne vem, sine, mamica je pospravljala.
***

– In na sociali pravijo, da mi bodo vzeli skrbništvo nad otroki, ker da kot mati slabo skrbim zanje!
– Koliko otrok pa imaš?
– Kakih pet!
***

– Kaj pa kupuješ Lojze?
– Kopalke. Marta mi je danes rekla, da greva jutri na Labodje jezero.
***

– Kako pa je umrla plavolasa Marta?
– Bila je v Avstraliji, kjer si je kupila nov bumerang, po vrnitvi domov pa je starega zalučala proč.

Korenčkovim se rodi otrok. Odrašča in čas je že, da spregovori prvo besedo.

– Dedi, ded, začeblja. A drugi dan dedi umre.

– Babica, babica, je bila otrokova druga beseda. Naslednji dan pokopljejo tudi babico. Stvar postane že močno smuljiva.

– Ati, ati, izgovori dojenček tretjo besedo. Oče se prestraši, gre k spovedi, napiše oporoko in gre v posteljo. Zjutraj se zbudi in začne na ves glas kričati: Živim! Živim!

– Tiho bodi, mu reče žena. Ne veš, da je umrl sosed!
***

– Torto potrebujem za ženin rojstni dan.

– Koliko svečk pa naj damo nanjo?

– Petindvajset, tako kot vsako leto.

Glas Slovenije –
pokrovitelji:
The Voice of Slovenia –
Sponsors:

ROSEWOOD
HOMES

Tel.: (02) 9629 5922

AEA
VODUSEK
MEATS

Tel.: (03) 587 22115

R
GARDIAN

Royal Guardian
Mortgage Corporation
Tel.: (02) 9787 4477

MAJERTILES

THE MOST BEAUTIFUL TILES IN THE WORLD

Tel.: (07) 3290 0879

MOVIA
Telefon: 0414 275657

OY NMS
SCANDINAVIA AB
IN LABORE VERITAS

Vaš slovenski poslovni partner - Finska
Your Slovenian Business Partner - Finland
E-mail: milan.smolej@kolumbus.fi

NIGRAM d.o.o.

NIZKE IN VISOKE GRADNJE
Snažkovška c. 12, 4294 KRŽIŽE
Tel.: +386 04 59 55 080, 59 55 081
Fax: +386 04 59 55 082
GSM: (041) 814 627
E-mail: nigram@siol.net

SLOVENIJA

GLAS SLOVENIJE
THE VOICE OF SLOVENIA
Po avstralskem kontinentu,
v Tasmanijo, Argentino, ZDA,
Kanado, Švico, Avstrijo, Italijo,
Švedsko, Rusijo, na Japonsko,
Finsko, Madžarsko in
v Slovenijo
***

Around Australia, Argentina,
USA, Canada, Switzerland,
Austria, Italy, Sweden,
Russia, Japan,
Finland, Hungary and Slovenia